

Inhoudsopgave

KERNCIJFERS	3
JAARVERSLAG	4
VERSLAG COLLEGE VAN BESTUUR	4
<i>Prestatieafspraken</i>	7
<i>Klachtencommissie ongewenst gedrag ArtEZ</i>	16
<i>Hogeschoolraad ArtEZ</i>	17
<i>Examencommissies ArtEZ</i>	18
<i>Financiële informatie</i>	19
<i>Sociaal jaarverslag 2014</i>	21
<i>Continuïteitsparagraaf</i>	25
RAAD VAN TOEZICHT ARTEZ	28
JAARREKENING	33
BALANS PER 31 DECEMBER 2014	33
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2014	34
KASTROOMOVERZICHT OVER 2014	35
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2014	36
OVERIGE GEGEVENS	60
<i>Controleverklaring van de onafhankelijke accountant</i>	60
<i>Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming</i>	62
<i>Algemene reserve</i>	62
BIJLAGEN	64
GEGEVENS RECHTSPERSOON	64
ORGANISATIEMODEL ARTEZ 2014	65
OPLEIDINGENOVERZICHT 2014	66
STUDENTEN STUDIE-UITWISSELINGEN IN 2014	66
GEWONNEN PRIJZEN 2014	69
PUBLICATIES ARTEZ PRESS	73
KENGETALLEN STUDENTEN	75
KENGETALLEN PERSONEEL	80

Kerncijfers

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Totaal ingeschreven studenten	2929	3054	2949	3068	3067	3059
Totaal fte personeel in dienst	439	434	444	431	424	420
Totaal baten	53.754	51.898	50.109	49.728	49.802	46.874
Totaal lasten	52.354	52.373	50.141	48.190	46.821	44.450
Exploitatieresultaat	1.399	-475	-32	1.538	2.981	2.424
Eigen vermogen	20.663	19.266	19.739	19.771	18.233	15.252
Totaal vermogen	40.055	39.842	41.409	40.045	41.015	38.211
Solvabiliteitsratio	0,52	0,48	0,48	0,49	0,45	0,40
Liquiditeit	0,65	0,54	0,74	1,16	1,11	0,82
Rentabiliteit	3,0%	-0,1%	0,0%	3,0%	6,0%	5,2%
Rijksbijdrage/totaal baten	81,8%	81,8%	83,1%	82,9%	83,2%	82,6%
Personele lasten/totaal lasten	64,1%	63,9%	69,2%	68,9%	65,2%	66,7%
Totaal lasten/aantal studenten	17,9	17,1	17,0	15,7	15,3	14,5
Personele lasten/aantal studenten	12,4	12,0	11,8	10,8	10,1	9,7
Personele lasten in dienst/fte	76,4	77,2	78,1	77,0	72,0	70,6

Jaarverslag

van Stichting ArtEZ te Arnhem.

De rechtsvorm van de hogeschool is een stichting; in de statuten staat beschreven wat de doelstellingen van de stichting zijn. ArtEZ publiceert één jaarrekening voor de hele organisatie. De organisatiestructuur van ArtEZ en de taken en verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht zijn beschreven in het bestuursreglement van ArtEZ.

Verslag College van Bestuur

Bijna drieduizend Nederlandse en buitenlandse studenten volgen bij ArtEZ hogeschool voor de kunsten een opleiding in beeldende kunst, architectuur, mode, design, theater, dans, schrijven, muziek en kunsteducatie.

We bieden onze studenten onderwijs met kwaliteit. Onze visie op onderwijs blijkt hierin steeds weer relevant. Wij verzorgen onderwijs dat is gericht op de artistieke, intellectuele en persoonlijke groei van studenten, zodat onze studenten goed voorbereid zijn op een succesvolle loopbaan waarin kunst, kennis en creativiteit centraal staan. Het merendeel van onze studenten leiden we niet op voor het kunstenaarsvak, maar voor een variëteit aan beroepsrollen binnen cultuur, samenleving en economie. Onze opleidingen kenmerken zich door artistieke, engagement, samenwerkingsgerichtheid, professionaliteit en vakmanschap. Voor de invulling hiervan werkt ArtEZ met docenten die ook in de beroepspraktijk succesvol zijn.

De afgelopen maanden bevestigden verschillende visitaties en kwaliteitsonderzoeken opnieuw het hoge niveau van onze opleidingen – ArtEZ breed. Al onze opleidingen krijgen een beoordeling met voldoende, goed of excellent. ArtEZ kent geen enkele opleiding met een hersteltraject.

Onze masters waren in 2014 van topkwaliteit. In de Keuzegids masters 2015 staat onze master DAI (Fine Art) op een eerste plaats, terwijl de Werkplaats Typografie op nummer vier staat.

In gesprek

Bestuurlijk stond 2014 voor ArtEZ in het teken van herstel. Na het aantreden van Gerben Eggink als voorzitter van het College van Bestuur a.i. in 2013, werkte de organisatie toe naar een nieuwe meerjarenstrategie. Zowel binnen de hogeschool als daarbuiten was uiteindelijk weinig draagvlak voor het gepresenteerde plan 'ArtEZ 2020'.

In april 2014 trad Renate Litjens als opvolger van Gerben Eggink aan. De focus van haar beleid lag in 2014 op het herstellen van werkrelaties binnen ArtEZ. Het College van Bestuur (CvB) faciliteerde tussen juni en december tientallen gesprekken en bijeenkomsten tussen directeuren, lectoren, opleidingscoördinatoren, stafhoofden et cetera.

Alle gesprekken die medewerkers van ArtEZ voerden over de kwaliteit van onderwijs, onderzoek en over de inrichting van de organisatie geven richting aan een nieuw instellingsplan voor de periode 2016-2021. Dit plan geven we concreet vorm in 2015.

In het proces schetste ArtEZ de contouren voor haar nieuwe College van Bestuur. Deze bestaat straks uit drie leden: naast een voorzitter krijgt het CvB een lid, dean, voor de bacheloropleidingen en een lid, dean, voor onderzoek & masters.

Het nieuwe instellingsplan geeft daarnaast aandacht aan de overheadkosten bij ArtEZ. Uit een onderzoek dat Berenschot in 2014 uitvoerde, bleek onder meer dat onze huisvestingslasten zwaar drukken op de organisatie. De verschillende opleidingslocaties zijn van groot belang voor onze onderwijskwaliteit. Tegelijk moet ArtEZ zoeken naar een gezond kostenmodel voor de toekomst.

Speerpunten

De focus van het CvB lag het afgelopen jaar op het herstellen van verstoorde relaties. De afgelopen jaren zijn mede als gevolg van de bestuurlijke discontinuïteit de werkrelaties zowel binnen ArtEZ als daarbuiten onder spanning komen te staan. Het College van Bestuur heeft in 2014 veel geïnvesteerd in het faciliteren van gesprekken met medewerkers, en in het aanhalen van de bestuurlijke relaties zowel met burgemeesters, gedeputeerden en wethouders als met de sector.

Daarnaast waren er diverse andere onderwerpen die we beschouwden als speerpunt. Veel aandacht is besteed aan visitaties en accreditaties, het gesprek met de Reviewcommissie in het kader van de prestatieafspraken, de implementatie van ons professionaliseringsplan, het revitaliseren van AKI ArtEZ en de ontwikkeling van Centres of Expertise.

Onderwijs en accreditaties

Door de bestuurlijke onrust, die speelt sinds 2013, lag er afgelopen jaar een vergrootglas op de organisatie, onder meer bij visitaties en accreditaties.

Het College van Bestuur was nauw betrokken bij visitaties voor de opleidingen Art & Design. Met dertien verschillende afstudeerrichtingen vertegenwoordigden deze opleidingen bijna de helft van onze studentenpopulatie. Deze 'halve instellingstoets' kreeg volledig vorm via het uitgebreide accreditatieregime. Dit kostte ArtEZ veel tijd, zeker in het licht van de doorlopende organisatieontwikkeling.

Alle opleidingen binnen Art & Design werden geaccrediteerd. Geen enkele opleiding volgt een hersteltraject. Een kritisch punt betrof de ontwikkeling van de Examencommissies. Omdat de examencommissies aangaven zich continu bij te scholen, werd in het rapport opgenomen dat examencommissies in ontwikkeling waren. De NVAO trok daar aanvankelijk de conclusie uit dat de Examencommissies nog niet op orde waren. Volgens het visitatiepanel en ArtEZ onterecht: in de praktijk functioneerden de Examencommissies goed en professionaliseren zij zich continu. De NVAO heeft nog geen eendoordeel gepubliceerd.

De accreditatie van de master Architectuur liep vertraging op doordat het visitatiepanel van deskundigen geen gepromoveerd lid had. Ondanks de vertraging in het proces kreeg de opleiding een positieve beoordeling.

Pilot Vreemde ogen dwingen

In 2014 rondde we daarnaast de pilot 'Vreemde ogen dwingen' af. Samen met andere kunsthogescholen onderzochten we de meerwaarde van gemeenschappelijke kaders voor het toetsen van reflectie in het kunstonderwijs. De pilot toonde aan dat een dergelijk gemeenschappelijk kader niet werkbaar is. Daarvoor kent het kunstvakonderwijs een te grote diversiteit aan disciplines, eindkwalificaties, beroepsproducten en beroeps culturen.

Internationalisering

Het onderwijs van ArtEZ verhoudt zich tot een internationaal werkveld en meet zich af aan internationaal bepaalde kwaliteitsstandaarden. De hogeschool heeft de ambitie met haar opleidingen tot de Europese top te behoren. Daarbij is onze internationale reputatie een belangrijke indicator, omdat die in toenemende mate de voorwaarden schept voor het aantrekken van vooraanstaande docenten en talentvolle studenten. Een internationale cultuur draagt bij aan de voorbereiding op een internationale beroepspraktijk en maakt toetsing aan internationale maatstaven mogelijk.

Om het belang van de relatie tussen ons regionale aanbod en een internationale context te onderstrepen, herijken we in 2015 de uitgangspunten voor ons internationaliseringsbeleid.

Profleringsfonds

ArtEZ heeft in 2014 talentbeurzen toegekend aan 28 studenten, allen afkomstig van buiten de EER. Tien studenten ontvingen een vergoeding in verband met afstudeervertraging. In totaal is € 210.000 besteed.

Gesprek Reviewcommissie

In 2014 maakten we gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de prestatieafspraken tussentijds met de Reviewcommissie te bespreken. Door de onrust in de organisatie lagen we achter bij het realiseren van enkele doelstellingen. Daarnaast was inmiddels duidelijk dat sommige prestatieafspraken niet reëel waren.

Op basis van het gesprek stuurde de Reviewcommissie een verslag waarin ze aangaf onder de indruk te zijn van onze resultaten, ondanks de complexe omstandigheden. "De Reviewcommissie heeft geconstateerd dat ArtEZ Hogeschool voortgang heeft geboekt met het realiseren van haar ambities die tot doel hebben de onderwijsdifferentiatie te vergroten." In relatie tot de turbulente laatste jaren

constateert de commissie dat: “ArtEZ Hogeschool sinds 2014 diverse initiatieven heeft ontplooid om de voornemens uit 2012 alsnog zoveel mogelijk te verwezenlijken. Zo wordt gewerkt aan de start van diverse vernieuwde dan wel nieuwe masteropleidingen en is de ontwikkeling daarvan op schema voor een start in 2014, respectievelijk 2015.”

Implementatie Professionaliseringsplan

In onze prestatieafspraken streven we naar een groei van het aantal vakdocenten met een afgeronde masteropleiding. Binnen de praktische disciplines van het kunstonderwijs is deze theoretische verdieping relatief complex om te realiseren. ArtEZ ontwikkelde in 2014 daarom een eigen master Kunsteducatie, specifiek voor kunstvakdocenten. Afgelopen jaar schreven zes docenten zich in voor deze opleiding.

Organisatiebreed stelden we een Professionaliseringsplan vast voor 2014 tot 2018. Op aanwijzing van de Hogeschoolraad en de bonden kreeg dit plan een brede doelgroep, het geldt nu ook voor medewerkers die geen vaste aanstelling hebben. Daarnaast benoemt het plan duidelijker dat medewerkers voor professionalisering gebruik maken van hun basisrecht. Ze hoeven niet vooraf een opleidingsplan vast te stellen. Wel zijn medewerkers verplicht om achteraf de besteding van hun tijd te verantwoorden.

AKI

ArtEZ deed in 2014 een toezegging om AKI ArtEZ structureel te ondersteunen. Hiermee wil ArtEZ de terugloop in studentenaantallen bij AKI tegengaan. We investeren de komende jaren om er een levensvatbare, aantrekkelijke academie van te maken.

In dit proces krijgt het plan, geschreven om tot een aantrekkelijke academie te komen, een stevige positie. Zo zal AKI ArtEZ studenten werven voor de nieuwe studierichting Moving Image. Daarnaast onderzoeken we op welke wijze we de formatie en de dalende studentenaantallen met elkaar in evenwicht kunnen brengen.

Ontwikkeling centres of expertise

ArtEZ levert een belangrijke bijdrage aan kennisvalorisatie binnen de kunsten en de creatieve industrie. In dit kader stelden we ons tot doel om twee expertisecentra te creëren. Nadat duidelijk werd dat ArtEZ geen financiering vanuit het selectieve budget kreeg, is gezocht naar mogelijkheden om expertisecentra op eigen kracht te realiseren. In februari 2015 is ons eerste expertisecentrum Future Makers gestart, dat focust op research, design en fashion. De provincie Gelderland en de gemeente Arnhem hebben fors geïnvesteerd in het Centre met in totaal € 600.000.

Horizontale dialoog

Vanuit haar rol als maatschappelijke instelling wil ArtEZ open en transparant werken. In een open dialoog met belanghebbenden, ‘stakeholders’, geven we inhoud aan onderwijs en onderzoek. Daarnaast voldoen we aan alle publicatieverplichtingen over onze governance die de branchcode Goed Bestuur voorschrijft. Informatie hierover delen we onder meer op onze website www.artez.nl.

Relatie tot gemeenten

Afgelopen jaar investeerde ArtEZ actief in de relaties met gemeenten. In het voorjaar en in juli ondertekenden we convenanten met respectievelijk de gemeente Enschede en Arnhem voor samenwerking op projectniveau. Met de gemeente Zwolle wordt nog gewerkt aan de totstandkoming van een convenant. Daarnaast zochten we veelvuldig contact met wethouders en burgemeesters. In december organiseerden we bijvoorbeeld een burgemeesterstafel en met bestuurders van Arnhem, Enschede en Zwolle bespraken we onze toekomstplannen. Daarnaast voerden we overleg met gedeputeerden van de provincies Overijssel en Gelderland. We zitten dicht tegen de steden aan en we werken graag samen met de verschillende gemeenten. Tegelijk zijn we primair een hoger onderwijsinstelling met een eigen verantwoordelijkheid. We maken ons eigen onderwijsbeleid.

Regionale culturele infrastructuur

ArtEZ heeft in Arnhem een actieve rol in de organisatie van en samenwerking met productiehuizen, incubators en andere vormen van starterondersteuning. Voorbeelden daarvan zijn de Mode Incubator, het project Gelderland Valoriseert en de samenwerking met productiehuis Oost.

In Zwolle is ArtEZ een van de initiatiefnemers van de stichting Creatieve Industrie Zwolle. Ook zijn we samen met de gemeente Zwolle initiatiefnemer van R10, een culturele broedplaats waar afgestudeerde kunstenaars zich voorbereiden op hun beroepspraktijk. Daarnaast nemen we in Zwolle actief deel aan festivals en projecten zoals het Stadsfestival en lunchconcerten op diverse locaties. ArtEZ participeert in een structureel overleg met alle Zwolse mbo- en hbo-instellingen (Zwolse Acht) en in het directieoverleg Kunsten (DOK) waarin met name de gesubsidieerde culturele organisaties verenigd zijn.

AKI ArtEZ participeert in Enschede in het Roombeekoverleg, net als het Rijksmuseum Twenthe, Museum Twentse Welle, Tetem en Concordia. We maakten concrete afspraken met het Rijksmuseum over het opzetten van een Masterclass en er liggen contacten met Kunstvereniging Diepenheim en met Kloster Bentlage in Rheine (D) voor samenwerking.

We onderhouden nauwe banden met de onderwijsinstellingen, galeries en diverse bedrijven in Enschede. Daarnaast werkt ArtEZ actief samen met onder meer het Nationaal Muziekkwartier, Jeugdtheater Sonnevand, Jazzpodium de Tor, het Prinses Christina Concours, The International Piano Competition en het Twents Gitaar Festival.

Afgelopen jaar participeerden zowel docenten als studenten van het ArtEZ Conservatorium in het nieuwe festival Heart & Soul. Ook was ArtEZ een initiatiefnemer van het BOOST Festival, met een netwerkdag voor popmuzikanten.

De opleidingen Docent Muziek en Muziektherapie kennen een intensief stage netwerk in de Euregio.

Risicobeheersing

Strategische risico's

In maart presenteerde Conquaestor de eindrapportage van een inventarisatie naar de strategische risico's binnen ArtEZ. Het bureau analyseerde daarnaast het weerstandsvermogen van onze instelling. Belangrijke strategische risico's die Conquaestor in haar rapportage benoemde, zijn de organisatiestructuur, de besturing van de organisatie en de governance.

De Raad van Toezicht nam de uitkomsten van het onderzoek serieus en drong bij het College van Bestuur aan op de invoering van een integrale controlfunctie. In 2015 werkt ArtEZ actief toe naar de invulling van deze functie. In april is een kwartiermaker voor de integrale control en risicobeheersing gestart. Daarnaast was het rapport van Conquaestor een belangrijke aanleiding voor de Raad van Toezicht om meerdere keren haar eigen rol en functioneren te evalueren (zie ook pagina 29).

Planning en controle

ArtEZ maakt bij het organiseren van de organisatie gebruik van een gedetailleerde begroting en een meerjarenprognose. Ze zijn een vast onderdeel van de planning en control cyclus. Via maand- en kwartaalrapportages zijn we in staat om bij eventuele afwijkingen snel in te grijpen. Facturen leidden we ook in 2014 digitaal door de organisatie. Daarmee is het betalingsproces efficiënt verlopen en hebben we gezorgd voor een controleerbare autorisatie. Renterisico's hielden we beheersbaar door leningen met een vaste rente af te sluiten. Eén lening heeft een variabele rente, maar hierbij is het renterisico afgedekt door middel van een renteswap (zie ook pagina 47).

Prestatieafspraken

In september 2012 formaliseerde ArtEZ haar prestatieafspraken 2013-2016 met de staatssecretaris OCW. De prestatieafspraken gaan uit van Kritische Prestatie Indicatoren op het terrein van onderwijskwaliteit & studiesucces, profilering & herordering van het opleidingsaanbod en zwaartepuntvorming in onderzoek & valorisatie.

De Reviewcommissie die de voortgang van de prestatieafspraken toetst, beoordeelde het voorstel van ArtEZ als "zeer goed". Intern sturen en monitoren we de prestatieafspraken via een portaal (teamsites) dat voor betrokken medewerkers toegankelijk is.

Bij het vaststellen van de prestatieafspraken in 2012 wees ArtEZ het ministerie OCW al op de noodzaak om frictiemiddelen beschikbaar te stellen om de reductie van studentenaantallen en de noodzakelijke vernieuwing van de curricula van Fine Art, Klassieke Muziek en Jazz & Pop te

realiseren. Het ministerie stelde deze middelen niet beschikbaar. De middelen die vrijkomen door de reductie van studentenaantallen mag ArtEZ wel inzetten voor kwaliteitsverbetering van de opleidingen.

Midtermreview

De afgelopen jaren kende ArtEZ diverse wisselingen in haar bestuur en Raad van Toezicht. Tegelijk tonen veel prestatie-indicatoren aan dat de kwaliteit van ons onderwijs onverminderd hoog is.

Na het gesprek met het College van Bestuur in het kader van de 'midtermreview' constateerde de Reviewcommissie op 3 november 2014 dat "ArtEZ hogeschool voortgang heeft geboekt met het realiseren van haar ambities die tot doel hebben de onderwijsdifferentiatie te vergroten." In relatie tot de bestuurlijk turbulente jaren concludeert de commissie dat "ArtEZ Hogeschool sinds 2014 diverse initiatieven heeft ontplooid om de voornemens uit 2012 alsnog zoveel mogelijk te verwezenlijken."

In de volgende paragrafen beschrijven we de voortgang per prestatieafpraak.

Onderwijskwaliteit en studiesucces

ArtEZ heeft als kunsthogeschool een bescheiden omvang ten opzichte van algemene hogescholen, waardoor fluctuaties in cijfers een relatief grotere impact hebben op indicatoren. Daarom gaat ArtEZ uit van gemiddelde streefwaarden over een periode van drie jaar. Daarnaast verhouden we ons tot de cijfers en standaarden in het kunstonderwijs.

Studiesucces

Gemiddeld zal de uitval van eerstejaars voltijd bachelorstudenten in 2015 maximaal 25% bedragen.

Studiejaren	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Percentage uitval	22,4 %	22,9 %	22 %	n.b.

In 2013-2014 was de gemiddelde uitval van voltijd bachelorstudenten 22%. Dat is bijna een procent minder uitval ten opzichte van het jaar ervoor. Verwachting is dat ArtEZ deze indicator zal behalen.

Al in 2012 startte ArtEZ met het versterken van de vooropleidingen, waardoor we beter in staat zijn om de juiste studenten te selecteren. Daarnaast geven we aankomende studenten met de voortrajecten een beter beeld van de vereiste motivatie en competenties voor succes in het kunstonderwijs.

Het verbeteren van de vooropleidingen zal naar verwachting pas echt effect sorteren na 2014. De Reviewcommissie weegt daarnaast de voorziene schommelingen in de voorgaande jaren mee als het aannemelijk is dat deze schommelingen het resultaat negatief beïnvloeden.

ArtEZ weet dat zij niet alle succesfactoren in deze prestatieafpraak kan beïnvloeden. Incidenteel kan een piek in uitval ontstaan, bijvoorbeeld door persoonlijke omstandigheden van studenten, of het verplaatsen van een opleiding.

Switch

In 2015 zal gemiddeld maximaal 3% van de bachelorstudenten wisselen van opleiding binnen ArtEZ.

Studiejaren	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Percentage switchers	1,4 %	2,1 %	0,4 %	n.b.

Ons kunstonderwijs kent een strenge selectie. Het percentage studenten dat 'switcht' tussen opleidingen binnen ArtEZ is daardoor laag. In 2012-2013 kende het aantal switchers een piek door de administratieve overplaatsing van de opleiding Creative Writing naar Vormgeving. Afgelopen collegejaar lag het percentage weer laag, op 0,4%.

Bachelorrendement

In 2015 zal gemiddeld 72,5% van de voltijd bachelorstudenten, dat zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde ArtEZ opleiding inschrijft, het bachelordiploma binnen vijf jaar behalen.

Studiejaren	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Bachelor-rendement	70,3 %	70,8 %	72,3 %	n.b.

Het percentage bachelorrendement fluctueert ieder jaar. Dit heeft deels te maken met de samenvoeging van instellingen in het verleden. Het effect hiervan neemt geleidelijk af. Het versterken van de selectiefunctie van de vooropleidingen en de betere aansluiting op het eerste studiejaar versterken naar verwachting het bachelorrendement. Daarnaast zal ArtEZ de prestatieafspraken halen wanneer de huidige trend doorzet.

Kwaliteit (NSE)

Het aandeel voltijd studenten in de Nationale Studenten Enquête (NSE) dat tevreden (score 4) of zeer tevreden (score 5) is over de opleiding in het algemeen bedraagt minimaal 72,5%.

Jaar NSE	2012	2013	2014	2015
Percentage oordelen met NSE score van 4 of 5	78,6 %	71,3 %	73,1 %	76,4 %

In 2013 was duidelijk zichtbaar dat bestuurlijke onrust effect heeft op de waardering van een opleiding. Nu in 2014 de rust in de organisatie terugkeerde, is direct een stijgende lijn voor de NSE zichtbaar.

73,1% van de voltijdstudenten gaf ArtEZ in de NSE van 2014 een score van 4 of 5. Dat is een stijging ten opzichte van 2013. Daarnaast liggen we met deze score ruim op koers voor het succesvol halen van de prestatie-indicator voor kwaliteit. Dat werd begin 2015 bevestigd met de nieuwe NSE-score van 76,4%

De specifieke resultaten van de NSE per opleiding gebruiken we bij de evaluatie van onze opleidingen. De NSE biedt aanknopingspunten voor kwaliteitsverbetering.

Docentkwaliteit

In 2015 heeft 80% van de theori docenten en 57% van alle docenten in dienst een master of PhD-grad of equivalent daarvan.

Jaar	2012	2013	2014	2015
Percentage master theori docent	56 %	59,3 %	59,1 %	n.b.
Percentage master alle docenten	35 %	39,7 %	42,1 %	n.b.

In 2014 had 59,1% van de theori docenten een mastergraad, PhD of equivalent hiervan. Van alle docenten in dienst bij ArtEZ had 42,1% een mastergraad, PhD of equivalent hiervan.

ArtEZ zet de stijgende lijn uit voorgaande jaren in de breedte door. Tegelijk is de prestatieafpraak voor 80% niet haalbaar. Dat is enerzijds jammer – de indicator voor docentkwaliteit geldt voor alle instellingen en garandeert een passend opleidingsniveau. Tegelijk constateren we dat de indicator

voor het kunstonderwijs minder relevantie heeft. Binnen het kunstvakonderwijs is het juist van groot belang dat docenten een relevante beroepspraktijk hebben naast hun docentschap. Bovendien is er weinig aanbod in masteropleidingen en PhD's die aansluiten bij de uitvoerende kunstpraktijk.

We zetten ons actief in om zo dicht mogelijk bij de prestatieafspraken in de buurt te komen. We ontwikkelden bijvoorbeeld een eigen Master Kunsteducatie voor kunstvakdocenten in het HBO, onder leiding van onze lector Kunst- en Cultuureducatie. Daarnaast stimuleren we onze theoriëdocenten vanuit een nieuw Professionaliseringsplan om een master te volgen. Gezien de vele fluctuaties in het docentteam en de mogelijke effecten van de invoering van de Wet Werk en Zekerheid lijkt het onwaarschijnlijk dat ArtEZ haar ambities op dit terrein gaat halen.

De Reviewcommissie houdt bij de beoordeling van de indicator voor docentkwaliteit rekening met het eigen karakter van het kunstonderwijs en de rol van praktijkdocenten daarin.

Onderwijsintensiteit

Jaarlijks heeft geen enkele opleiding van ArtEZ minder dan gemiddeld 12 geprogrammeerde contacturen per week.

Studiejaren	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Contacturen opleidingen	>12	>12	>12	n.b.

Alle opleidingen binnen ArtEZ bieden gemiddeld 12 of meer geprogrammeerde contacturen per week. Onder contacttijd vallen hoor- en werkcolleges, studiebegeleiding, stagebegeleiding, tentamens, examens en studieloopbaanbegeleiding. Het gemiddeld aantal contacturen per week berekenen we vanuit de verhouding tussen het aantal contacturen op jaarbasis en het aantal onderwijsweken van de betreffende opleiding.

Indirecte kosten

De ratio onderwijzend personeel/ onderwijsondersteunend personeel (OP/OOP) van personeel in dienst bedraagt jaarlijks tenminste 1,13.

De score voor overhead als percentage van de omzet volgens de Berenschot methode (variant c) is jaarlijks maximaal 23%.

Jaar	2012	2013	2014	2015
Ratio OP/OOP	1,02	1,01	1,4	n.b.
Overheadpercentage van omzet	22,6 %	25,8 %	-	n.b.

OP/OOP

In 2014 was de ratio OP/OOP volgens de eigen personeelsadministratie 1,4.

Dat is een aanzienlijke stijging ten opzichte van voorgaande jaren, waarmee ArtEZ nu ook op koers ligt om de prestatieafspraken te halen.

De snelle stijging komt voort uit het gelijktrekken van onze categorisering van onderwijzend personeel met andere instellingen in het kunstonderwijs. In tegenstelling tot andere kunsthogescholen rekende ArtEZ haar instructeurs technische vaardigheden eerder niet tot het onderwijzend personeel. In het jaarverslag 2013 kondigden we al maatregelen aan om te komen tot een eenduidige berekening van de ratio OP/OOP.

Overhead

De overheadkosten stabiliseerden in het afgelopen jaar. De incidentele stijging sinds 2013 is het gevolg van de bestuurswisseling, daaraan verbonden wachtgelden en de inhuur van externen.

Daarnaast breidden we onze ondersteuning uit vanwege het verscherpte toezicht van de inspectie en het omvangrijke accreditatietraject van de opleidingen Beeldende Kunst en Vormgeving.

Begin 2014 heeft Berenschot onderzoek verricht naar de overhead bij ArtEZ. In dit onderzoek is geen exact overheadpercentage van de omzet in 2014 berekend, omdat is uitgegaan van de gegevens van 2013. In 2015 heeft ArtEZ niet geparticipeerd in de benchmark.

Profilering onderwijs

De prestatieafspraken op het terrein van profilering van het onderwijs en zwaartepuntvorming in onderzoek staan in het sectorplan van het kunstonderwijs, 'Focus op Toptalent', en in de nadere uitwerking ervan: de Houtskoolschets (2012). Deze schets bevat onder meer voorstellen voor een sterk en toekomstbestendig kunstonderwijs, meer samenwerking tussen de hogescholen en versterking van de onderwijskwaliteit en onderzoek.

ArtEZ versterkte vanuit de sectorambities de samenhang in het kunstonderwijs in Oost-Nederland. Daarnaast richtten we ons op het ontwikkelen van een evenwichtiger balans tussen bachelor en masteropleidingen. We bieden inmiddels een samenhangend curriculum voor de afstudeerrichtingen Klassieke Muziek en Jazz & Pop, we concentreren studierichtingen Muziek en we streven naar een reductie van het aantal bachelorstudenten Muziek met 7%.

In dit kader wil ArtEZ de internationale functie van Muziektherapie verstevigen, mede door de ontwikkelde master Muziektherapie. Ook vernieuwden we het curriculum van Fine Art, reduceerden we de instroom van studenten Fine Art en zetten we doorlopend in op betere voortrajecten, ondernemerschapprojecten en goede aansluiting op de beroepspraktijk.

Reductie aantal studenten Autonomo beeldende kunst

ArtEZ streeft naar een reductie van het aantal studenten Autonomo beeldende kunst met 28% per 2015, ten opzichte van peiljaar 2010.

Jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Studentenaantal bachelor Fine Art	471	411	369	315	316	n.b.

De geplande daling van het aantal studenten autonomo beeldende kunst gaat ArtEZ zeker halen. Het studentenaantal in Enschede daalde aanvankelijk te snel. Door onze inzet op kwalitatief hoogwaardige curricula, moeten we oppassen dat er binnen de opleidingen autonome beeldende kunst voldoende kritische massa blijft.

In 2014 stabiliseerde het aantal studenten Fine Art.

Voor AKI ArtEZ is een plan ontwikkeld om een kwaliteitsimpuls aan het opleidingsaanbod te geven en nieuwe programma's te ontwikkelen. Zo verwachten we per september 2015 de nieuwe studierichting, Moving Image te starten.

ArtEZ is zich bewust van de veranderende positie van autonome kunsten in het maatschappelijke opinie. We merken dat ouders zich steeds intensiever bemoeien met de studiekeuze van hun kinderen. Het in hun ogen beperkte carrièreperspectief zet de instroom extra onder druk.

Reductie aantal studenten muziek

ArtEZ streeft naar een reductie van het aantal studenten Muziek met 7 % per 2015, t.o.v. peiljaar 2010.

Jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Studentenaantal bachelor Muziek	640	643	623	617	619	n.b.

De faculteit Muziek heeft vanuit haar sterke verwevenheid met het werkveld het concept van de 'Musicus van de 21e eeuw' ontwikkeld. Dit vormt de leidraad voor de samenhangende vernieuwing van de curricula van Klassieke Muziek en Jazz & Pop.

Vanwege de dalende studentenaantallen bij Klassieke Muziek kwam de onderwijskwaliteit in gevaar. In 2013 besloten we al om Klassieke Muziek alleen nog aan te bieden in Zwolle. In 2014 bereidde de directie een besluit voor om de afdeling Jazz&Pop in Enschede af te bouwen. Dit besluit werd definitief in maart 2015.

We liggen op schema voor het behalen van de gewenste daling van 7% voor de bachelor Muziek, al stabiliseerde het aantal studenten zich in 2014. In 2015 is het beoogd aantal voltijds inschrijvingen bachelor Muziek 595.

Inrichting masteropleidingen

Per september 2015 start ArtEZ twee nieuwe dan wel hervormde masteropleidingen.

In 2013 vormden we de master Choreografie om tot de master Theatre Practices. Voor de master Muziektherapie deden we in 2014 een doelmatigheidsaanvraag bij het CDHO. We wilden in september 2015 starten met deze opleiding. Het CDHO bracht echter een negatief advies uit. We zoeken nu naar andere mogelijkheden om de master te starten. Met de realisatie van deze twee masters ligt ArtEZ op schema voor het behalen van de prestatieafspraken.

Tegelijk besloten we om de omvorming van de masters in Fashion niet door te zetten. Wel hebben we de masters inhoudelijk versterkt. Door deze ontwikkeling konden we ook de Werkplaats Typografie als aparte master blijven aanbieden. Dat was goed nieuws: de master is van een uitzonderlijk hoog niveau en heeft een hoge relevantie in het werkveld.

Inrichting voortrajecten

ArtEZ heeft per september 2014 een gezamenlijk programma met vooropleidingen op het gebied van theorie en werkhouding, zowel voor het wegwerken van deficiëntie als voor extra behoefte bij multi-getalenteerde leerlingen.

Begin 2014 besloten we door het ontbreken van een landelijk kader om vanuit de propedeuse deficiëntie- en excellentieprogramma's te ontwikkelen op basis van theorie en onderzoek in praktijkopdrachten. Deze programma's dienen straks als basis voor de verdere ontwikkeling van modules in de voortrajecten en voor het versterken van theorie en onderzoek in de hoofdfase van de studierichtingen.

Alle voortrajecten bereiden toekomstige studenten voor op een studie, waarbij theorie, onderzoek en praktijk nauw op elkaar aansluiten. De ontwikkeling van de studierichtingen dienen altijd als uitgangspunt van de programma's binnen de voortrajecten. We houden daarbij rekening met algemeen vormende competenties, studiehouding en specifieke eisen bij een studierichting.

We boden dit jaar oriëntatiemodules en vooropleidingen aan in samenwerking met het Cibap in Zwolle, RijnIJssel College in Arnhem en het St. Lucas in Boxtel en met diverse VO scholen in de drie steden. De samenwerking met het RijnIJssel College wordt gedurende 2015 tijdelijk opgeschort om verbetering rond organisatie en planning voor te bereiden.

Naast de samenwerking met andere instellingen, bood ArtEZ in Arnhem, Enschede en Zwolle ook zelf diverse voortrajecten aan ruim tweehonderdvijftig studenten.

Gerealiseerd opleidingsaanbod

Eind 2016 heeft ArtEZ onderstaand opleidingsaanbod gerealiseerd.

Aanvankelijk opleidingsaanbod	Status 2014	Beoogd resultaat 2015	Opleidingsaanbod 2015
Afstudeerrichting Creative Writing binnen de opleiding Theater	Creative Writing is onderdeel van de bachelor Vormgeving	Het eerste cohort studenten Creative Writing stroomt uit.	Op termijn realiseert ArtEZ een zelfstandige bachelor Schrijven (Creative Writing)
Masteropleiding Fashion	Besloten dat dit aparte masteropleiding blijft		Masteropleiding Fashion
Masteropleiding Fashion Strategy	Besloten dat dit een aparte masteropleiding blijft		Masteropleiding Fashion Strategy
Masteropleiding Werkplaats Typografie	Besloten dat dit een aparte masteropleiding blijft		Masteropleiding Werkplaats Typografie
Masteropleiding Choreografie	Master krijgt nieuwe invulling als opleiding Theatre Practices	In 2015 is er een master Theatre Practices	Masteropleiding Theatre Practices
Bachelor Muziektherapie	Masteropleiding Muziektherapie is in aanvraag	In 2015 is de aanvraag door CDHO afgewezen. ArtEZ onderzoekt alternatieve opties.	Bachelor en master Muziektherapie

Zwaartepuntvorming

Expertisecentra

Jaarlijks participeert ArtEZ in tenminste twee expertisecentra.

ArtEZ levert een belangrijke bijdrage aan kennisvalorisatie binnen de kunsten en de creatieve industrie. In dit kader stelden we ons tot doel om in twee expertisecentra te participeren. Nadat we geen middelen ontvingen vanuit het selectieve budget zochten we zelf naar mogelijkheden om expertisecentra te realiseren. In februari 2015 startte ons eerste expertisecentrum Future Makers, dat focust op research, design en Fashion. De provincie Gelderland en de gemeente Arnhem ondersteunen het Centre of Expertise met in totaal € 600.000.

ArtEZ vult de prestatieafspraken vrijwillig aan door zelf expertisecentra te realiseren. Met deze ambitie wil ArtEZ de samenhang bevorderen tussen de verschillende onderzoeksgebieden en opleidingen binnen de instelling. Ook bevorderen de expertisecentra de samenwerking tussen de masteropleidingen onderling. Dit zorgt voor kennisuitwisseling en maakt gemeenschappelijke onderzoekprogramma's mogelijk.

Inmiddels werkt het expertisecentrum Future Makers aan zes projecten. Nieuw is bijvoorbeeld het project Closing the Loop, in samenwerking met onder andere Saxion en Texperium. Dit project focust op de circulaire economie en de lokale productie van stoffen en kleding uit hennep en gerecycled katoen. Een ander project dat loopt is Virtual Sizing, waarin studenten en onderzoekers op zoek gaan naar passende kleding voor rolstoelers. Als basis gebruiken ze patronen die ontwikkeld werden met een bodyscan. ArtEZ voert dit project uit met het AMFI, Sizing Science en A Body Issue.

Kenniscentrum Muziektherapie

Vanuit de bacheloropleiding Muziektherapie richtten we in 2012-2013 een Kenniscentrum Muziektherapie in. Met partners als Colorado State University, revalidatiecentrum Het Roessing in Enschede, de Atlantzorggroep in Apeldoorn en de Frankelandstichting in Rotterdam zetten we in op kennisinnovatie op het gebied van Muziektherapie.

Lectoraten

In 2015 kent ArtEZ tenminste vier lectoraten.

Lectoren zijn binnen ArtEZ verantwoordelijk voor het onderzoek binnen een lectoraat. Een lectoraat koppelt ArtEZ waar dit mogelijk is aan een discipline of specifiek kennisdomein. In 2014 kende ArtEZ de volgende lectoraten:

- Mode;
- Kunst, Cultuur & Economie;
- Theorie in de Kunsten;
- Kunsteducatie.

Tot 2014 deelde ArtEZ een lectoraat met de Hogeschool Arnhem Nijmegen. Begin 2014 brachten de partners dit gedeelde lectoraat in zijn geheel onder bij het lectoraat Kunst, Cultuur en Economie van ArtEZ.

In het instellingsplan 2016-2021 beschrijven we en de instellingsbrede visie op onderzoek, de positie en de inrichting van het onderzoek binnen de hogeschool.

Honours Programme

ArtEZ heeft haar Honours Programme geen onderdeel gemaakt van de prestatieafspraken. De omvang van het programma is relatief klein. Wel geldt het Honours Programme als een belangrijk profielkenmerk van ArtEZ. Daarom blijft het werken aan de verdere ontwikkeling van Honours Programme onlosmakelijk verbonden aan het permanent streven naar excellentie binnen ArtEZ.

Het programma biedt een selecte groep studenten theoretische verdieping en de mogelijkheid voor onderzoek binnen een interdisciplinaire context. Financiering voor het Honours Programme kwam uit het Sirius Programma. Vanaf 2015 bekostigt ArtEZ het Honours Programme zelf.

In 2013 concludeerde de Sirius commissie dat ArtEZ inhoudelijk op koers ligt en dat de hogeschool haar kwantitatieve doelstellingen kan bereiken. De instroom is verhoogd van 24 studenten in 2010 naar 28 studenten in 2013 en 2014.

Valorisatie

Leerlijn ondernemerschap

Binnen de bacheloropleidingen zijn tenminste 10 studiepunten herleidbaar tot ondernemerschap.

In 2014 constateerden we dat ondernemerschap bij alle opleidingen in het curriculum zit. Daarbij integreren onze opleidingen de ondernemersactiviteiten zo vaak mogelijk in bestaande, opleidings specifieke programma's. Door deze organische vorm van curriculumontwikkeling geeft elke opleiding haar eigen invulling aan het thema ondernemerschap. Deze invulling maakt het mogelijk om altijd aan te sluiten bij eisen vanuit het beroepenveld.

Studenten konden buiten hun curriculum diverse trainingen volgen, zoals masterclasses met het thema 'Van idee tot commercieel concept' en 'Personal branding'.

Naast de curriculumontwikkeling voor studenten, investeert ArtEZ in het opleiden van docenten binnen het thema ondernemerschap. In 2014 startten we bijvoorbeeld de opleiding 'Business Model Canvas' voor docenten en een training projectmanagement.

Regionale ondernemersprojecten

De voortgang van Gelderland Valoriseert verloopt conform planning. De KPI's worden ruim gehaald.

Gelderland Valoriseert

ArtEZ werkt binnen het project Gelderland Valoriseert samen met de Hogeschool Arnhem Nijmegen, Radboud Universiteit, Oost NV, Kamer van Koophandel en een groot aantal bedrijven. Gelderland Valoriseert ontwikkelt een valorisatie-infrastructuur voor de topsectoren Creatieve Industrie en Chemie en Energie. ArtEZ focust op de topsector Creatieve Industrie en legt verbindingen tussen ontwerpers en de maakindustrie.

Daarnaast stimuleert Gelderland Valoriseert innovatiekracht in de regio. In 2013 en 2014 verstrekte het programma zowel pre seed als voor proof of concept voor €750.000 aan leningen. Daarnaast deelde Gelderland Valoriseert vouchers uit voor technische haalbaarheidsstudies. Dit ging om een totaalbedrag van €100.000.

Deze investeringen stimuleerden alumni van ArtEZ om hun bedrijf op te schalen of (hard technisch) onderzoek uit te voeren. Dat leverde tot dusverre 20 innovatieve start-ups op. We verwachten de resultaten van deze best practices in 2015 onderdeel te maken van het onderwijs.

Regio Zwolle en Enschede

In Zwolle haakte ArtEZ in 2014 aan bij het regionale innovatieplatform KennisPoort Zwolle. Dit instituut matcht vragen van het bedrijfsleven met de studenten en alumni van ArtEZ, Hogeschool Windesheim en het Cibap.

In 2014 zetten we in Enschede het Art Tech Lab op. Hier werken studenten vanuit alle disciplines aan innovaties.

Rol Art Business Centre

Het Art Business Centre werkt steeds meer als de verbindingsschakel met als focus valorisatie, innovatie en ondernemerschap. Projecten die we ontwerpen, hebben altijd een relatie, zowel intern als extern. We zorgen voor 'botsingskansen' tussen studenten, docenten, alumni en het bedrijfsleven. In het project Smart Design Solutions faciliteerden we zelfs de totstandkoming van concrete zakelijke overeenkomsten tussen ondernemers en ArtEZ-alumni.

Eind 2014 zijn we gestart met onderzoek naar de mogelijkheden voor een ArtEZ Valorisation Centre, in samenwerking met de lectoraten en de bestaande en nieuwe Centres of Expertise.

Kennisdeling

ArtEZ realiseert jaarlijks minimaal zes uitgaven van ArtEZ Press.

Onze eigen uitgeverij zorgt voor publicaties die aansluiten bij onderwijs en onderzoek op ArtEZ. In 2014 gaf ArtEZ Press zeven publicaties uit, onder meer op het terrein van dans, modevormgeving en muziektherapie. Met de uitgaven dragen we bij aan de valorisatie van kennis in de creatieve sector. Daarnaast positioneren de uitgaven ArtEZ als autoriteit. Diverse uitgaven van onze medewerkers zijn een standaardwerk binnen andere kunstopleidingen, in Nederland en daarbuiten.

Voorbeelden van publicaties uit 2014 zijn Ballet, Why and How? On the role of classical ballet in dance education, van Gaby Allard et al., Conditioned by Dress. The relationship between Mind, Fashion, Film & Performance, door José Teunissen et al, en Cognitive Behavioral Music Therapy in Forensic Psychiatry van Laurien Hakvoort.

Relevante beroepspraktijk

Tenminste 50 % van het onderwijzend personeel kent een actuele beroepspraktijk in de kunsten.

ArtEZ werkt in haar kunstonderwijs graag met docenten die in de beroepspraktijk excelleerden. Voor vakgerichte onderdelen in de opleiding is een actuele beroepspraktijk zelfs een vereiste. Voor theorie docenten is de concrete ervaring in het werkveld minder van belang.

ArtEZ ligt ruim op schema voor het behalen van deze prestatieafspraken. Van onze docenten kent 57,1% een relevante beroepspraktijk.

Klachtencommissie ongewenst gedrag ArtEZ

Voorwoord

In dit Jaarverslag 2014 doet de Klachtencommissie ongewenst gedrag ArtEZ (vanaf hier: Klachtencommissie) verslag van haar activiteiten van het afgelopen jaar. In 2014 zijn twee klachten over ongewenst gedrag ingediend en afgehandeld. Daarnaast is een in december 2013 ingediende klacht in 2014 afgehandeld. Deze klacht is ook in dit jaarverslag meegenomen.

De volgende onderwerpen worden behandeld: (1) regeling en beleid; (2) samenstelling en bevoegdheden van de Klachtencommissie; (3) een kwantitatief overzicht van de klachten.

Regeling en beleid

Door het College van Bestuur is op 16 juni 2013 de Gedragscode vastgesteld. Deze Gedragscode geldt voor alle medewerkers van ArtEZ. De gedragscode is bedoeld om een kader te scheppen voor een stimulerend en veilig werk- en studieklimaat. Het geeft helderheid over de normen en regels die binnen ArtEZ gelden, waarbij respect, (ethische) verantwoordelijkheid en integriteit belangrijke waarden zijn. De opstelling van de gedragscode is bedoeld als een vorm van preventief beleid.

Als aanvulling op de gedragscode is onder meer van toepassing de regeling 'Klachtencommissie ongewenst gedrag' (vanaf hier: Regeling). Deze Regeling is opgenomen als bijlage bij het Studentenstatuut 2014-2015 in hoofdstuk 5. In deze Regeling is vastgelegd dat een medewerker of student die in zijn werk- of studiesituatie wordt geconfronteerd met ongewenst gedrag een schriftelijke klacht kan indienen bij de Klachtencommissie.

De klacht dient betrekking te hebben op ongewenst gedrag van een persoon die werkzaam is of studeert bij ArtEZ. Een klacht dient te worden ingediend binnen zes jaar nadat het ongewenst gedrag zich heeft voorgedaan.

Samenstelling en bevoegdheden van de Klachtencommissie

ArtEZ heeft een Klachtencommissie, bestaande uit een voorzitter en twee leden, met voldoende deskundigheid met betrekking tot ongewenst gedrag en op psychosociaal en juridisch gebied. Zowel de voorzitter als de leden van de Klachtencommissie hebben een plaatsvervanger. De leden van de Klachtencommissie mogen geen persoonlijk belang hebben bij de behandeling van de klacht dan wel betrokken zijn bij de klacht. De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter hebben geen dienstverband bij ArtEZ. De voorzitter en de leden en de plaatsvervangende leden worden door het College van Bestuur voor een termijn van twee jaar benoemd. Zij kunnen telkenmale worden herbenoemd.

De Klachtencommissie wordt tijdens de zitting, bij het opstellen van haar advies en voor de administratieve werkzaamheden bijgestaan door een secretaris.

De samenstelling van de Klachtencommissie in het verslagjaar was als volgt:

mr. I.A. Katz-Soeterboek, voorzitter
mr. S. Croes, plaatsvervangend voorzitter
J. Reinders, lid
H. Tijssen, lid
W.G. Lagendijk, plaatsvervangend lid
E. van Eijl, plaatsvervangend lid
mr. D.M.C.B. Schattenberg, secretaris

De Klachtencommissie heeft tot taak het onderzoeken van de ingediende klachten over ongewenst gedrag; het adviseren van het College van Bestuur over de gegrondheid van de klacht en de eventueel te nemen maatregelen; het registreren van het aantal en de aard van de binnengekomen klachten. De voorzitter, de leden van de Klachtencommissie en de secretaris zijn verplicht tot geheimhouding van al hetgeen hen over of in verband met de klacht ter kennis komt.

Een kwantitatief overzicht van de klachten

Twee van de drie klachten zijn niet-ontvankelijk verklaard: bij de ene klacht was de klager niet meer verbonden aan ArtEZ en bij de andere klacht betrof het een arbeidsrechtelijk geschil. Deze twee klachten zijn afgehandeld zonder hoorzitting.

De derde klacht was wel ontvankelijk, doch is de klacht ongegrond verklaard omdat onvoldoende is komen vast te staan dat er sprake was van ongewenst gedrag als bedoeld in de Regeling.

Er zijn in 2014 verder geen klachten ingediend die een doorlooptijd hebben in 2015.

	2014
Totaal aantal klachten	3
Hoorzittingen	1
Uitgebrachte adviezen	3
Niet-ontvankelijk	2
Gegrond	0
Ongegrond	1
Niet in behandeling genomen	0
Nog lopend	0

Hogeschoolraad ArtEZ

Verkiezingen

In september hebben er verkiezingen plaatsgevonden voor de Hogeschoolraad (HR). Er is op 17 september 2014 een nieuwe HR aangetreden waarin alle zetels bezet zijn. De raad bestaat uit 7 studenten en 7 medewerkers uit zowel Arnhem, Enschede als Zwolle. In een overdrachtsvergadering heeft de oude raad de nieuwe raad geïnformeerd over de stand van zaken. De raad koos een voorzitter, Rick Steggerda, en een secretaris, Minka Schipper.

College van Bestuur

De HR is in april door de Raad van Toezicht (RvT) geraadpleegd bij het aanstellen van de nieuwe interim bestuurder. Na een kennismakingsgesprek heeft de raad positief geadviseerd. Ook is de HR betrokken bij de werving en het opstellen van de profielen voor een nieuw College van Bestuur.

Raad van Toezicht

In de periode tot aan de zomer heeft de HR twee keer gesproken met de RvT, onder meer over ArtEZ 2020, de WNT en de werving CvB.

In de vergadering in september is de HR geïnformeerd over het vertrek van de Raad van Toezicht. De HR heeft eind september kennisgemaakt met de nieuwe voorzitter van de RvT, Frans Leijnse.

In het najaar is een delegatie van de HR uitgebreid en op transparante wijze betrokken in het wervings- en selectieproces voor de RvT. Dit heeft geleid tot de voordracht van Pierre Ballings voor een zetel in de RvT. Deze voordracht is overgenomen door de voorzitter. Ook is de HR tijdig gehoord over de andere kandidaten voor de RvT.

Scholing

De HR is ook in 2014 inhoudelijk begeleid door een onafhankelijk adviseur. Dit heeft geleid tot een document waarmee de HR input heeft gegeven op het strategiedocument ArtEZ 2020.

In oktober heeft de HR een basisscholing gehad van Stavoor over medezeggenschap. In december heeft de raad verdere scholing en begeleiding gehad. Het CvB en de RvT hebben hier ook aan deelgenomen. Dit heeft onder andere geleid tot het formeren van focusgroepen.

Contact achterban en deelraden

De HR heeft verschillende nieuwsbrieven verspreid onder medewerkers en studenten. De HR heeft gesproken met vertegenwoordigers van de groep Met Andere Woorden (MAW).

De Dienstenraad is gestart in maart. De HR was aanwezig bij de eerste bijeenkomst van deze raad en tijdens een training daaraan voorafgaand.

De dagelijkse besturen van de deelraden zijn uitgenodigd voor een gezamenlijke vergadering met de HR om ervaringen uit te wisselen.

De HR heeft in december leden tot contactpersonen naar de Deelraden benoemd.

Vakbondsoverleg

De Hogeschoolraad heeft tweemaal overleg gevoerd met een vertegenwoordiging van de vakbonden. Tijdens dit overleg werd de HR geadviseerd over het (sociale) jaarverslag, de begroting, de rechtspositie van het personeel, de prestatieafspraken en het Professionaliseringsplan. Na deze gesprekken nam de HR als toehoorder deel aan het formele overleg tussen de vakbonden en het CvB.

Medewerkertevredenheidsonderzoek

De HR is deelnemer van de werkgroep die het MTO heeft begeleid.

De Hogeschoolraad heeft in 2014 ingestemd met:

- a. Reglement Medezeggenschap
- b. Diverse Onderwijs en Examenregelingen
- c. Studentenstatuut 2014-2015

De Hogeschoolraad heeft in 2014 advies uitgebracht over:

- a. Professionaliseringsplan
- b. Begroting
- c. ArtEZ 2020 Strategie op hoofdlijnen
- d. Instellingscollegegeld DBKV

De Hogeschoolraad heeft in 2014 een voordracht gedaan voor:

- a. Lid Klachtencommissie
- b. Lid Raad van Toezicht

Verder werd in 2014 gesproken over:

- a. Studentenpas
- b. Procedure OER
- c. Onderzoek Berenschot
- d. Plan van aanpak AKI ArtEZ
- e. Wet Normering Topinkomens
- f. Inspectie
- g. Wet Werk en Zekerheid
- h. Huishoudelijk Reglement HR

Examencommissies ArtEZ

De Examencommissies van ArtEZ hebben een volledig jaarverslag geschreven. Uit dit vierde jaarverslag over 2013-2014 is op te maken dat de Examencommissies verder professionaliseren en meer grip hebben gekregen op de aangelegenheden die de Examencommissie aangaan. Het reglement werkt goed en het valt op dat de grondstructuur van de Examencommissie bij ArtEZ goed functioneert. De Centrale Examencommissie, bestaande uit de voorzitters van de Facultaire Examencommissies, werkt voortvarend samen met de Facultaire Examencommissies. De Examencommissies leren via de Centrale Examencommissie van elkaar. Het ontwikkelde beleid is mede daardoor eenvormig.

Samenwerkingen

Sinds studiejaar 2013-2014 heeft de Centrale Examencommissie de (structurele) samenwerking met Studentenzaken en Onderwijs en Kwaliteit opgepakt. Dit was noodzakelijk om effectiever te werken en om gebruik te kunnen maken van de expertise van de ArtEZ collegae van die afdelingen.

Inspectie van het Onderwijs

Van voorjaar tot oktober 2013 heeft ArtEZ onder verscherpt toezicht van de Inspectie gestaan. Ten aanzien van de toelatings- en afstudeerprocedures heeft de Inspectie nader onderzoek gedaan. Inmiddels heeft de Inspectie in 2015 een vervolfbezoek afgelegd en dit bezoek met een positief rapport afgesloten.

Controles

De Examencommissie is dit jaar begonnen met het uitvoeren van controles. Deze controles zijn een goed instrument gebleken voor onder andere een nadere inrichting van de studentendossiers en verslaglegging van toetsresultaten

Getalsmatig verslag

Er is sprake van een stijging van 20% van het aantal beschikkingen ten opzichten van de vorige periode:

2012-2013: 1048 beschikkingen

2013-2014: 1233 beschikkingen

In 2013-2014 is in drie zaken geprocedeerd bij het Cobex en in een zaak is doorgeprocedeerd bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. De Examencommissie heeft één zaak geschikt en is in alle andere zaken in het gelijk gesteld.

Financiële informatie

ArtEZ sluit het jaar af met een positief resultaat van bijna 1,4 miljoen euro. De rijksbijdrage werd door het ministerie van OCW verhoogd met 1,3 miljoen euro. Deze bijstelling is toegevoegd aan de reserve voor innovatie en bijzondere projecten. Het tweede bedrag van de opheffing van het Waarborgfonds werd uitgekeerd, voor ArtEZ k€395. Dit bedrag werd benut om een voorziening te treffen voor het eigen risico voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten. De reguliere bedrijfsvoering kende positieve en negatieve afwijkingen ten opzichte van de begroting, met een positief resultaat van k€87 (begroot k€50). Alle posten worden hierna toegelicht.

Alle bedragen x € 1.000, tenzij anders vermeld.

Door afrondingen kunnen tellingen een afwijking vertonen van maximaal k€1.

Financiën op balansdatum (de financiële kengetallen)

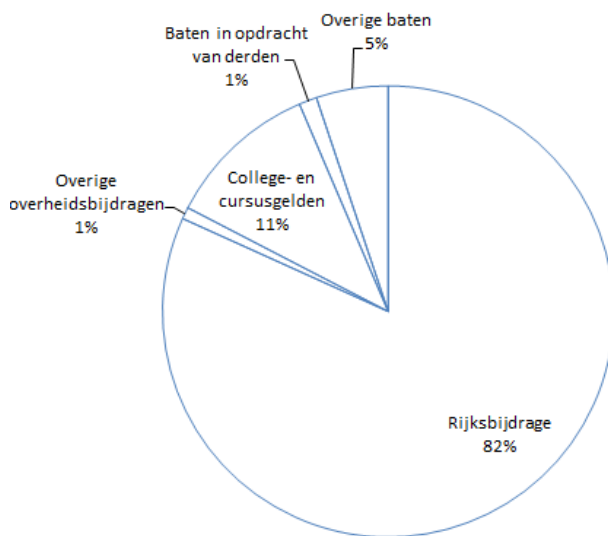
Solvabiliteit	2014	2013
Eigen vermogen / totaal vermogen	0,52	0,48
Eigen vermogen en voorzieningen / totaal vermogen	0,57	0,54
Liquiditeit		
Vlottende activa / schulden kort	0,65	0,54
Vlottende activa excl voorraden / schulden kort	0,64	0,53
Rentabiliteit	3,0%	-0,1%

De **solvabiliteit** geeft een indicatie van de continuïteit op lange termijn. De solvabiliteit is in 2014 gestegen (landelijk gemiddelde voor het HBO in 2013: 0,43; bron: Vereniging hogescholen). Een andere maat voor deze continuïteit is de solvabiliteit waarbij de voorzieningen tot het eigen vermogen worden gerekend. Deze waarde is in 2014 eveneens gestegen (landelijk gemiddelde voor het HBO in 2013: 0,48). Het eigen vermogen is door het positieve resultaat gestegen en schulden namen af, bijvoorbeeld door aflossingen op leningen. Dit heeft een dubbel positief effect op de solvabiliteit. Het eigen vermogen is vrij besteedbaar en zal, voor zover dat de gewenste solvabiliteit te boven gaat, worden benut voor de ondersteuning van het beleid en doelstellingen het instellingsplan.

De **liquiditeit** geeft een indicatie van de weerbaarheid op korte termijn. De liquiditeit is in het boekjaar gestegen (landelijk gemiddelde voor het HBO in 2013: 1,0). Een andere maat voor de liquiditeit is de quick ratio, waarbij de voorraden buiten beschouwing gelaten worden. Doordat de waarde van de voorraden klein is zijn beide kengetallen vrijwel gelijk. Onze liquiditeit is lager dan het gemiddelde in het HBO, doordat recent een aantal grote bouwprojecten uit eigen middelen zijn betaald. Nu deze projecten zijn afgerond stijgt de liquiditeit weer.

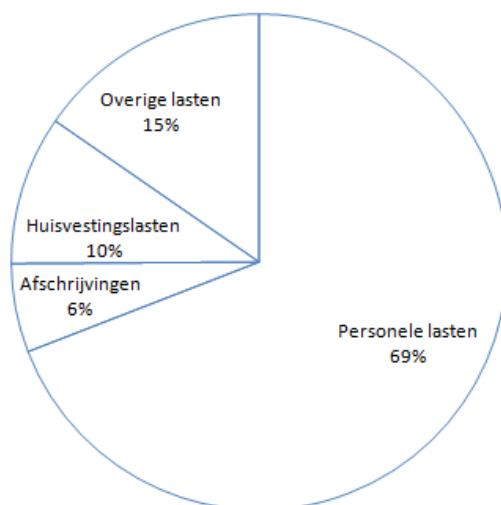
De **rentabiliteit** is hier gedefinieerd als de verhouding tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten uit gewone bedrijfsvoering x 100%. De rentabiliteit van ArtEZ komt precies overeen met de binnen het HBO wenselijk geachte waarde (landelijk gemiddelde in 2013: 2,8%).

De resultatenrekening van ArtEZ in 2014 kan in de volgende beelden worden samengevat:
De baten bedragen k€ 53.754 en zijn als volgt opgebouwd:

Rijksbijdrage en collegegeldopbrengsten zijn de belangrijkste inkomstenbron voor ArtEZ. In 2014 waren de overige baten nog relatief hoog, door een uitkering in verband met de opheffing van het Waarborgfonds. Overige overheidsbijdragen en baten in opdracht van derden vertonen een dalende lijn in de afgelopen jaren.

De lasten bedragen k€ 52.354 en zijn als volgt opgebouwd:

Personele lasten maken verreweg het grootste deel uit van de kosten, maar het percentage is 1% gedaald ten opzichte van de afgelopen jaren. De afschrijvingslasten zijn 1% gestegen. Het resultaat is k€ 1.399 positief.

Kasstromen en financieringsbehoeften

Gemiddeld bedroegen de uitgaven in 2014 k€ 4.459 per maand, conform het treasurystatuut moest daarom op de eerste dag van de maand k€ 6.688 beschikbaar zijn (inclusief te verwachten zekere ontvangsten en vrij opvraagbaar krediet). Gemiddeld bedroegen de banktegoeden ca. k€ 5.902 en op het laagste punt k€ 3.990. Samen met de zekere ontvangst van rijksbijdrage en collegegelden was daarmee voldoende beschikbaar om aan de 150% eis uit ons treasurystatuut te voldoen. Het saldo van de liquide middelen op 31 december 2013 bedroeg k€ 3.850 en op 31 december 2014 k€ 4.450, een stijging van k€ 600.

Voor de gewone bedrijfsuitoefening is ArtEZ niet afhankelijk van derden. Ook in 2015 is daarvoor geen extern geld nodig. Waar nodig kan voor onvoorziene omstandigheden gebruik gemaakt worden van een tijdelijke verhoging van de kredietlimiet bij de huisbankier.

Treasury

Tegoeden worden beschikbaar gehouden op (internet)sparrekeningen van de huisbankier ABN AMRO en van de ING. ArtEZ belegt niet in aandelen of andere effecten. In 2014 zijn geen nieuwe leningen aangegaan.

De mogelijke betalingsverplichting aan Saxion in 2023 en daaropvolgende jaren is opgenomen als schuld op de balans. Deze post is contant gemaakt waardoor het bedrag jaarlijks opgehoogd moet worden. Wij hebben in 2014 de rekenrente verlaagd van 4% naar 1% waardoor dit jaar een grotere ophoging is opgenomen dan gebruikelijk.

In 2009 is een lening verstrekt van k€ 50 aan Dutch Fashion & Design Centre. Deze lening is begin 2014 kwijtgescholden. Er was geen zicht op terugbetaling en gezien de verwante doelstellingen van de stichting en van ArtEZ was een juridische procedure niet in wederzijds belang. De afboeking is uit private middelen bekostigd.

Sociaal jaarverslag 2014

Het Sociaal Jaarverslag blikt terug op het gevoerde personeelsbeleid bij ArtEZ in het afgelopen jaar. Daarbij stond 2014 vooral in het teken van de verdere organisatieontwikkeling van ArtEZ.

Voor de uitvoering van het personeelsbeleid zijn we voortgegaan op de ingeslagen weg: aandacht voor een goede dialoog tussen leidinggevende en medewerker en aandacht voor de verdere professionalisering van de medewerkers.

We stimuleren medewerkers om een eigen verantwoordelijkheid te nemen voor hun professionalisering. Mede daardoor zien we een duidelijke groei in het aantal medewerkers dat opleidingen en trainingen volgt. Daarnaast investeerden we in de ontwikkeling van trainingen, zoals het projectmatig werken. Ook in 2015 gaan we hiermee door.

In 2015 komen we daarnaast tot een nieuw HRM-beleidsplan met als thema "Duurzaam HRM". Het plan zal recht doen aan onze visie van medewerkers die duurzaam functioneren, binnen een heldere organisatiestructuur waarin bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijk zijn, de communicatie transparant is en waarin management en medewerkers zich betrokken en verantwoordelijk voelen.

Personeelsformatie

Faculteiten en opleidingen hebben in het voorjaar 2013 formatieplannen opgesteld. Deze plannen zijn een eerste aanzet geweest tot strategische personeelsplanning binnen ArtEZ en bieden het management een sturingsinstrument. We streven er naar om op het ieder moment de juiste medewerker op de juiste plaats te laten werken. De formatieplannen uit 2013 waren het uitgangspunt voor de formatie in 2014.

Het aantal medewerkers steeg in 2014 met 13 personen naar 913. Het aantal fte's laat dezelfde beweging zien: van 434 fte in 2013 naar 439 in 2014.

Binnen het medewerkersbestand steeg ook het aandeel onderwijsgevend personeel van 67% naar 68%. Tegelijk bleef het aandeel van onderwijsondersteunend personeel gelijk op 8% en daalde het aandeel algemeen ondersteunend personeel naar 24%. Daarmee zet de lijn van de afgelopen jaren zich voort: een stijging van onderwijsgevend personeel, een constant aandeel onderwijsondersteunend personeel en een daling van het algemeen ondersteunend personeel. Deze ontwikkeling draagt bij aan het realiseren van onze prestatieafspraken om de overheadkosten op ArtEZ terug te dringen. Daarom wordt in de komende jaren gestuurd op daling van het algemeen ondersteunend personeel.

Flexibele contracten

Van het totale personeelsbestand heeft 35% een aanstelling op tijdelijke basis. Vanuit onze wens om continu actueel en innovatief onderwijs aan te bieden, werken veel docenten op tijdelijke basis en met een kleine aanstelling. De gemiddelde aanstellingsomvang van docenten bedraagt 0,36 fte. Buiten de docenten die werken met een arbeidsovereenkomst op tijdelijke basis (45% van het onderwijspersoneel) zet ArtEZ veel gastdocenten in. We maken geen gebruik van zogenaamde min-max contracten.

In 2014 was nog niet duidelijk hoe de uiteindelijke regels voor het aanstellen van zzp'ers vorm zouden krijgen. Inmiddels weten we dat er sectorspecifieke afspraken komen. Uitgangspunt blijft daarbij de aanpak van schijnzelfstandigheid. De Vereniging Hogescholen heeft in het afgelopen jaar regelmatig overleg gehad met de Belastingdienst over een gezamenlijk convenant voor de inzet van zzp'ers. Dat heeft nog niet tot resultaten geleid.

Zzp'ers/gastdocenten

Vanuit de wens om actueel en innovatief onderwijs aan te bieden, zetten alle faculteiten veel zelfstandig professionals in voor het onderwijs. Dit zijn vooral kunstenaars en professionals met specifieke en bijzondere kennis, kunde en vaardigheden, die bijvoorbeeld een masterclass, workshop of project verzorgen. In 2014 was de omvang van deze groep 15,5 fte. Daarnaast werd voor 5,6 fte zzp'ers ingezet op ondersteunende werkzaamheden.

Voor dit jaarverslag is steeds uitgegaan van personeel dat in loondienst is van ArtEZ. Als we de zzp'ers meenemen in de totale populatie onderwijsgevend personeel heeft op basis van de fte's 66% een vaste aanstelling, is 28% op tijdelijke basis in loondienst en betreft de groep zzp'ers 6% van de populatie. De laatste twee groepen vormen een flexibele schil van 34%. Met deze verhouding is ArtEZ in staat om innovatief en actueel onderwijs aan te bieden en adequaat in te spelen op wijzigingen in het onderwijs en de wet- en regelgeving.

Aanstellingsomvang

De gemiddelde aanstellingsomvang van docenten bedraagt 0,36 fte. Deze kleine aanstellingsomvang heeft alles te maken met het feit dat ArtEZ veel docenten inzet die een eigen beroepspraktijk hebben. Naast hun beroep als kunstenaar geven zij dan één tot twee dagen les aan onze hogeschool. Dit betreft vooral praktijkvakken. Theoriedocenten kennen vaak een wat hogere aanstelling. Voor het onderwijsondersteunende personeel ligt de gemiddelde aanstelling op 0,66 fte en voor algemeen ondersteunend personeel ligt dat op 0,74 fte.

Docenten met een beroepspraktijk en de Wet Werk en Zekerheid

In de prestatieafspraken is opgenomen dat tenminste 50% van de docenten op ArtEZ een relevante beroepspraktijk heeft. In 2014 steeg dit percentage van 55% naar 57%. Daarnaast ontwikkelden we beleid voor praktijkdocenten met een beroepspraktijk. Ten behoeve van de actualiteit van en de innovatie binnen het onderwijs stellen we deze docenten voor maximaal 8 jaar aan. Praktijkdocenten dienen over een bloeiende en boeiende beroepspraktijk te beschikken. Dit is een voorwaarde om de arbeidsovereenkomst jaarlijks te verlengen. In de gesprekscyclus doen docenten verslag van hun activiteiten.

In de vorige cao-hbo (looptijd tot 1 oktober 2014) was de eerdergenoemde aanstellingsperiode van 8 jaar mogelijk voor docenten met een eigen kunstenaarspraktijk en een aanstelling tot en met 0,5 fte. De wijzigingen in het arbeidsrecht door de nieuwe Wet Werk en Zekerheid, die wat deze ketenonderdelen betreft op 1 juli 2015 ingaat, beperken deze mogelijkheid in sterke mate. De nieuwe wet beperkt de gewenste en noodzakelijke flexibele inzet van docenten bij ArtEZ. In de nieuwe cao-

hbo, die geldt vanaf 1 oktober 2014, is echter een uitzonderingsregeling opgenomen voor docenten met een eigen, relevante beroepspraktijk als kunstenaar en die een aanstelling van maximaal 0,4 fte hebben. Met deze docenten mogen we gedurende een maximale periode van 4 jaar maximaal 6 tijdelijke contracten afsluiten. De wetwijziging legt een grote druk op de flexibele inzet van docenten.

Oudere medewerkers

Wegens vergrijzing en ontgroening neemt het aantal medewerkers van 55 jaar en ouder de laatste jaren toe. Deze groep betreft nu 32,3% van de totale populatie, vrijwel hetzelfde als in 2013 (32,2%). In 2014 kende de cao-hbo nog de ouderenregeling SOP en de mogelijkheid tot dagelijkse arbeidstijdvermindering met een halfuur of een uur. In augustus 2015 komt hiervoor de nieuwe regeling Duurzame Inzetbaarheid in de plaats.

Wij zien deze regeling als een mooi instrument om de dialoog met medewerkers over hun inzetbaarheid verder vorm te geven en te verstevigen. De regeling sluit goed aan bij het Duurzaam HRM-beleid dat we ontwikkelen.

De jongste groep medewerkers, tot 35 jaar, is qua omvang al een aantal jaren stabiel en beslaat rond de 14% van onze formatie. In de komende 10 jaar vertrekken ieder jaar rond de twintig medewerkers met een vast dienstverband door het bereiken van de AOW-gerechte leeftijd. Het management wordt hiervan tijdig op de hoogte gebracht, zodat ArtEZ kan anticiperen op het vertrek van deze medewerkers. Dit is bijvoorbeeld van invloed op de formatieplanning en kennisoverdracht.

In de jaarlijkse gesprekscyclus is de inzetbaarheid van de medewerker een gespreksonderwerp. Waar het nodig is, treffen we maatregelen om deze inzetbaarheid zo duurzaam mogelijk in te vullen. In werving en selectie zoeken we kandidaten die de meeste kennis en ervaring aan een team toevoegt. Dat kan iemand zijn die aan het begin staat van een loopbaan en die tot de jongere generaties behoort. Het kan ook juist iemand zijn die veel ervaring en kennis meeneemt en die tot een oudere generatie behoort. ArtEZ zoekt hierin altijd een passend evenwicht.

Scholing en ontwikkeling

Professionaliseringsplan 2014-2018

In 2013 heeft ArtEZ gewerkt aan het opstellen van een Professionaliseringsplan 2014/2018. Als onderdeel van dit plan ontwikkelden we onder meer twee trainingen projectmatig werken. Afgelopen jaar namen twintig medewerkers deel aan deze training voor projectleiders- en projectmedewerkers. Aan de training voor opdrachtgevers deden acht leidinggevenden mee. In 2015 wordt een projectgroep opgericht die mede zal zorgen voor implementatie en borging van projectmatig werken.

Het Art Business Center heeft in het kader van de implementatie van ondernemerschap in het onderwijs een workshopreeks Business Model Canvas voor docenten ontwikkeld. In 2014 is er één reeks georganiseerd waar 17 docenten en opleidingshoofden aan deelnamen. Daarnaast gaven we een aanzet voor het ontwikkelen en verzorgen van een opleidingsprogramma didactische vaardigheden en de opleiding BKE en SKE. In 2015 gaan deze programma's van start.

Een belangrijk onderdeel van onze professionalisering betreft de ontwikkeling van onze eigen Masteropleiding Kunsteducatie. Hiermee bieden we docenten in het hoger kunstonderwijs de mogelijkheid om een mastergraad te halen. Met de opleiding zoeken we actief naar een manier om het aantal docenten op ArtEZ met een master te verhogen. Dit jaar schreven zes docenten zich in.

In 2014 zagen we een sterke stijging in het aantal opleidingen dat medewerkers volgden. Het lijkt reëel te kunnen concluderen dat door de invoering van het Professionaliseringsplan meer aandacht voor opleiding en ontwikkeling is ontstaan en dat de beoogde continue dialoog over professionalisering tussen medewerker en leidinggevende op gang is gekomen.

Conform de CAO dient ArtEZ minimaal 6% van het getotaliseerde jaarinkomen te besteden aan professionalisering, een bedrag van € 1.476.840. De helft daarvan dient te worden besteed aan de zogenaamde out of pocket kosten (collegegeld, materiaalkosten, reiskosten). In 2014 is € 500.071 uitgegeven aan opleiding en training. Dit bedrag is exclusief de vergoede reiskosten in het kader van professionalisering. De andere helft van het professionaliseringsbudget dient te worden besteed aan het basisrecht in uren. De bijbehorende salariskosten bedroegen € 1.171.613 over 2014. De totale besteding aan professionalisering bedroeg € 1.671.684 (exclusief reiskosten).

Er is een digitaal programma ontwikkeld waarin het aanvragen, het toekennen en het informeren van P&O is geautomatiseerd. Hiermee is de monitoring en verantwoording van de opleidingen die medewerkers volgen, goed geborgd.

Management Development

In januari 2013 startte het Management Development traject voor directeuren. Een nieuw traject voor hoofden stond gepland voor het najaar in 2014. Vanwege de bestuurswisselingen en de organisatieontwikkelingstrajecten is deze opleiding tijdelijk on hold gezet.

Functioneren en beoordelen

We voeren ieder jaar een functioneringsgesprek met medewerkers met een aanstelling groter dan 0,4 fte, een contract van minimaal een jaar en met wie we de intentie tot verlenging hebben. Met medewerkers die een aanstelling kleiner dan 0,4 fte hebben, kan het functioneringsgesprek tweemaal plaatsvinden mits de betreffende medewerker hiermee akkoord gaat. Vaste gespreksonderwerpen zijn de inhoud van het werk, de werkomgeving, de relatie met de beroepspraktijk, professionalisering, verbeterpunten en ambities. In 2014 zijn 261 functioneringsgesprekken gevoerd.

Daarnaast zijn 525 medewerkers beoordeeld. Veel onderwijsmanagers combineren beide gesprekken. Een combinatiegesprek wordt meegenomen bij het aantal beoordelingen. In 2015 gaan we de uitvoering van de gesprekscyclus nadrukkelijk monitoren. We ontwikkelden hiervoor een digitaal gespreksformulier voor functionerings- en beoordelingsgesprekken. Hiermee automatiseren we het accorderen en toezenden van de vastgestelde formulieren aan betrokken medewerker, leidinggevende en P&O. Deze wijze van werken vereenvoudigt en verkort het administratieve proces voor leidinggevenden. Het rechtstreeks toesturen van het formulier naar P&O maakt het totale proces beter beheersbaar en inzichtelijk. Daardoor krijgen we nog beter zicht op het daadwerkelijk aantal gevoerde gesprekken.

Uitkeringen na ontslag

ArtEZ kent geen collectieve regelingen voor vervroegde uittreding. Indien taken van medewerkers vervallen, wordt intern gezocht naar vervangende werkzaamheden. Mede in het kader van de beheersing van de kosten van WW- en wachtgelduitkeringen zet ArtEZ re-integratiebureaus in die de werkloze ex-medewerkers begeleiden naar ander werk. In 2014 zijn begeleidde we drie medewerkers. Twee trajecten sloten we succesvol af. Het derde traject loopt nog.

Arbo en ziekteverzuim

In 2014 is het ziekteverzuim gestegen van 4,22% naar 4,57% in 2014. Deze stijging komt vooral door toegenomen langdurig verzuim. Een groot deel van dit langdurig verzuim was niet werk gerelateerd, waardoor dit minder door ArtEZ beïnvloedbaar was. Mede door de grote aandacht voor frequent verzuim is de meldingsfrequentie verlaagd van 0,76 naar 0,6.

Met Rendemens is een goede samenwerking opgebouwd. Er wordt tussen de bedrijfsarts en andere Arbo-adviseurs en de P&O-adviseurs goed en nauw samengewerkt. De lijnen tussen bedrijfsarts en leidinggevenden zijn kort en men weet elkaar te vinden. In een vroeg stadium wordt al bekeken of interventies ingezet kunnen worden.

De stijgende lijn van de aangeboden Livvit-interventies zette zich ook in 2014 voort. Dit jaar werden 51 interventies ingezet, zowel preventief als re-integratie bevorderend. Circa de helft van de interventies betroffen coaching en begeleiding. Er zijn 5 preventieve rugtrainingen aangeboden en voor zes medewerkers is taxivervoer van en naar het werk geregeld. Daarnaast zijn er workshops georganiseerd voor medewerkers, zoals actief ontspannen, grip op vitaliteit, mindfulness, omgaan met onzekerheid en werken vanuit veerkracht.

Aan alle medewerkers van ArtEZ is een Health Check aangeboden. Deelname was op vrijwillige basis. In de periode september tot en met november 2014 zijn Health Checks afgenomen in Arnhem, Enschede en Zwolle door Tigra Gezondheidsmanagement. Tijdens de test meetten we de gezondheid van de deelnemers op individueel niveau. Zij kregen zicht op hun eigen situatie. De individuele resultaten zijn daarvoor getoetst aan de algemeen geldende normen.

Naast deze test is er een Gezondheidsvragenlijst afgenomen. In totaal nam 20% van het totaal aantal medewerkers deel aan deze vragenlijst. Van deze 185 deelnemers werden 62 personen doorverwezen naar de huisarts, (psychische) coach, diëtist, psycholoog en fysiotherapeut. Het voornemen is een dergelijke Health Check vaker aan te bieden.

Continuïteitsparagraaf

ArtEZ werkt momenteel aan een nieuw instellingsplan 2016-2021 voor de hogeschool. We verwachten dit instellingsplan rond de zomer van 2015 te kunnen vaststellen. De hieruit voortvloeiende activiteiten- en jaarplannen zullen van invloed zijn op de hier gepresenteerde gegevens voor de continuïteitsparagraaf.

Prognose	2014	2015	2016	2017
Personele bezetting:				
Management/directie	67	69	69	69
Onderwijzend Personeel	218	218	222	222
Wetenschappelijk Personeel	4	4	5	6
Overige medewerkers	150	149	148	145
Totaal	439	440	444	442
Studenten	2929	2875	2850	2825

Prognose personele bezetting

Voor de indeling van de continuïteitsparagraaf hanteert ArtEZ de standaardindeling zoals het ministerie deze voorstelt in op het e-formulier. De categorie management/directie stijgt in 2015 met 2 fte vanwege het voornemen om voor alle opleidingen en studierichtingen een hoofd te benoemen. Zoals vorig jaar al is aangegeven zal het onderwijzend personeel de komende jaren nog iets stijgen vanwege de effecten van de invoering van de WWZ en de nieuwe regelgeving docenten met een VAR. Tegelijkertijd zal vanaf 2016 vanwege natuurlijk verloop gemiddeld zo'n 8 fte uitstromen, waarbij kritisch wordt bekeken welke functies opnieuw zullen worden ingevuld.

ArtEZ is van plan om haar lectoraten uit te breiden en verwacht derhalve een geleidelijke groei van het wetenschappelijk personeel in de jaren 2016 en 2017.

ArtEZ streeft naar een kleinschalige effectieve ondersteunende organisatie. Dit zal gevolgen hebben voor de categorie overige medewerkers, waarin wij een onderscheid maken tussen algemeen ondersteunend personeel en onderwijs ondersteunend personeel. Het komend jaar zullen maatregelen, voortvloeiend uit het nog vast te stellen instellingsplan, getroffen worden om effectieve ondersteuning en beschikbare middelen in balans te houden. De verwachting is dat het aantal fte algemeen ondersteunend personeel de komende jaren verder zal afnemen. Het aantal fte onderwijsondersteunend personeel zal stabiliseren.

Prognose studentenaantallen

Sinds 2012 wordt gebruik gemaakt wordt van het bestand dat DUO beschikbaar stelt aan de HO-instellingen: het 1-cijfer HO. Dit is ingevoerd mede in het kader van invoering prestatie-indicatoren en mogelijke controle op de indicatoren die betrekking hebben op student-gegevens.

Gezien de ontwikkeling van studentenaantallen sinds 2012 verwacht ArtEZ dat het studentenaantal de komende jaren geleidelijk verder zal afnemen. Deels is deze daling overeenkomstig de afspraken uit het sectorplan, deels betreft het een autonome daling. Met de ontwikkeling van nieuwe masters en het revitaliseren en innoveren van ons onderwijsaanbod verwachten we de studentenaantallen uiteindelijk te kunnen stabiliseren.

Per 1 oktober	Aantal ingeschreven studenten	Bronbestand
2009	3059	ArtEZ
2010	3067	ArtEZ
2011	3068	ArtEZ
2012	2949	1-cijfer HO
2013	3054	1-cijfer HO
2014	2929	1-cijfer HO

Meerjarenbegroting

Op grond van bovenstaande prognoses is de meerjarenbegroting opgesteld. De begrotingscijfers voor 2015 zijn in december vastgesteld door het College van Bestuur. Voor 2016 en 2017 volgen de bedragen uit de hierboven geschetste ontwikkelingen.

Staat van baten en lasten:

	2014		2015		2016		2017	
	€	€	€	€	€	€	€	€
Baten								
Rijksbijdrage	43.946		44.078		43.653		43.275	
Overige overheidsbijdragen en subsidies	454		400		425		450	
Collegegelden	5.892		5.746		5.643		5.596	
Baten werk in opdracht van derden	688		615		715		815	
Overige baten	<u>2.773</u>		<u>1.825</u>		<u>2.125</u>		<u>2.375</u>	
Totaal baten		53.754		52.664		52.561		52.511
Lasten								
Personele lasten	36.186		38.194		37.619		37.539	
Afschrijvingen	3.025		3.162		3.142		3.122	
Huisvestingslasten	5.097		5.374		5.201		5.043	
Overige lasten	<u>7.720</u>		<u>7.030</u>		<u>7.045</u>		<u>7.045</u>	
Totaal lasten		<u>52.029</u>		<u>53.760</u>		<u>53.007</u>		<u>52.749</u>
Saldo baten en lasten		1.725		-1.096		-446		-238
Financiële baten en lasten		-326		-284		-264		-244
Resultaat		<u>1.399</u>		<u>-1.380</u>		<u>-710</u>		<u>-482</u>

Voor deze prognose is uitgegaan van een gelijkblijvend prijspeil, zowel aan de kosten als aan de batenkant. Daarnaast wordt uitgegaan van een dalende Rijksbijdrage in verband met de verwachte geleidelijke daling van studentenaantallen, waardoor de collegeopbrengsten teruglopen. In de prognose is ook rekening gehouden van bijdrage van 450 k€ in verband met de financiële verevening van het afspraken uit het sectorplan voor 2016 en 2017. In overleg met het Ministerie van Onderwijs zal onderzocht worden of de liquiditeitsbijdrage die ArtEZ als schuld op de balans heeft staan de komende jaren kan komen te vervallen. In verband met de subsidies en de overige bijdragen voor het Centre of Expertise Future Makers verwachten we dat de opbrengsten de komende jaren stijgen.

In 2015 werken wij aan een onderzoek naar het gebruik van de panden en de mogelijkheden om minder geld te besteden aan huisvesting. Maar er staat, bij voldoende financiële steun van externe partijen zoals gemeente en provincie, ook een aantal grote werkzaamheden op stapel, bijvoorbeeld in het conservatorium in Zwolle. De kosten hiervan kunnen ten laste van de huisvestingsreserve worden gebracht. We verwachten dat de huisvestingslasten in de toekomst zullen dalen door efficiënter gebruik te maken van onze locaties.

Balans:

	2014		2015		2016		2017	
	€	€	€	€	€	€	€	€
Activa								
Materiële vaste activa	34.580		35.418		34.776		32.654	
Vlottende activa	<u>5.475</u>		<u>2.557</u>		<u>1.790</u>		<u>2.730</u>	
Totaal activa		40.055		37.975		36.566		35.384
Passiva								
Eigen Vermogen								
Algemene reserve	9.359		8.329		7.919		7.737	
Huisvestingsreserve	11.139		10.739		10.339		9.939	
Private Reserve	165		215		315		415	
Voorzieningen	2.188		1.988		1.788		1.588	
Langlopende schulden	8.786		8.286		7.786		7.286	
Kortlopende schulden	<u>8.418</u>		<u>8.418</u>		<u>8.418</u>		<u>8.418</u>	
Totaal passiva		40.055		37.975		36.566		35.384

De balans volgt voor het belangrijkste deel uit de resultatenrekening.

De jaarplannen voortvloeiend uit dit nog vast te stellen instellingsplan zullen van invloed zijn op de resultaten en balans 2016 en verder.

Risicobeheersing

De panden van ArtEZ passen goed bij de opleidingen. Onze ateliers, werkplaatsen en studio's voldoen in ruime mate aan de wensen van de opleidingen – meer dan bij andere instellingen. Ze doen recht aan onze studenten.

In alle drie de steden zitten onze opleidingen op acht hoogwaardige locaties. Dat is een belangrijke propositie van ArtEZ, maar tegelijk een uitdaging. Alle afzonderlijke locaties vragen immers ook om inzet van beveiliging, conciërges, catering en schoonmaak. Het onderzoek dat Berenschot in 2014 uitvoerde laat zien dat onze vele locaties ons nopen om scherp aan de wind te zeilen waar het gaat om de kosten. Onze gebouwen zijn unieke omgevingen die tegelijk permanent om kostenbewustzijn vragen. In 2015 is bureau Colliers gestart met een onderzoek naar het gebruik van onze huisvesting. Minder middelen in stenen, betekent meer financiële ruimte voor het onderwijs.

We bieden studenten een ruime openstelling van gebouwen aan – en dat houden we zo. Uit de benchmark van Berenschot blijkt dat dit deels leidt tot hogere lasten voor beheer, catering, onderhoud en beveiliging. Daarom onderzoeken we concepten die de ruime openstellingsuren ook in de toekomst mogelijk blijven maken.

Kredietrisico

De vorderingen op de balans uit hoofde van debiteuren betreffen vorderingen op studenten en vorderingen op overige debiteuren. ArtEZ heeft regels en procedures opgesteld waaraan de studenten, deelnemers en cursisten moeten voldoen met betrekking tot betaling van college- en cursusgelden. Deze vorderingen zijn over het algemeen beperkt van omvang evenals het kredietrisico op deze vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Bij de leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Met betrekking tot opgenomen leningen heeft één lening een variabele rente maar is het renterisico afgedekt door middel van een renteswap. Het swapcontract heeft een resterende omvang van k€ 5.333 en een negatieve reële waarde van k€ 904. De ABN AMRO heeft op grond van de algemene voorwaarden het recht om een margin call uit te oefenen en een bedrag ter hoogte van de negatieve waarde te blokkeren. De andere leningen hebben een vast rentepercentage.

Marktwaarderisico

De marktwaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

Raad van Toezicht ArtEZ

De Raad van Toezicht (RvT) ziet erop toe dat het College van Bestuur de hogeschool adequaat bestuurt. De raad is de werkgever van het bestuur. Ook fungeert zij als kritisch klankbord voor de bestuursleden. De raad van toezicht ziet erop toe dat het college van bestuur de externe belanghebbenden van de hogeschool betreft bij de ontwikkeling van zijn beleid en met hen communiceert over de uitvoering daarvan. De raad van toezicht ziet erop toe dat het college van bestuur de bijdrage van strategische samenwerking met andere kennisinstellingen, bedrijven en overige organisaties aan de realisatie van de missie en de doelstellingen van de hogeschool bevordert en bewaakt.

Terugreden Raad van Toezicht

De focus van de Raad van Toezicht lag in 2014 op het borgen van bestuurlijke continuïteit binnen ArtEZ en het zoeken naar een nieuw College van Bestuur. De ingezette werving- en selectieprocedures leidden uiteindelijk niet tot een nieuw bestuur.

Ondertussen ervoer de Raad van Toezicht afnemend draagvlak binnen de organisatie. Dit was mede het gevolg van de gepresenteerde strategie ArtEZ 2020 door interim bestuurder Gerben Eggink. Daarnaast maakte de Inspectie in juni haar concept bevindingen inzake de rechtmatigheid van de bezoldiging van de interim bestuurder bekend. Daarop besloot de Raad van Toezicht op 17 september 2014 voltallig terug te treden.

Ondanks de vele bestuurlijke inspanningen constateerde de RvT dat zij onvoldoende resultaat behaalde en dat zij ruimte moest maken voor een nieuwe Raad van Toezicht om de ontstane problematiek het hoofd te bieden. Alleen voorzitter Ruurd Bierman bleef aan om Frans Leijnse op 22 september 2014 tot voorzitter van een nieuw te formeren Raad van Toezicht te benoemen. Op 1 maart 2015 zijn vier andere leden benoemd.

Overschrijding WNT

In het najaar van 2013 maakte de Raad van Toezicht bij het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (OCW) melding van een mogelijke overschrijding van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT).

De Inspectie voor het Onderwijs onderzocht daarop de rechtmatigheid van de bezoldiging van de interim bestuurder. In juni ontving ArtEZ het concept-Inspectierapport. De berekening van het teveel betaalde en de mogelijke terugvordering bij Eggink, zijn BV Changemaker en het bureau BoerCroon viel hoger uit dan door de Raad van Toezicht werd verwacht. ArtEZ kreeg de gelegenheid om te reageren op het concept rapport en stelde in haar zienswijze dat een meegerekende bureaufee niet meegenomen diende te worden in het berekenen van de bezoldiging van de interim bestuurder.

De Inspectie wijzigt haar oordeel echter niet en stelt dat € 154.186,- onverschuldigd is betaald en zal moet worden teuggevorderd. Conform aanwijzing van de Inspectie heeft ArtEZ vorderingen ingesteld bij BoerCroon en de toenmalig interim voorzitter Gerben Eggink en zijn BV.

Als gevolg van het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs over de bezoldiging in 2013 dient ook de betaalde bureaufee van 2014 als onverschuldigd beschouwd te worden. De overschrijding bedraagt € 27.300.

ArtEZ 2020

In maart 2014 concludeerde de Raad van Toezicht samen met interim voorzitter Gerben Eggink dat het College van Bestuur geen gedragen visie voor de toekomst van ArtEZ had ontwikkeld. De ideeën uit het meerjarenstrategisch plan ArtEZ 2020 stuitten intern en extern op veel weerstand. Aan de basis van het plan lag een binnen de organisatie gedeelde visie, missie, positionering en doelstelling. Tegelijk was de organisatie het fundamenteel oneens met de op basis daarvan uitgewerkte strategie.

In april 2014 trad Renate Litjens aan als interim bestuurder bij ArtEZ. Ze kreeg als opdracht om een stap terug te gaan in het proces en het gesprek met de directeuren voort te zetten. Litjens haalde de strategie ArtEZ 2020 van tafel. Zij richtte zich op het herstellen van relaties binnen en buiten de organisatie en op de opmaat voor een nieuw instellingsplan.

Eigen functioneren

Vanaf maart sprak de Raad van Toezicht regelmatig over haar eigen rol en functioneren in de organisatie. Rapportages van Berenschot en Conquaestor lieten zien dat de Raad van Toezicht te dicht op het management werkte. Binnen de instelling leefde het gevoel dat de RvT bijvoorbeeld de organisatiestrategie bepaalde. Daarnaast constateerden de onderzoekers van Conquaestor dat de onduidelijke rol van de RvT bijdroeg aan de onzekerheid bij medewerkers.

Illustratief voor deze gevoelens was de opkomst van Met Andere Woorden (MAW). Enkele studenten van ArtEZ verwoordden namens studenten en docenten de onvrede over de bestuurscultuur binnen de instelling. De oproep van MAW leidde tot twee ontmoetingen tussen MAW en de Raad van Toezicht, waarin zij spraken over de rol en invulling van de toezichthouders.

Bestuurlijke zekerheden voor de toekomst

In zijn reguliere vergadering in juni heeft de Raad van Toezicht de managementletter van KPMG accountants besproken en de jaarstukken 2013 vastgesteld. Op 10 december keurde de Raad van Toezicht de begroting 2015 goed. Hoewel de begroting een tekort laat zien van 1,3 miljoen euro achtte de Raad van Toezicht dit tekort verantwoord, gelet op de omstandigheden.

ArtEZ heeft noodzakelijke, maar hoge huisvestingslasten en –verplichtingen, zeker in verhouding tot andere kunstinstellingen. Dit kwam naar voren uit het onderzoek van Berenschot naar de overhead bij ArtEZ.

Daarnaast kampte AKI ArtEZ sinds de jaren '90 met een daling van studentenaantallen, gekoppeld aan een hoge vaste formatie. Om van AKI ArtEZ weer een levensvatbare academie te maken heeft het College van Bestuur besloten gelden vrij te maken om de personele problematiek op te lossen en te investeren in nieuwe studierichtingen.

Nieuwe governancestructuur

Frans Leijnse vulde zijn rol als nieuw voorzitter eerst in met het vaststellen van een nieuwe governancestructuur voor ArtEZ. In deze governancestructuur, geënt op het Angelsaksische model met een undergraduate en graduate school, bestaat het College van Bestuur uit drie leden. Naast een voorzitter krijgt het CvB een lid, Dean, voor de bacheloropleidingen en een lid, Dean, voor onderzoek & masters. Met deze samenstelling markeert ArtEZ het belang van een bestuurlijke focus op stelselmatige kwaliteitsverbetering van onderwijs en onderzoek.

Ook de profielen van de te werven leden van de Raad van Toezicht werden aangescherpt met de voorwaarde dat geen van de leden afkomstig is uit de vestigingssteden van ArtEZ, om eventuele belangenverstremming te voorkomen. In november 2014 startte de werving voor nieuwe leden voor de Raad van Toezicht, ondersteund door bureau Van der Kruijs. In maart 2015 vond het eerste constituerend overleg met de nieuwe Raad plaats.

De vastgestelde governance vormt de basis voor de verdere uitwerking van de profielen voor het College van Bestuur en het starten van een wervings- en selectieprocedure voor een nieuw College van Bestuur. Deze procedure wordt ondersteund door De Vroedt & Thierry. April 2015 startte de procedure met publicatie van de vacature in landelijke dagbladen. De Raad van Toezicht streeft naar benoemingen voor 1 juli 2015.

Auditcommissie

De auditcommissie ondersteunt en adviseert de Raad van Toezicht over het gevoerde financiële beleid en beheer bij ArtEZ. In juni voerde de auditcommissie overleg met de accountants en het College van Bestuur over de jaarrekening 2013.

In december heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht de taken van de auditcommissie waargenomen en een gesprek gevoerd met het College van Bestuur, de directeur van het Servicebedrijf en het hoofd Financiën over de begroting van 2015. De auditcommissie adviseerde positief over de begroting 2015.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie heeft als taak om de arbeidsvoorwaarden en bezoldiging van de bestuurders vast te stellen. Daarnaast bereidt de commissie de benoeming en het ontslag van leden van het College van Bestuur voor.

Hoofdpijnen remuneratierapport

Het remuneratiebeleid op ArtEZ is conform de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT). De bezoldiging van bestuurders bij ArtEZ sluit aan bij de geldende criteria van de Uitwerking Bezoldiging Bestuurders voor salarisgroep B. De hogeschool kent geen variabele beloning toe.

Bezoldiging

De bezoldiging bestaat uit 12 maandsalarissen, een vakantie uitkering van 8% en een eindejaarsuitkering.

Aanvullende beloningscomponenten

Naast de bezoldiging voorziet het remuneratiebeleid in een aantal aanvullende marktconforme beloningscomponenten voor het College van Bestuur:

- Een pensioenbijdrage van 100%.
- Een leaseauto. Indien een bestuurder afziet van een leaseauto geldt een belastbare onkostenvergoeding van € 7.559,-.
- Een afvloeiingsregeling, gemaximeerd op €75.000,-. Indien de Raad van Toezicht besluit de arbeidsovereenkomst met een bestuurder niet te verlengen of tussentijds te beëindigen (en de beëindiging in juridische zin niet zijn voornaamste reden vindt in aan de persoon toe te rekenen verwijtbare omstandigheden).

Bezoldiging toezichthouders

Na de aanpassing van de bezoldiging van leden van de Raad van Toezicht in juni 2013 is dit jaar de bezoldiging voor toezichthouders niet meer gewijzigd.

Onderwijscommissie

De Raad van Toezicht nam in 2013 het besluit om een onderwijscommissie in te stellen. Deze commissie wachtte met haar activiteiten op de uitkomsten van het strategietraject ArtEZ 2020. Voordat de commissie actief werd, trad de RvT in 2014 terug.

Branchecode Goed bestuur hogescholen

In oktober 2013 trad de nieuwe branchecode Goed Bestuur hogescholen in werking. Nieuw in de branchecode was het toetsingskader voor toezichthouders. In dit kader staat op welke wijze invulling het toezicht op de uitvoering van werkzaamheden door het College van Bestuur vorm krijgt. De voormalige Raad van Toezicht is in 2014 vanwege de ontwikkelingen niet in staat geweest het toetsingskader nader in te vullen.

Najaar 2014 werd de basis voor dit toetsingskader gelegd in een nieuw governance model voor ArtEZ. De nieuwe Raad van Toezicht zal het kader in 2015 verder aanvullen.

De Raad van Toezicht heeft geen besluiten voorgelegd gekregen waarbij tegenstrijdige belangen van leden van het College van Bestuur spelen die van materiële betekenis zijn voor de hogeschool en of voor de leden van het College van Bestuur.

Samenstelling RvT

De Raad van Toezicht kan ten opzichte van elkaar en het College van Bestuur onafhankelijk en kritisch opereren. Daarmee voldoet de raad aan de uitwerking van de Branchecode Goed Bestuur Hogescholen, lid III.4.2.

Na het aftreden van de Raad van Toezicht in september 2014, telde de Raad tijdelijk slechts een lid, voorzitter Frans Leijnse.

Tot 18 september 2014

drs. Willemien van Aalst,
Directeur Nederlands Film Festival;
Nevenfuncties: Bestuurslid Kunsten '92 (dagelijks bestuur)
Voorzitter Stichting Miek Uittenhout
Eerste benoemingstermijn tot 1 september 2015.

mr. Bart Beusmans - lid remuneratiecommissie en lid auditcommissie
Voorzitter Raad van Commissarissen Unilever Nederland Holding BV tot 1 juli 2013;
Derde benoemingstermijn tot 31 december 2014.

ir. Ruurd Bierman
Projectmanager Vision 2020 European Broadcasting Union, (EBU)
Nevenfuncties: Voorzitter TV Committee EBU, Voorzitter bestuur Prix Europa, Secretaris Stichting Co-productiefonds
Binnenlandse Omroep (CoBO), vicevoorzitter bestuur DK Big Band, vicevoorzitter bestuur Stichting Julius Leeft, voorzitter Roots & Routes.
Eerste benoemingstermijn tot 1 september 2016.

Mieke van den Broek-Hanskamp - lid remuneratiecommissie, lid onderwijscommissie
Directeur/groootaandeelhouder Broekhan BV en directeur/bestuurder van Stichting Raedelijck te Utrecht.
Nevenfuncties: Voorzitter Raad van Commissarissen Woningcorporatie Laris Wonen en Diensten Didam, Vice-voorzitter Raad van Toezicht Het Assink Lyceum, Vice-voorzitter AOC Oost.
Eerste benoemingstermijn, tot 1 september 2016.

ing. Gerrit Grotenhuis MBA - voorzitter, lid remuneratiecommissie
Voorzitter statutaire directie Rabobank Enschede-Haaksbergen.
Nevenfuncties: Lid Raad van Commissarissen Ondernemend Twente, lid Raad van Toezicht Concordia Kunst & Cultuur, lid Adviesraad AIESEC Studentenverenigingen, lid Raad van Toezicht Den Waerdenborch.
Verlengde derde benoemingstermijn tot 31 december 2014.

drs. Ralph Keuning
Directeur Museum De Fundatie.
Nevenfuncties: Lid raad van advies Nederlands Symfonie Orkest (Orkest van het Oosten), Entrepreneur in Residence bij de Business School Hogeschool Windesheim, lid raad van advies Zwolle Marketing.
Eerste benoemingstermijn tot 1 september 2016.

dr. Albertjan Peters - lid auditcommissie, lid onderwijscommissie
Eigenaar De Bijvanck Consultancy bv (onderwijs, cultuur, ruimtelijke en regionale ontwikkeling).
Nevenfuncties: Voorzitter SER-Overijssel, voorzitter Raad van Commissarissen Woningcorporatie Domijn, voorzitter Raad van Toezicht Expertis onderwijsadvies, voorzitter Stichting Twentse Mattheüs Passion.
Eerste benoemingstermijn tot 1 september 2016.

Vanaf 21 september 2014

dr. Frans Leijnse - voorzitter Raad van Toezicht

Voorzitter Politieonderwijsraad

Nevenfuncties: Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Carmel College; Lid Raad van Toezicht KPC-Groep te 's-Hertogenbosch; Lid Klankbordgroep Presidenten Appèlgerechten; Voorzitter Raad van Advies Rechtbank Amsterdam

Eerste benoemingstermijn tot 1 september 2018

Vanaf 1 maart 2015

Adriana Esmeijer

Directeur Prins Bernhard Cultuurfonds

Nevenfuncties: interim-voorzitter bestuur Goede Doelen Platform (per 9 juni 2015), lid Raad van Advies Europees Cultuurforum, lid Comité van Aanbeveling Nederlandse Taalunie en Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, lid van het bestuur van de The Hague Club, lid Comité van Aanbeveling Governance Code Cultuur, lid van het bestuur van het Blockbusterfonds, directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen, lid bestuur Goede Doelen Platform (per 1 maart 2008), lid Beneficiantenraad BankGiro Loterij, lid (secretaris) van het bestuur van de stichting Aanwending Loterijgelden Nederland, secretaris van het bestuur van de Stichting The Hague Club (Europees netwerk van vermogensfondsen)

Eerste benoemingstermijn tot 1 maart 2019

Pierre Ballings, voorzitter renumeratiecommissie

Voormalig directeur Paradiso

Nevenfuncties: Voorzitter bestuur ZOCultuur, Voorzitter bestuur St. Grote Prijs Van Nederland, Bestuurslid St. Rocket Cinema, Voorzitter bestuur St. Likeminds en St Non Profit Kapitalist, Voorzitter St. Sonic Acts. Voorzitter Raad van Toezicht Noorderslag en Eurosonic (Groningen), Voorzitter bestuur St. de Gekste Dag. Cie. Cultureel ondernemerschap (Taco) AKR.

Bestuur de Toneelmakerij, Bestuur stichting SJL (Leerdam), Voorzitter Raad van Toezicht CEC/ SouthEast ZO, Voorzitter bestuur St. Vondel (m.b.t. restaurant Stanislavski, SSBA), Werkveld commissie Cultuur en Economie HKU, Voorzitter bestuur Cinedans, Bestuur World Science Festival

Eerste benoemingstermijn tot 1 maart 2019

Wilma de Koning-Martens

Vice voorzitter College van Bestuur Radboud Universiteit

Nevenfuncties: Voorzitter Raad van Commissarissen Rabobank Het Groene Woud Zuid, Voorzitter Museum 4Q (museum voor volkskunst Oirschot)

Eerste benoemingstermijn tot 1 maart 2019

Renzo Martens

Beeldend kunstenaar

Nevenfuncties: PHD onderzoeker in the Arts at KASK, School of Arts, Ghent, Artistiek Directeur Stichting Institute for Human Activities, Guest Tutor and Lecturer: Goldsmiths, Yale, Oxford, Staedelschule, etc.

Eerste benoemingstermijn tot 1 maart 2019

Arnhem, 24 juni 2015

R. Litjens, College van Bestuur *ad interim*

JAARREKENING

Balans per 31 december 2014

(na resultaatbestemming)

	2014		2013	
	€	€	€	€
1 Activa				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa		34.580		34.849
Vlottende activa				
1.4 Voorraden	51		60	
1.5 Vorderingen	974		1.084	
1.7 Liquide middelen	<u>4.450</u>		<u>3.850</u>	
		5.475		4.993
		<u>40.055</u>		<u>39.842</u>
2 Passiva				
2.1 Eigen vermogen		20.663		19.264
2.2 Voorzieningen		2.048		2.169
2.3 Langlopende schulden		8.786		9.144
2.4 Kortlopende schulden		8.558		9.265
		<u>40.055</u>		<u>39.842</u>

Staat van baten en lasten over 2014

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen	43.946		41.892		42.447	
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	454		500		511	
3.2						
3.3 Collegenegelden	5.892		5.813		5.589	
Baten werk in opdracht van derden	688		633		632	
3.4						
3.5 Overige baten	<u>2.773</u>		<u>2.337</u>		<u>2.718</u>	
Totaal baten		53.754		51.175		51.898
4 Lasten						
4.1 Personele lasten	36.186		36.183		36.723	
4.2 Afschrijvingen	3.025		3.167		2.652	
4.3 Huisvestingslasten	5.097		4.803		4.861	
4.4 Overige lasten	<u>7.720</u>		<u>6.618</u>		<u>7.792</u>	
Totaal lasten		<u>52.029</u>		<u>50.771</u>		<u>52.027</u>
Saldo baten en lasten		1.725		404		-130
5 Financiële baten en lasten		-326		-354		-346
Resultaat		<u>1.399</u>		<u>50</u>		<u>-475</u>

Kasstroomoverzicht over 2014

	2014		2013	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	1.725		-130	
Gecorrigeerd voor:				
Afschrijvingen	3.025		2.652	
Mutatie voorzieningen	<u>19</u>		<u>843</u>	
		4.769		3.365
Veranderingen in vlottende activa en passiva				
Vorraden	8		-18	
Vorderingen	110		143	
Schulden	<u>-848</u>		<u>-1.440</u>	
		-730		-1.314
Ontvangen interest	49		77	
Betaalde interest	<u>-384</u>		<u>-423</u>	
		-335		-346
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>3.705</u>		<u>1.705</u>
Kasstroom uit investerings- activiteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-2.756		-4.230	
Investerings in deelnemingen	0		171	
Mutaties leningen	<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investerings- activiteiten		-2.756		-4.059
Kasstroom uit financierings- activiteiten				
Toename leningen	161		16	
Aflossing langlopende schulden	<u>-510</u>		<u>-510</u>	
Totaal kasstroom uit financierings- activiteiten		-349		-494
Mutatie liquide middelen		<u>600</u>		<u>-2.849</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2014

Algemeen

Alle bedragen x €1.000, tenzij anders vermeld. Aan de tabellen is de nummering toegevoegd van de richtlijn jaarverslag onderwijs. Onderdelen zonder saldo zijn weggelaten, waardoor de nummering niet altijd doorloopt.

Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Statutaire naam en vestigingsplaats

De statutaire naam is Stichting ArtEZ en de statutaire vestigingsplaats is Arnhem.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgelegd dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De grondslagen voor de voorzieningen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten omvatten bij ArtEZ debiteuren en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Afgeleide financiële instrumenten

ArtEZ heeft een renteswap contract afgesloten ter afdekking van het renterisico op een langlopende euribor-lening met variabele rente en past hiervoor kostprijs hedge accounting toe. Dit houdt in dat,

zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, er geen herwaardering van dit instrument plaatsvindt. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst-en-verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies eveneens in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

ArtEZ documenteert de hedgerelaties in specifieke en generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedges.

Stelselwijzigingen

In 2014 hebben geen stelselwijzigingen plaatsgevonden

Aanpassingen in presentatie vorig boekjaar

Waar dit voor de vergelijkbaarheid van jaren noodzakelijk is zijn de cijfers van vorig boekjaar aangepast. Aanpassingen worden toegelicht in de tekst.

Toelichting bij de balans

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de toegepaste lineaire afschrijvingen op basis van de te verwachten economische levensduur.

De volgende afschrijvingstermijnen worden hierbij gehanteerd:

- casco:	afschrijvingstermijn 60 jaar;
- afbouw:	afschrijvingstermijn 30 jaar;
- inbouwpakket:	afschrijvingstermijn 15 jaar;
- technische installaties:	afschrijvingstermijn 15 jaar;
- investeringen in huurpanden:	afschrijvingstermijn 10 jaar, of kortere huurtermijn;
- terreinen en gebouwen in uitvoering	geen afschrijving;
- inventaris en apparatuur (meubilair)	afschrijvingstermijn 10 jaar;
- inventaris en apparatuur (overige)	afschrijvingstermijn 5 jaar.

Er wordt afgeschreven op inventaris en apparatuur als de aanschafprijs hoger is dan € 2.500. Bij lagere bedragen worden de kosten verwerkt in de resultatenrekening. Onderhoudsuitgaven worden alleen geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Overige uitgaven voor onderhoud worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de organisatie gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming. De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte waardeverminderingen.

Bijzondere waardevermindering vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de

bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, waarbij ArtEZ als geheel als kasstroomgenererende eenheid wordt beschouwd.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardevermindingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardevermindingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor materiële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen.

ArtEZ heeft geen immateriële vaste activa; *good will* en *bad will* zijn niet aan de orde.

Vorraden

Gebruiksgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

Verstrekke leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Wachtgeldvoorziening

De wachtgeldvoorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. De verplichtingen zijn tegen 1% per jaar contant gemaakt.

Voorziening Eigen risico WGA

De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. De verplichtingen zijn tegen 1% per jaar contant gemaakt.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening wordt opgenomen voor verwachte lasten van gratificaties bij 25- en 40-jarig dienstverband, waarbij alle dienstjaren van de werknemers bij een bij het ABP aangesloten werkgever meetellen. De verplichtingen zijn tegen 1% per jaar contant gemaakt, rekening houdend met blijfkansen en loonstijgingen.

Overige voorzieningen

De voorziening in verband met de garantstelling voor een lening is opgenomen voor verwachte lasten in de nabije toekomst. De stand van de voorziening is nihil aan het eind van het jaar in verband met de gerealiseerde terugbetaling.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Voor de afgesloten renteswap wordt kostprijs-hedge-accounting toegepast.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project (zoals personeelskosten voor werknemers direct werkzaam aan het project), de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend, begrepen. De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening als last verwerkt.

Toelichting bij de resultatenrekening

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de bekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Collegegelden

De college- en cursusgelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het studiejaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten uit hoofde van werk in opdracht van derden (contractonderwijs, vooropleidingen, cursussen, werkzaamheden van praktijkbureaus en overige) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen indien zeker is dat de werkzaamheden declarabel zijn. Een positief resultaat wordt verantwoord naar rato van het stadium van gereedheid. Voor een verwacht negatief resultaat wordt een voorziening getroffen.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. De opbouw van pensioen gebeurt op basis van een middelloonregeling. De pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de RJ – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Aangezien het jaarlijkse bijdragen betreft is hiervoor geen voorziening getroffen. Op balansdatum wordt een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het ABP, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening zal in dat geval gewaardeerd worden tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Overig

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Financiële instrumenten

Algemeen

ArtEZ maakt gebruik van een renteswap. Deze swap wordt afgesloten om de variabele rente op de euribor-lening af te dekken. De contractwaarde van deze swap is een indicatie van de mate waarin

van financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's. ArtEZ handelt niet in afgeleide financiële instrumenten. Het treasurystatuut van ArtEZ bevat procedures waaraan voldaan moet worden bij het aangaan van afgeleide financiële instrumenten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren betreffen vorderingen op studenten en vorderingen op overige debiteuren. ArtEZ heeft regels en procedures opgesteld waaraan de studenten, deelnemers en cursisten moeten voldoen met betrekking tot betaling van college- en cursusgelden. Deze vorderingen zijn over het algemeen beperkt van omvang evenals het kredietrisico op deze vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Bij de leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Met betrekking tot opgenomen leningen heeft één lening een variabele rente maar is het renterisico afgedekt door middel van een renteswap. Het swapcontract heeft een resterende omvang van k€5.333 en een negatieve reële waarde van k€904. De ABN AMRO heeft op grond van de algemene voorwaarden het recht om een margin call uit te oefenen en een bedrag ter hoogte van de negatieve waarde te blokkeren. De andere leningen hebben een vast rentepercentage.

Marktwaarderisico

De marktwaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

Toelichting bij de balans

1.1 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Gebouwen en terreinen 1.2.1	Inventaris en apparatuur 1.2.2	In uitvoering en vooruit- betalingen 1.2.4	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari				
Aanschafprijs	48.076	5.992	412	54.480
Cumulatieve afschrijvingen	-16.853	-2.778	0	-19.631
Boekwaarde	31.223	3.214	412	34.849
Mutaties in de boekwaarde				
Investeringen	1.438	1.318	0	2.756
Desinvesteringen	412	-831	-412	-831
Afschrijving desinvesteringen	0	831	0	831
Afschrijvingen	-1.957	-1.068	0	-3.025
Saldo	-107	250	-412	-269
Stand per 31 december				
Aanschafprijs	49.927	6.479	0	56.405
Cumulatieve afschrijvingen	-18.810	-3.016	0	-21.825
Boekwaarde	31.117	3.463	0	34.580

Op de terreinen wordt niet afgeschreven. Bij gebouwen varieert de afschrijvingstermijn van 10 jaar (bij verbouwingen in huurpanden) tot 60 jaar (het casco van panden in eigendom). Inventaris wordt in 10 jaar afgeschreven, apparatuur in 5 jaar. Op gebouwen in uitvoering wordt niet afgeschreven. Geheel afgeschreven activa worden gedesinvesteerd.

Aan het begin van het jaar waren nog enkele grote bouwprojecten in uitvoering: het medialab in Zwolle en muziekstudio's in het conservatorium Enschede. Deze projecten zijn in 2014 afgerond en de k€412 kosten zijn overgeheveld van In uitvoering naar Gebouwen, te vinden bij de regel Desinvesteringen. De totale investeringen waren in 2014 lager dan de afschrijvingen, waardoor de boekwaarde van de activa daalt. Dat is een uitzondering: de afgelopen jaren nam de boekwaarde toe, en ook voor 2015 zijn forse investeringen begroot in panden maar ook in apparatuur en inventaris. Hierdoor nemen de afschrijvingslasten in de loop der jaren toe. In totaal maken de afschrijvingslasten nu 6% uit van de lasten.

Financiële vaste activa

De deelneming in Coming Soon is verkocht in 2014. De financiële afwikkeling is verwerkt in de jaarrekening van 2013.

1.4 Voorraden

De waarde van de voorraad bedraagt k€51 (2013: k€60). Het betreft gebruiksmaterialen die aan het eind van het jaar aanwezig zijn in de werkplaatsen. De voorraad is gewaardeerd tegen kostprijs. Gezien de snelle doorlooptijd is er geen voorziening voor incurantheid.

1.5 Vorderingen

	2014		2013	
	€	€	€	€
1.5.1	Debiteuren	326		258
1.5.5	Studenten en cursisten	26		8
	Vorderingen op			
1.5.7.1	personeel	18		27
	Overlopende activa			
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	363	181	
1.5.8.2	Verstreckte voorschotten	16	17	
1.5.8.3	Overige	<u>224</u>	<u>593</u>	
		604		791
		<u>974</u>		<u>1.084</u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. Er is geen voorziening dubieuze debiteuren omdat veel van de vorderingen op het moment van opmaken van de jaarrekening al gerealiseerd zijn.

Vorderingen zijn opgenomen bij Debiteuren als een factuur is verstuurd.

In de overlopende activa zijn de vooruitbetaalde bedragen opgenomen (bijvoorbeeld huurtermijnen en abonnementen van 2015 die al in 2014 betaald zijn) en de bedragen die nog ontvangen moeten worden (bijvoorbeeld subsidies). Het totaalbedrag van de Vorderingen is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft vooral te maken met subsidies, die dit jaar al voor een groter deel zijn ontvangen dan vorig jaar.

1.7 Liquide middelen

	2014	2013	
	€	€	
1.7.1	Kasmiddelen	15	15
	Tegoeden op		
1.7.2	bankrekeningen	4.393	3.793
1.7.4	Overige	43	43
	<u>4.450</u>	<u>3.850</u>	

Liquide middelen worden aangehouden op internet(spaar)rekeningen van de ABN AMRO bank en de ING bank. Bij de overige liquide middelen is k€43 opgenomen van FARR. FARR beheert een fonds voor studenten van de Academie van Bouwkunst. Het aanhouden van een aparte rekening voor dit bedrag kostte meer dan de renteopbrengst; daarom is het bedrag ondergebracht bij ArtEZ. Het bedrag is verhoogd met 2% rente. Het bedrag wordt beheerd door het bestuur van FARR en is dagelijks opeisbaar.

De kasmiddelen en tegoeden op bank- en girorekeningen staan ter vrije beschikking aan ArtEZ, met uitzondering van k€ 30 die geblokkeerd zijn in verband met een huurcontract. De stand per eindejaar is precies voldoende om de uitgaven van een maand te betalen. In verband met de liquiditeit zijn geen middelen vastgezet op depositorekeningen.

2.1 Eigen vermogen

	Algemene reserve 2.1.1	Huisvestings- reserve 2.1.2	Private reserve 2.1.3	Totaal
	€	€	€	€
Stand 1 januari	8.096	11.121	47	19.264
Resultaat	1.263	19	118	1.399
Stand 31 december	<u>9.359</u>	<u>11.139</u>	<u>165</u>	<u>20.663</u>

Het eigen vermogen is op grond van regels voor de jaarverslaggeving gesplitst in een aantal onderdelen. ArtEZ heeft een publieke bestemmingsreserve voor huisvesting (huur, afschrijving, rente van leningen en onderhoud). De huisvestingsreserve maakt 54% uit van het eigen vermogen (58% in 2013). ArtEZ rekent een deel van de rijksbijdrage toe aan huisvesting. In het verleden is veel gereserveerd om herhuisvesting op diverse plekken mogelijk te maken. In 2015 werken wij aan een onderzoek naar het gebruik van de panden en de mogelijkheden om minder geld uit te geven aan huisvesting. Maar er staan, bij voldoende steun van externe partijen als gemeente en provincie, ook grote werkzaamheden op stapel, bijvoorbeeld in het conservatorium in Zwolle en groot onderhoud aan de werkplaatsen in Arnhem. De kosten hiervan kunnen ten laste van de huisvestingsreserve worden gebracht.

Vanaf 2012 wordt een private reserve afgezonderd van de algemene reserve. Deze wordt gevuld door, met toestemming van de Dienst Uitvoering Onderwijs (OCW), het verschil tussen het wettelijk en instellingscollegegeld voor 50% af te zonderen. Voor 2014 gaat dit om k€ 198. Er zijn drie posten ten laste van deze private reserve gebracht. Ten eerste de compensatieregeling voor studenten van Fine Art, waarvan de opleiding van Zwolle naar Arnhem verhuisd is (k€ 9). Ook zijn de kosten, die ArtEZ gemaakt heeft voor de afwikkeling van Coming Soon (k€ 22) uit private middelen betaald en de kwijtschelding van de lening van DFDC (k€ 50).

De algemene reserve staat ter vrije beschikking van het College van Bestuur. Voor 2015 is een negatief resultaat begroot dat ten laste van deze reserve zal worden gebracht.

2.2 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	Wachtgeld- voorziening 2.2.1	Voorziening eigen risico WGA 2.2.1	Jubileum- voorziening 2.2.1	Overige voor- zieningen 2.2.3	Totaal
	€		€	€	€
Stand 1 januari	1.731	0	350	88	2.169
Dotaties	545	460	11	0	1.016
Onttrekkingen	-759	-278	-41	-88	-1.166
Vrijval	-127	0	0	0	-127
Aanpassing rentepercentage	111	15	30	0	156
Stand 31 december	1.501	197	350	0	2.048
Kortlopend deel < 1 jaar	538	99	50	0	687
Langlopend deel > 1 jaar	964	98	300	0	1.362

Voor alle voorzieningen geldt dat de bedragen die in de toekomst nodig zullen zijn contant worden gemaakt. In voorgaande jaren rekenden wij met 4% rente. In 2014 is de rekenrente verlaagd naar 1%, in lijn met de huidige rentestand. Hierdoor moet de stand van de voorziening hoger worden en zijn extra kosten gemaakt van k€ 156. Deze zijn opgenomen in bovenstaande tabel als toevoeging aan de voorziening.

Wachtgeldvoorziening

Deze voorziening betreft drie verschillende subgroepen: een reguliere wachtgeldvoorziening, een reorganisatievoorziening en een kleine collectieve voorziening. Onttrekkingen aan deze voorziening vinden plaats op basis van facturen van de uitkeringsinstanties. De reorganisatievoorziening is in het verleden gevormd toen voor een groot aantal medewerkers een regeling is getroffen voor vervroegd pensioen. Mede in het licht van maatschappelijke ontwikkelingen op dit terrein worden dergelijke collectieve regelingen voor vervroegde uittreding niet meer aangeboden. Hierdoor neemt het aantal personen waarop deze voorziening betrekking heeft steeds verder af. Ontslagen in dit kader die leiden tot aanspraken op wettelijk, bovenwettelijk en/of nawettelijke uitkeringen worden centraal getoetst en geaccordeerd door het CvB.

Voor werknemers die voor 30 juni 1996 zijn ontslagen ontvangt ArtEZ facturen op basis van collectiviteit binnen het HBO, voor werknemers waarvan het dienstverband is beëindigd na 30 juni 1996 op individuele grondslag. In totaal heeft ArtEZ op grond van bovenstaande drie regelingen in 2014 k€ 759 betaald voor werknemers die niet meer in dienst zijn (in 2013 k€ 532). De eindstand van de voorziening is bepaald op basis van prognoses van UWV, ABP en Loyalis. Deze prognoses laten op individueel niveau zien welke uitkeringen voormalige werknemers zullen ontvangen en wat de kosten voor ArtEZ zullen zijn. Uitkeringen zijn in het algemeen afhankelijk van inkomsten die voormalige werknemers elders verwerven. In 2014 kon om deze reden k€ 127 van de voorziening vrijvallen. Er is dus altijd sprake van onzekerheid. De dotatie en vrijval zijn terug te vinden bij de personele lasten. De wachtgeldvoorziening geldt voor 24 (2013: 41; 2012: 22; 2011: 18) personen, waarbij de bedragen per persoon uiteenlopen van k€ 3 tot k€ 427. De reorganisatievoorziening geldt voor 9 personen (2013: 9; 2012: 4; 2011: 12, 2010: 18). Hierbij moet worden opgemerkt dat facturen van Loyalis soms betrekking hebben op periodes uit een ver verleden.

In de collectieve voorziening voor het hele HBO is één (was 1) voormalige medewerker van ArtEZ opgenomen.

In de begroting hield ArtEZ rekening met een kostenpost ter hoogte van 1% van de rijksbijdrage (k€ 491), in werkelijkheid bedroeg de dotatie min de vrijval k€ 418 (2013: k€ 1.524 in verband met bestuurswisseling). In de begroting van 2015 is rekening gehouden met k€ 682, onder andere in verband met de invoering van de Wet werk en zekerheid en de stijging van het gemiddelde uitkeringsbedrag per persoon.

Voorziening eigen risico WGA

Met ingang van 2014 is ArtEZ eigen risicodragers geworden voor de werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA). Dat betekent dat wij niet langer via het UWV verzekerd zijn voor de uitkeringslasten van gedeeltelijk- of tijdelijk arbeidsongeschikten. ArtEZ heeft een verzekering afgesloten bij Loyalis voor nieuwe gevallen. De premie van de nieuwe verzekering is lager dan de collectieve premie bij het UWV. Voor bestaande gevallen (8 personen) neemt ArtEZ de kosten van de uitkeringen voor eigen rekening. Hiervoor is een voorziening getroffen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening maakt de verplichting van toekomstige jubileumuitkeringen (bij 25- en 40-jarig dienstverband) zichtbaar. Er is rekening gehouden met een jaarlijkse vertrekans van 5%. Voor de berekening is niet de datum van indiensttreding bij ArtEZ van belang, maar de datum waarop voor het eerst pensioen werd opgebouwd bij het ABP. Deze informatie moeten werknemers zelf aanleveren. Ook wordt er in de berekening van uit gegaan dat de pensioenopbouw vanaf de eerste aanstelling permanent doorloopt, terwijl er sprake kan zijn van onderbrekingen. Dit betekent dat de voorziening alleen een indicatie geeft. Op basis van het rekenmodel kon de stand van de voorziening gelijk blijven.

Overige voorzieningen

ArtEZ heeft zich in 2009 garant gesteld voor 50% van een lening van k€ 175 die Coming Soon heeft afgesloten bij het Arnhems Ondernemerscentrum (AOC). Voor deze garantstelling is een voorziening opgenomen. In 2014 heeft het AOC gebruik gemaakt van de garantstelling. Hiermee is de stand van de voorziening aan het eind van het jaar nihil.

Langlopende schulden

	Krediet- instellingen 2.3.3	OCW 2.3.4	Overig 2.3.5	Totaal
	€	€	€	€
Stand 1 januari	7.962	772	410	9.144
Aangegane leningen	0	0	0	0
Aflossingen	-519	0	0	-519
Overige mutaties	0	0	161	161
Stand 31 december	<u>7.443</u>	<u>772</u>	<u>571</u>	<u>8.786</u>
Rentevoet	4,39%	0,00%	2,00%	

Kredietinstellingen

De post langlopende schulden aan kredietinstellingen bestaat uit de volgende leningen.

Lening nummer 40.82007.02 k€ 2.377

Een geldlening ten behoeve van de NV Bank Nederlandse Gemeenten en ten laste van ArtEZ hogeschool voor de kunsten, in hoofdsom oorspronkelijk groot k€ 6.723. De rente bedraagt 3,58% per

jaar. De rente blijft ongewijzigd tot einde looptijd van de lening. Rente en aflossing worden berekend volgens de annuïteitenmethode. De bedragen worden maandelijks betaald. De laatste termijn wordt in december 2023 voldaan.

Als zekerheid is hypotheekrecht verleend op de panden aan de Utrechtsestraat 85 te Arnhem, Oude Kraan 26 - 34 te Arnhem en Aan de Stadsmuur 88 te Zwolle.

De aflossing in 2015 bedraagt k€252 en is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Lening nummer 42.20.07.226 k€ 5.066

Een geldlening ten behoeve van de ABN AMRO en ten laste van ArtEZ hogeschool voor de kunsten, in hoofdsom oorspronkelijk k€8.000. Het betreft een lening met een looptijd van 30 jaar en variabele rente. De laatste termijn wordt in september 2034 voldaan. Sinds 2004 is een renteswap gekoppeld aan de lening omdat ArtEZ niet wil speculeren met publieke middelen. De effectieve rente werd vastgezet op 3,98% + 0,5% opslag. De kosten van de renteswap bedroegen in 2014 k€207; de verkoopwaarde van de renteswap per eindejaar bedroeg k€904 (in 2013: k€820) negatief. De ABNAMRO heeft op grond van de algemene voorwaarden het recht om een bedrag ter hoogte van deze negatieve waarde te blokkeren. Door de jaarlijkse aflossingen wordt het opeisbare bedrag steeds kleiner om uiteindelijk tot nul te dalen. Als zekerheid is hypotheekrecht verleend op de panden aan Onderlangs 9.

De aflossing in 2015 bedraagt k€267 en is opgenomen onder de kortlopende schulden.

OCW

Het ministerie van OCW heeft in 1998 ter compensatie van de invoering van de gespreide betaling van het collegegeld een liquiditeitsbijdrage verstrekt van k€772. Dit bedrag is verantwoord als een langlopende schuld aan het ministerie van OCW. Veel andere hogescholen hebben dit bedrag toegevoegd aan hun eigen vermogen, omdat het bedrag alleen terugbetaald hoeft te worden bij sluiting van de instelling. Wij hebben er, na raadpleging van het ministerie, voor gekozen om de schuld te laten staan.

Overig

De overige langlopende schuld betreft een mogelijke verplichting aan Saxion Hogescholen met betrekking tot het conservatorium Enschede, dat gehuisvest is in een deel van het Muziekcentrum. De ruimte wordt gehuurd van de gemeente. De huurprijs is gekoppeld aan een lening die de gemeente heeft afgesloten voor de bouw van het Muziekcentrum; wanneer in 2023 de lening is afgelost daalt ook de huurprijs die de gemeente in rekening brengt. Bij de overdracht van het conservatorium Enschede van Saxion naar ArtEZ heeft Saxion k€520 geïnvesteerd om de jaarlijkse huur te verlagen en enkele zeer specifieke onderhoudskosten betaald. Het totaalbedrag (k€630) moet aan Saxion worden betaald als, en voor zover, de huurprijs in de toekomst daalt. Hoewel er dus geen sprake is van een lening in letterlijke zin is de schuld hier opgenomen bij overige leningen. Het bedrag is contant gemaakt en net als bij de voorzieningen is de rekenrente verlaagd van 4% naar 1%. Hierdoor is de jaarlijkse ophoging, zichtbaar bij de overige mutaties, in 2014 hoger dan in voorgaande jaren. ArtEZ betaalt jaarlijks 2% rente over de hoofdsom.

2.4 Kortlopende schulden

		2014		2013	
		€	€	€	€
2.4.1	Kredietinstellingen		519		510
2.4.3	Crediteuren		1.237		2.048
2.4.7	Belastingen en premies:				
2.4.7.1	Loonheffing	951		888	
2.4.7.2	Omzetbelasting	15		22	
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	<u>370</u>		<u>350</u>	
			1.336		1.259
2.4.8	Schulden inzake pensioenen		455		486
2.4.10	Overlopende passiva				
2.4.10.1	Vooruitontvangen college- en cursusgeld	2.413		2.523	
2.4.10.2	Vooruitontvangen geormerkte subsidies OCW	35		6	
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	1.521		1.470	
2.4.10.8	Vooruitontvangen bedragen	217		196	
	Overige	<u>824</u>		<u>767</u>	
			5.011		4.962
			<u>8.558</u>		<u>9.265</u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

De post crediteuren is sterk gedaald. Eind 2013 liepen nog grote bouwprojecten, met bijbehorende facturen. Eind 2014 waren deze projecten afgerond. Vooruitontvangen college- en cursusgeld betreft studenten die hun collegegeld ineens overmaken en niet kiezen voor de optie om in termijnen te betalen. Dit bedrag brengt dus geen betalingsverplichting met zich mee, tenzij de student tussentijds stopt met de studie.

Vakantiegeld en -dagen is hoger doordat het aantal fte van personeel in dienst per eindejaar is toegenomen (439 fte, was 434) en het aantal openstaande uren is toegenomen bij het ondersteunend personeel. Bij onderwijsgevend personeel wordt de jaartaak berekend op basis van het aantal te werken uren zodat hier in veel mindere mate een overschot aan uren kan ontstaan. Ook de schulden in verband met loonbelasting en sociale lasten nemen toe in verband met de stijging van personeel in dienst. Door de gedaalde pensioenpremie neemt de schuld inzake pensioenen juist iets af.

In de post Overige zijn huurbedragen (k€ 180) opgenomen voor de vooropleiding dans waarvoor al enkele jaren geen facturen worden ontvangen. Andere grote posten zijn de rentebetalingen van het vierde kwartaal (k€ 65), verwachte accountantskosten voor de jaarrekening van 201 (k€ 43) en een vordering van BoerCroon (k€ 101), zie bij personele lasten, onderdeel College van Bestuur. Verder

betreft het kleine afzonderlijke posten voor kosten van 2014 waarvoor de facturen pas in 2015 zijn ontvangen.

De resterende posten vertonen geen grote afwijking ten opzichte van de bedragen van voorgaand jaar.

Specificatie geoormerkte subsidies

De vooruit ontvangen geoormerkte subsidies van OCW betreft onderstaande subsidies. De subsidie voor de lerarenbeurzen hebben geen verrekeningsclausule, de subsidie voor het Siriusprogramma heeft wel een verrekeningsclausule.

Omschrijving	Toewijzing datum	Toewijzing kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/647/82588	928	928	Nee
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/643/81874	6.455	6.455	Nee
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/633/80493	4.023	4.023	Nee
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/629/80121	1.503	1.503	Nee
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/621/79522	4.244	4.244	Nee
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/616/79074	4.244	4.244	Nee
Lerarenbeurs	02-07-2014	4/599/76546	4.244	4.244	Nee
Lerarenbeurs	14-07-2014	4/150/29892	4.244	4.244	Nee
Lerarenbeurs	14-07-2014	4/147/29993	4.244	4.244	Nee
Lerarenbeurs	14-07-2014	4/126/26102	5.659	5.659	Nee
Lerarenbeurs	06-10-2014	4/114/29995	5.836	5.836	Nee

De lerarenbeurzen worden toegerekend aan de periode waarvoor de beurs ontvangen wordt, in het algemeen betreft dat het schooljaar. Van het ontvangen bedrag wordt dan 4/12e deel toegerekend aan het ontvangstjaar en 8/12e deel als vooruitontvangen voor het komende jaar.

Omschrijving	Toewijzing datum	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Sirius programma	07-12-2009	OND/ODB 09/14277M	556	445	439	6	111	112	5

Subsidieprojecten

ArtEZ neemt deel aan een aantal grote subsidieprojecten, die een balanspositie tot gevolg hebben. Subsidieprojecten waar een aparte verantwoording bij gevraagd wordt door de subsidiegever worden verwerkt op een eigen kostendrager in de administratie. Bij de start van een project worden voorschotten op de subsidie geboekt op vooruitontvangen bedragen. Per eindejaar wordt bepaald welke kosten van een project voor subsidie in aanmerking komen, en hoeveel het bijbehorende subsidiebedrag is. Dit bedrag wordt in de baten verwerkt. In sommige gevallen zal het al ontvangen bedrag groter zijn en blijft een restant van het bedrag als schuld op de balans staan. In enkele gevallen, bijvoorbeeld als ArtEZ niet zelf de penvoerder van het project is, is de subsidie hoger dan het al ontvangen bedrag. In dat geval wordt een vordering opgenomen op de balans. Bij projecten waar nog een onzekerheid zit in de toe te rekenen subsidie, bijvoorbeeld door onduidelijkheden in het controleprotocol of omdat nog een accountantscontrole moet volgen, wordt niet de volledige opbrengst verwerkt maar 80% daarvan.

In onderstaande tabel zijn de subsidieprojecten verwerkt die opgenomen zijn bij de Vooruitontvangen bedragen. Deze bedragen zullen naar verwachting ten gunste van de exploitatie van 2015 komen.

Project	Subsidiegever	Bedrag op balans
		€
Next Fashion	Click NL	47
Modekern	Stichting Modekern	41
Promotiebeurs	NWO	25
Beyond 2015	Kulturkontakt Nord	9
Media & Graphic Design	PostNL	8
Collectie Arnhem	Gemeente Arnhem	8
Virtuele verwachting – Fysieke beleving	RAAK MKB	2

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen	€	termijn
Gemeente Zwolle inzake Rhijnvis Feithlaan	959	1 jaar
Gemeente Enschede inzake Essengaarde	221	8 jaar
Schipperbosch BV inzake Kortestraat Arnhem	130	5 jaar
Bedrijfspensioenfonds Landbouw inzake Oude Kraan 72 Arnhem	121	1 jaar
Gemeente Zwolle inzake Stilobadstraat	46	4 jaar
Gemeente Arnhem inzake Agnietenplaats	15	1 jaar
Gemeente Enschede inzake Tweekelerweg	8	Opgezegd
Poppodium Atak inzake oefenruimtes Enschede	12	
Beekdal Lyceum inzake vooropleiding dans Arnhem	10	
Thomascollege inzake vooropleiding dans Venlo	10	
Leaseverplichtingen	€	termijn
Canon multifunctionals	120	1 jaar

Alle bedragen gelden voor het kalenderjaar 2015.

Waarborgfonds

Bij definitieve opheffing van het Waarborgfonds ontvangt ArtEZ nog ca k€40.

Bankgaranties

In verband met het huurcontract bij het Pensioenfonds voor de Landbouw is k€30 geblokkeerd bij de ABNAMRO.

Hypotheekrecht

ArtEZ heeft recht van hypotheek verleend op de panden aan Onderlangs 9, Onderlangs 26 – 34, Utrechtsestraat 83 en Aan de Stadsmuur 88 als zekerheidstelling voor twee leningen.

Toelichting bij de staat van baten en lasten

3.1 Rijksbijdragen

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdrage sector HBO OCW	43.810		41.892		42.321
3.1.2	Geormerkte OCW- subsidies	<u>136</u>		<u>0</u>		<u>126</u>
		<u>43.946</u>		<u>41.892</u>		<u>42.447</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen participatiebudget	23		0		95
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	<u>431</u>		<u>500</u>		<u>417</u>
		<u>454</u>		<u>500</u>		<u>511</u>

In 2014 is de rijksbijdrage k€ 1.312 verhoogd door het ministerie van OCW ten opzichte van de eerste aankondiging, terwijl wij rekening hielden met een verlaging. Er was rekening gehouden met de subsidie voor het Honours Programme, maar voorzichtigheidshalve waren geen opbrengsten begroot voor de lerarenbeursen. In totaal ontvingen wij voor 11 docenten een beurs. De deelname aan deze regeling neemt toe, omdat steeds meer docenten een masteropleiding volgen.

De subsidies kunnen als volgt uitgesplitst worden naar afkomst:

OCW	
Siriusgelden voor Honours Programma	112
Geormerkt: regeling lerarenbeurs	24
Gemeente	
Huisvestingssubsidie Zwolle	268
Subsidie Centre of Expertise mode, vormgeving en creatieve industrie	54
Loonkostensubsidie	23
Overige kleine subsidies	24
Provincie	
Subsidie Centre of Expertise mode, vormgeving en creatieve industrie	74
Overige kleine subsidies	11

3.3 Collegegelden

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Collegegelden	5.892	5.813	5.589

De collegegeldopbrengsten nemen toe, hoewel het aantal studenten is gedaald. Dit komt omdat het tarief stijgt, minder studenten op basis van een overgangsregeling korting krijgen voor het instellingscollegegeld en minder studenten een bewijs van betaald collegegeld van een andere instelling hebben.

3.4 Baten werk in opdrachten van derden

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
3.4.1 Contractonderwijs, vooropleidingen en overige cursussen	601		436		477	
3.4.3 Overige baten in opdracht van derden	<u>88</u>		<u>197</u>		<u>156</u>	
		<u>688</u>		<u>633</u>		<u>632</u>

ArtEZ biedt naast regulier, bekostigd onderwijs ook cursussen en contractonderwijs aan. In de financiële administratie hebben de cursussen een eigen kostendrager, waardoor kosten en baten te scheiden zijn van het bekostigde onderwijs. Inhoudelijk liggen deze activiteiten in lijn met het door ArtEZ verzorgde bekostigde onderwijs. De cursussen zijn in meerderheid gericht op scholieren die op deze manier kennis kunnen maken met het kunstonderwijs. De oriëntatiecursussen en vooropleidingen van Art & Design, Muziek en Dans bevorderen de toegankelijkheid van het onderwijs van ArtEZ. De Academie van Bouwkunst verzorgt het voorbereidend jaar voor bouwkundestudenten van HAN en Saxion.

Naast de voorbereidende cursussen zijn er ook activiteiten op bachelorniveau. Individuen kunnen bijvoorbeeld een aantal modules van het onderwijs volgen in de vorm van contractonderwijs. Sommige minoren kunnen gevolgd worden door studenten van andere hogescholen.

Als laatste kent ArtEZ meerdere cursussen voor afgestudeerden. De cursus danstherapie is een driejarige verdiepingscursus voor mensen die al een opleiding in de gezondheidszorg of muziek en dans voltooid hebben. Het Expertisecentrum verzorgt bijscholingen in didactische vaardigheden.

ArtEZ verzorgt geen maatwerktrajecten voor bedrijven of commerciële organisaties en besteedt geen onderwijs uit aan private organisaties.

De vooropleidingen van Muziek en Dans worden deels uit de rijksbijdrage bekostigd omdat ze bijdragen aan de toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs. In de tariefstelling van de overige cursussen en het contractonderwijs wordt gestreefd naar een kostendekkend tarief. Om deze reden wordt de cursus danstherapie afgebouwd. Het bleek niet mogelijk om voldoende cursisten te trekken om de cursus kostendekkend aan te blijven bieden.

De baten voor de onderwijsactiviteiten nemen toe ten opzichte van 2013 en zijn hoger dan begroot, maar dit geldt niet voor de overige baten in opdracht van derden. Hier gaat het om praktijkbureaus en de verkoop van ArtEZ Press. Bij de praktijkbureaus was een hoge opbrengst begroot bij de AKI in

Enschede, die niet is gerealiseerd. Bij ArtEZ Press is de verhouding tussen opbrengsten uit verkoop en uit subsidies anders dan begroot. In dit laatste geval is dus alleen sprake van een verschuiving.

3.5 Overige baten

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
3.5.1 Verhuur	54		45		49	
3.5.2 Detachering personeel	46		88		67	
3.5.3 Subsidies	436		218		428	
3.5.5 Studentenbijdragen	101		128		100	
3.5.6 Overige	<u>2.136</u>		<u>1.859</u>		<u>2.074</u>	
		<u>2.773</u>		<u>2.337</u>		<u>2.718</u>

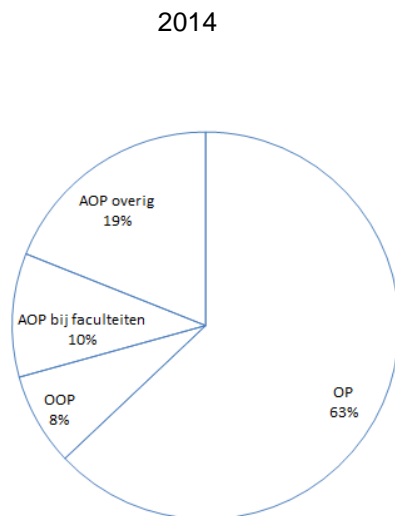
De grootste positieve afwijking ten opzichte van de begroting is zichtbaar in de post overige. Hier is de bate in verband met de opheffing van het Waarborgfonds (k€395) opgenomen. Bij het opmaken van de begroting gingen wij er nog van uit dat deze bate in 2013 zou vallen. Ook de subsidies zijn hoger dan begroot, en liggen in lijn met de realisatie in 2013. Vaak staan daar ook hogere lasten dan begroot tegen over.

4.1 Personeelslasten

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	24.614		25.108		24.512	
4.1.1.2 Sociale lasten	3.017		3.000		2.862	
4.1.1.3 Pensioenpremies	<u>3.689</u>		<u>4.000</u>		<u>3.776</u>	
Lonen en salarissen		31.320		32.108		31.150
4.1.2.1 Dotatie personele voorzieningen	1.045		491		1.524	
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	2.673		3.000		3.237	
4.1.2.3 Overig	<u>1.286</u>		<u>619</u>		<u>890</u>	
Overige personele lasten		5.004		4.110		5.651
4.1.3 Af: uitkeringen		-138		-35		-78
		<u>36.186</u>		<u>36.183</u>		<u>36.723</u>

Per einde jaar zijn 913 personen in dienst (was 900), met een totale omvang van 439 fte (was 434). Inclusief personeel op factuur- en declaratiebasis bedraagt dat 460 fte, gelijk aan vorig jaar.

De personele lasten exclusief de dotatie aan de voorzieningen hebben voor 63% (2013: 61%) betrekking op docenten (met of zonder dienstverband). 8% (2013: 7%) van de kosten is voor onderwijs ondersteunend personeel en 10% (was 11%) voor administratief ondersteunend personeel bij de faculteiten (bijvoorbeeld directie, secretariaten en projectmedewerkers) en 19 % (was 21%) voor administratief ondersteunend personeel bij de ondersteunende diensten, waaronder bijvoorbeeld ook de mediatheken, studium generale en het Art Business Centre vallen. De verhouding tussen de categorieën laat dus een zelfde verschuiving zien bij de kosten als bij het aantal fte (zie sociaal jaarverslag, pagina 21 en verder): een stijging bij onderwijzend personeel en een daling bij algemeen ondersteunend personeel. Naar verhouding kost het ondersteunend personeel nog steeds meer dan hun aandeel in de fte's.

Bij het personeel in dienst zijn per fte de brutolonen iets gedaald, de sociale lasten gestegen en de pensioenlasten gedaald. De daling van het gemiddelde brutoloon heeft niet te maken met de gemiddelde leeftijd, want die stijgt nog licht, maar met inschaling van nieuwe medewerkers en de verschuiving van het College van Bestuur van personeel in loondienst naar niet in loondienst. De veranderingen van de sociale- en pensioenlasten zijn conform ontwikkelingen van de landelijke percentages. In totaliteit dalen de kosten per fte. Het ABP heeft per balansdatum een dekkingsgraad van 101,1%; de minimale dekkingsgraad is 105%. Het ABP komt voor 1 juli met een herstelplan. Daar zal uit moeten blijken wat de gevolgen zullen zijn voor het toekomstige premieniveau. In overleg met de vakbonden zal de verdeling van de lasten tussen werknemer en werkgever worden vastgesteld. Er is dus nog geen zicht op de ontwikkeling van de pensioenlasten op langere termijn. In verband met de verhoging van de pensioenleeftijd is de premie voor 2015 verlaagd.

Bij het personeel niet in loondienst stijgen de kosten per fte iets, hoewel het soms lastig is om deze inzet te vertalen in fte. De inhuur van de interimleden van het College van Bestuur maakt deel uit van deze post.

De dotatie aan de personele voorzieningen is dit jaar hoog door de vorming van een voorziening voor het eigen risico WGA en door de aanpassing van het rekenpercentage van 4% naar 1%, zie bij de voorzieningen op pagina 45.

Bij de post Overige is eveneens een bedrag opgenomen voor eenmalige kosten van de overstap naar het eigen risicodragerschap. Aan reiskosten woon-werkverkeer en dienstreizen is dit jaar k€ 641 uitgegeven (2013: k€ 680) en aan professionalisering k€ 504 (was: k€ 210). Zoals in het sociaal jaarverslag is toegelicht is een sterke stijging te zien in het aantal gevolgde opleidingen van medewerkers.

College van Bestuur, Raad van Toezicht en effect van de bestuurswisseling op de jaarrekening

Met ingang van 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing voor bestuurders in de publieke sector. Zoals in de jaarrekening van 2013 is toegelicht heeft de voormalige Raad van Toezicht bij de onderwijsinspectie vragen gesteld over de toepassing van de wet bij interimbestuurders en met name de bureaunkosten die aan het bemiddelingsbureau betaald werden. De voormalige Raad van Toezicht was van mening dat ArtEZ de norm had overschreden met k€76; inmiddels heeft de onderwijsinspectie geoordeeld dat de overschrijding k€154 bedraagt. ArtEZ heeft volgens de voorgeschreven werkwijze een vordering gericht aan de voormalige bestuurder en BoerCroon. De verwachte terugbetaling is in mindering gebracht op de kosten van personeel niet in dienst. Gezien de onzekerheid van de terugbetaling - zowel de voormalige bestuurder als BoerCroon betwisten de rechtmatigheid van de vordering - is bij de kosten van administratie en beheer een gelijk bedrag opgenomen in verband met de onzekerheid van deze vordering, zodat er geen financiële tegenvaller ontstaat als een eventuele rechtszaak in het nadeel van ArtEZ uitvalt. Ook in 2014 is nog sprake van een overschrijding van de WNT norm voor de eerste interimbestuurder. Deze overschrijding betreft de bureaufee die volgens de onderwijsinspectie meegerekend moet worden bij de bezoldiging. Voor 2014 bedraagt de overschrijding k€27; deze is op overeenkomstige manier in de kosten verwerkt.

De huidige voorzitter van het College van Bestuur a.i. ontvangt een vergoeding die de WNT niet overschrijdt. In eerste instantie werkte zij eveneens via BoerCroon voor ArtEZ. Door het gedeeltelijke failliet van BoerCroon en het niet uitbetalen van haar salaris werkt zij sinds augustus rechtstreeks voor ArtEZ. BoerCroon betwist de rechtmatigheid van deze overstap en heeft daarom een boetefactuur van k€121 aan ArtEZ gestuurd. Deze is opgenomen bij de overige schulden, minus de voorschotnota die ArtEZ aan BoerCroon heeft betaald en nog niet gecrediteerd is.

In onderstaand overzicht zijn de bezoldiging van het College van Bestuur en de beloning van de leden van de Raad van Toezicht weergegeven volgens het verantwoordingsmodel van het ministerie. De Beleidsregel toepassing WNT is als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd. Bedragen zijn in €.

Naam bestuurder	Datum in dienst	Datum uit dienst	Voorzitter	Fte	Salaris (factuur, ex btw)	Belastbare onkostenvergoeding	Pensioenpremie werkgever	Bureaufee BoerCroon	Bezoldiging
G.E. Eggink	1-1-2014	30-4-2014	Ja	1	66.635	0	0	27.300	93.935
R.H.M. Litjens-Wensing	15-4-2014	31-12-2014	Ja	1	141.599	0	0	0	141.599
Totaal					208.234	0	0	27.300	235.534

Naam	Datum in dienst	Datum uit dienst	Voorzitter	Honorering ex btw
G. Grotenhuis *	1-1-2014	30-9-2014	Ja	8.365
R. Bierman **	1-1-2014	30-9-2014	Ja	7.029
F. Leijnse ***	1-10-2014	31-12-2014	Ja	4.105
W. van Aalst	1-1-2014	30-9-2014		6.158
B.C.M.I. Beusmans	1-1-2014	30-9-2014		6.158
H. van den Broek-Hanskamp	1-1-2014	30-9-2014		6.158
R.H. Keuning	1-1-2014	30-9-2014		6.158
A. Peters	1-1-2014	30-9-2014		6.158
Totaal honorering RvT				50.286

* voorzitter t/m 14 juli

** voorzitter van 15 juli t/m sep

*** voorzitter van okt t/m dec

In de personele lasten zijn de volgende kosten verwerkt voor de leden van het College van Bestuur en Raad van Toezicht, inclusief werkgevers- en alle andere bijkomende lasten:

Naam	Begroting		
	2014	2014	2013
	€	€	€
College van bestuur			
Voormalige bestuurders	0	0	367
Begroot in dienst	0	258	0
G. Eggink, voorzitter a.i. t/m april *	114	0	335
R.H.M. Litjens, voorzitter a.i. vanaf mei **	174	0	0
Totaal College van Bestuur	288	258	702

* Inclusief btw en kosten BoerCroon

** Inclusief btw, geen kosten BoerCroon

4.3 Huisvestingslasten

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
4.3.1 Huur	1.677		1.610		1.695	
4.3.3 Onderhoud en exploitatie	1.255		891		906	
4.3.4 Energie en water	882		982		959	
4.3.5 Schoonmaakkosten	901		859		953	
4.3.6 Heffingen	288		326		249	
4.3.2 Verzekeringen	95		136		98	
		<u>5.097</u>		<u>4.804</u>		<u>4.861</u>

De directe huisvestingslasten zijn hoger dan vorig jaar en hoger dan begroot. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen de investeringen (grote projecten voor langdurig gebruik waarop afgeschreven mag worden) en kleinere ingrepen in de panden waar wij niet op afschrijven. In totaliteit is niet meer uitgegeven dan begroot, alleen de plek waar de kosten zichtbaar zijn is anders. ArtEZ beschikt over meerdere gebouwen op meerdere locaties, waardoor de huisvestingslasten relatief hoog zijn. In 2015 vindt een onderzoek plaats naar de toestand en het gebruik van de panden, met het oog op betere benutting en wellicht besparing. Waar mogelijk wordt geïnvesteerd in energiezuinigheid, waardoor de lasten van deze posten gedaald zijn. Bij de langlopende schulden is de terugbetaling aan Saxion toegelicht. De kosten van het ophogen van dit bedrag zijn opgenomen bij de huisvestingslasten.

4.4 Overige lasten

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1 Administratie- en beheerskosten	5.103		4.320		5.226	
4.4.2 Inventaris en apparatuur	845		807		813	
4.4.2 Leermiddelen	1.380		1.184		1.339	
4.4.4 Overige	<u>392</u>		<u>307</u>		<u>413</u>	
		<u>7.720</u>		<u>6.618</u>		<u>7.792</u>

Alle posten vielen hoger uit dan begroot. Administratie en beheer wordt hier onder toegelicht. Bij apparatuur en inventaris heeft de faculteit Art & Design voor het medialab in Zwolle meer uitgegeven dan begroot. Onder leermiddelen vallen de budgetten van mediatheken, excursies, materiaalgebruik in de werkplaatsen en dergelijke. Voor een deel staan hier ook betalingen van studenten tegenover, waardoor hogere uitgaven worden gecompenseerd. De post overige betreft de reiskosten van derden en facturen van reisbureaus voor groepsvervoer.

De post Administratie en beheer is als volgt uit te splitsen:

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
Diensten van derden	2.524		1.784		2.767	
ICT-middelen	449		479		451	
Kantoorkosten	272		286		338	
Eten, drinken en verblijfskosten	351		386		308	
Publiciteit en (personeels)werving	349		527		288	
Schenken en beurzen	381		271		460	
Contributies	196		172		200	
Accountantskosten	104		75		93	
Overig	<u>478</u>		<u>341</u>		<u>322</u>	
		<u>5.103</u>		<u>4.320</u>		<u>5.226</u>

Binnen de post Administratie en beheer is de grootste overschrijding zichtbaar bij diensten van derden. Voor een deel betreft het hier verschuivingen: voor een aantal (innovatieve) projecten waren bijvoorbeeld loonkosten begroot voor eigen personeel, terwijl uiteindelijke derden werden ingehuurd. Een aantal niet begrote subsidieprojecten zorgen voor hogere baten, maar ook bijbehorende inhuur van derden. In januari 2013 heeft ArtEZ de aanvraag Instellingstoets Kwaliteitszorg ingetrokken, met als gevolg dat alle opleidingen volgens het uitgebreidere regime voor accreditaties worden beoordeeld. Hierdoor moesten meer derden worden ingezet en vielen de kosten in 2014 ten minste k€ 120 hoger uit. Voor de introductie en de eindexamentoonstellingen in Arnhem werden derden ingehuurd voor een totaalbedrag inclusief alle materiële lasten (k€ 180). In verband met de afwikkeling van de WNT en andere juridische zaken werd k€ 84 uitgegeven aan advocaten. In de post schenkingen en beurzen zijn de uitkeringen van het profileringsfonds opgenomen, zie ook pagina 5.

Bij de overige kosten zijn onder andere medische diensten opgenomen (k€ 69) en de kosten van de salarisverwerker (k€ 105). De verhoging ten opzichte van vorig jaar en de begroting betreft de afboeking van de vordering inzake de WNT.

Accountantskosten worden toegelicht op pagina 59.

5.1 Financiële baten en lasten

	2014		Begroting 2014		2013	
	€	€	€	€	€	€
5.1	Rentebaten	46	40	77		
5.5	Rentelasten	<u>-372</u>	<u>-394</u>	<u>-422</u>		
		<u>-326</u>	<u>-354</u>	<u>-346</u>		

De liquiditeit van ArtEZ was hoger dan verwacht gedurende het jaar, wat resulteert in een hogere renteopbrengst dan begroot. ArtEZ kiest voor zekerheid bij het afsluiten van leningen en daarom kennen alle afgesloten leningen een vaste rente. Bij de ABNAMRO is dit gerealiseerd via een renteswap. De kosten voor deze swap bedragen k€ 207; dit bedrag is verwerkt in bovenstaande rentelasten.

Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2014 €	Resultaat jaar 2014 €	Art 2:403	Deelname %	Consolidatie %
AKI studio's	Stichting	Enschede	4	n.b.	n.b.		n.v.t.	n.v.t.

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

De aandelen van Coming Soon, vorig jaar nog vermeld als verbonden partij, zijn in 2014 overgedragen. Transacties tussen partijen vonden plaats tegen marktconforme tarieven. Er waren geen activiteiten die buiten de normale bedrijfsactiviteiten vielen.

Financiële specificatie rijkssubsidies

Subsidieverstrekker/uitvoerder	Kenmerk beschikking	Totaal projectbudget	Subsidie	Looptijd begin	Looptijd einde	Bestedingen			Voorschot	Status
						Stand 1-1-2013	Mutaties	Stand 31-12-2013		
OCW Sirius	OND/ODB 09/142777M	1.112	556	1-1-2010	31-12-2014	877	225	1102	556	beëindigd

Toelichting bij de tabel:

De tabel is opgesteld met als doel verantwoording af te leggen aan het Ministerie van OCW over de besteding van de ontvangen subsidies die opgenomen dienen te worden in het FSR-overzicht.

Personeelskosten betreffen de brutoloonkosten inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering en het werkgeversdeel sociale lasten en pensioenpremies.

Personeelskosten en overige kosten zijn direct toerekenbaar aan het project en tegen kostprijs gewaardeerd. De geautoriseerde jaartaken worden vastgelegd in de salarisadministratie en direct ten laste van het project geboekt. Er worden geen indirecte kosten toegerekend of opslagen gehanteerd voor algemene overhead. In de FSR-tabel komen geen kosten voor die op de limitatieve lijst van niet-toerekenbare kosten staan.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants NV zijn ten laste gebracht van de organisatie, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. Andere controleopdrachten betreffen subsidieprojecten.

	2014	2013
	€	€
Onderzoek van de jaarrekening	50	61
Andere controleopdrachten	52	32
Advieskosten	2	1
Totaal	<u>104</u>	<u>93</u>

Arnhem, 24 juni 2015

R. Litjens, College van Bestuur *ad interim*

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting ArtEZ Hogeschool voor de kunsten

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting ArtEZ Hogeschool voor de kunsten te Arnhem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2014. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van Stichting ArtEZ Hogeschool voor de kunsten gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ArtEZ Hogeschool voor de kunsten per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en

regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2014.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2014 is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW.

Arnhem, 24 juni 2015
KPMG Accountants N.V.

J. van Rossen RA

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

Het positieve resultaat van het verslagjaar ad k€ 1.399 wordt als volgt toegevoegd aan het eigen vermogen:

	realisatie
	€
Resultaat t.g.v. algemene reserve	1.263
Resultaat t.g.v. huisvestingsreserve	19
Resultaat t.g.v. private reserve	<u>118</u>
Totaal	<u>1.399</u>

Algemene reserve

De mutaties van de algemene reserve kunnen als volgt uitgesplitst worden naar onderdelen:

	1 januari	Resultaat	31 december
	€	€	€
Faculteit Art & Design	-1.358	-1.523	-2.880
Faculteit Muziek	-303	-46	-348
Faculteit Theater en Dans	-1.109	167	-943
Faculteit Architectuur Totaal	121	-7	114
Expertisecentrum Kunsteducatie	738	101	839
Creative Writing	-179	-11	-190
Lectoraten	663	-65	597
ArtEZ algemeen	6.872	-326	6.547
Innovatieve projecten	2.651	2.972	5.623
	<u>8.096</u>	<u>1.263</u>	<u>9.358</u>

Vergeleken met de begrote resultaten zijn de verschillen als volgt:

	Resultaat	Begroting	Vershil
	€	€	€
Faculteit Art & Design	-1.523	-946	-577
Faculteit Muziek	-46	25	-71
Faculteit Theater en Dans	167	41	126
Faculteit Architectuur Totaal	-7	7	-14
Expertisecentrum Kunsteducatie	101	-79	180
Creative Writing	-11	9	-20

Lectoraten	-65	187	-252
ArtEZ algemeen	-326	-417	92
Innovatieve projecten	2.972	1.222	1.750
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.263	49	1.214

Het verschil tussen begroting en realisatie bij de faculteit Art & Design is te wijten aan een relatief hoog ziekteverzuim en extra kosten voor de accreditatie. Ook realiseerde het praktijkbureau van de AKI veel minder opbrengsten dan begroot. Bij de faculteit Muziek drukt een grote dotatie aan de personele voorzieningen het resultaat, bij de Lectoraten omdat in de loop van het jaar activiteiten van het Expertisecentrum werden overgenomen. Positieve afwijkingen zijn zichtbaar bij het Expertisecentrum, bij ArtEZ algemeen en vooral bij de Innovatieve projecten. De verhoging van de rijksbijdrage is aan dit onderdeel toegerekend om duidelijk te maken dat wij dit geld reserveren voor noodzakelijke verbeteringen in de nabije toekomst.

BIJLAGEN

Gegevens rechtspersoon

Stichting ArtEZ
Onderlangs 9
6812 CE ARNHEM
Tel: 026-3535635
Fax: 026-3535604
Contactpersoon: M. van Waveren
Brin-nummer: 27 NF
Bevoegd gezagnummer: 41292
E-mailadres: cvb@artez.nl

Organisatiemodel ArtEZ 2014

Ondersteunend	Faculteit	Instituut	Opleidingen en afstudeerrichtingen	
			Bachelors	Masters
College van Bestuur Servicebedrijf Financiën Personeel & Organisatie Facilitaire zaken Studentenzaken ICT Mediatheken Decanaat Algemene beleids- ondersteuning Onderwijs & Kwaliteit Communicatie Studium Generale ArtEZ Press ArtEZ Art Business Centre Lectoraten Modevormgeving Kunst- en cultuureducatie Theorie in de kunsten Kunst, Cultuur & Economie	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving	ArtEZ Academie voor Art & Design	Fine Art Fashion Design Product Design Graphic Design Interaction Design Crossmedia Design Animation Design Comic Design Illustration Design Creative Writing Docent Beeldende kunst en vormgeving	Dutch Art Institute Fashion Design Fashion Strategy Werkplaats Typografie
	Faculteit Bouwkunst	ArtEZ Academie van Bouwkunst	Interieurarchitectuur Interieurvormgeving (associate degree)	Architectuur Interieurarchitectuur
	Faculteit Muziek	ArtEZ Conservatorium	Klassieke muziek Jazz & Pop Muziektheater MediaMusic Muziektherapie Docent Muziek	Muziek (Klassieke Muziek, Jazz & Pop, Popmuziek, Mediamusic, Muziektheater)
		ArtEZ Popacademie	Popmuziek	
	Faculteit Theater	ArtEZ Academie voor Theater	Theater (ArtEZ Toneelschool) Docent Theater	Theatre Practices
		ArtEZ Dansacademie	Dans Docent Dans	Theatre Practices
				Kunsteducatie

Opleidingenoverzicht 2014

CROHO	Naam opleiding Nederlands (formele CROHO opleidingsnaam) <i>Afstudeerrichtingen</i>	Locaties
39110	Bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst	
	<i>Fine Art</i>	A/E
39111	Bacheloropleiding Vormgeving	
	<i>Product Design</i>	A
	<i>Fashion Design</i>	A
	<i>Graphic Design</i>	A
	<i>Graphic Design</i>	Z
	<i>Interaction Design</i>	A
	<i>Crossmedia Design</i>	E
	<i>Animation Design</i>	Z
	<i>Comic Design</i>	Z
	<i>Illustration Design</i>	Z
	<i>Creative Writing</i>	A
	<i>Interieurarchitectuur</i>	Z
39100	Bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	
	<i>Docent Beeldende Kunst en Vormgeving</i>	A/Z
44853	Masteropleiding Autonome Beeldende Kunst	
	<i>Dutch Art Institute</i>	A
49102	Masteropleiding Fashion Design	
	<i>Master Fashion Design</i>	A
44804	Masteropleiding Fashion Strategy	
	<i>Master Fashion Strategy</i>	A
49101	Masteropleiding Typografie	
	<i>Werkplaats Typografie</i>	A
44336	Masteropleiding Architectuur	
	<i>Master Architectuur</i>	A
49238	Masteropleiding Interieurarchitectuur	
	<i>Master Interieurarchitectuur</i>	A
80021	Associate Degree Interieurvormgever	
	<i>Associate Degree Interieurvormgever</i>	Z
34739	Bacheloropleiding Muziek	
	<i>Klassieke Muziek</i>	Z
	<i>Jazz & Pop</i>	A/E/Z
	<i>Popacademie</i>	E
	<i>Muziektheater</i>	A
	<i>Mediamusic</i>	E
39112	Bacheloropleiding Docent Muziek	
	<i>Docent Muziek</i>	E/Z
39206	Bacheloropleiding Muziektherapie	
	<i>Muziektherapie</i>	E
44739	Masteropleiding Muziek	
	<i>Klassieke Muziek</i>	Z
	<i>Jazz & Pop</i>	A/E/Z
	<i>Popacademie</i>	E
	<i>Muziektheater</i>	A
	<i>MediaMusic</i>	E
34860	Bacheloropleiding Theater	
	<i>Toneelschool</i>	A
34745	Bacheloropleiding Docent Theater	
	<i>Docent Theater</i>	A/Z
34798	Bacheloropleiding Dans	
	<i>Dans</i>	A
34940	Bacheloropleiding Docent Dans	
	<i>Docent Dans</i>	A
49103	Masteropleiding Choreografie	
	<i>Master Choreografie</i>	A
	<i>Master of Theatre Practices</i>	A
49117	Masteropleiding Kunsteducatie	
	<i>Master Kunsteducatie</i>	Z

Studenten studie-uitwisselingen in 2014

Faculteit	Buitenlandse instelling/ Partnerschool	Land	Inkomend	Uitgaand	Stage	Contractst
Architecture	INSA	France	1			
Art & Design		argentina		1		
Art & Design	Universität für Musik und darstellende Kunst Wien	Austria		3		
Art & Design	Artevelde University College Ghent	Belgium	1			
Art & Design	Blixa NV / A.F. van der Vorst	BELGIUM			1	
Art & Design	bvba "32"	Belgium			1	
Art & Design	HOGESCHOOL VOOR WETENSCHAP	Belgium		2		
Art & Design	Emily Carr University of Art+Design	Canada		1		
Art & Design		China			1	
Art & Design		China			1	
Art & Design	David Bade	Curacao			1	
Art & Design	DANMARKS DESIGNSKOLE	Denmark		2		
Art & Design	Kolding School of Design	Denmark	1			
Art & Design	Aalto University	Finland		1		
Art & Design	Bless	France			1	
Art & Design	HEAR	France	1			
Art & Design	John Galliano SA	France			2	
Art & Design	Pierre Balmain Couture	France			1	
Art & Design	Sharon Wauchob	France			1	
Art & Design	Sonia Rykiel c.d.m.	France			1	
Art & Design	Strasbourg Haute Ecole des Arts du Rhin	France	1			
Art & Design	4 Architekten	Germany			1	
Art & Design	Akademie der bildenden kunsten, Munchen	Germany		1		
Art & Design	Akademie der bildenden kunsten, Munchen	Germany			1	
Art & Design	Fachhochschule Mainz	Germany	4			
Art & Design	Future Gallery	Germany			1	
Art & Design	Hochschule für Gestaltung Schwäbisch Gmünd	Germany	1			
Art & Design	Kostas Murkudis	Germany			1	
Art & Design	Slavs and Tatars	Germany			2	
Art & Design	SLOE STUDIO	Germany			1	
Art & Design	Studio Katja Gretzinger	Germany			1	
Art & Design	Studio Miessen	Germany			1	
Art & Design	University of Applied Arts and Sciences, Hannover	Germany				1
Art & Design	Athens school of fine art	Greece	1			
Art & Design		Hong Kong			1	
Art & Design	Moholy-Nagy University of Art and Design	Hungary		1		
Art & Design	Vinnustofa Atli Hilmarsson	Iceland			1	
Art & Design	Bezalel	Israel		1		
Art & Design	ISIA Urbino	Italy	1			
Art & Design	Hiko Mizuno College of Jewelry	Japan	1			
Art & Design	Bergen Academy of Art and Design	Norway	2			
Art & Design	Bergen Academy of Art and Design	Norway		1		
Art & Design	Kunstakademiet I Trondheim	Norway		1		
Art & Design		Philippines			1	
Art & Design	Academy of Art and Design Wroclaw	Poland	1			
Art & Design		Poland			1	
Art & Design	Projecto Proprio Design e Comunicacao	Portugal			1	
Art & Design	Ramalho & Rebelo Design Lda.	Portugal			1	
Art & Design	Escola Massana Centre d'Art i Disseny Barcelona	Spain	1			
Art & Design	Martin Lamothe	Spain			1	
Art & Design	UaB-Escola Massana	Spain	1			
Art & Design	UCM Ces Felipe 2	Spain	1			
Art & Design	UCM Madrid	Spain	1			
Art & Design	Universidad Complutense de Madrid	Spain	1			
Art & Design	Universidad de Castilla la Mancha	Spain	1			
Art & Design		Spain			1	
Art & Design	Acne Studio	Sweden			1	
Art & Design	H&M	Sweden			5	
Art & Design	Lund University, Malmö Academy of Music	Sweden		1		
Art & Design	Bern University of the Arts	Switzerland	1			
Art & Design	Zürcher Hochschule der Künste	Switzerland	2			
Art & Design	Marmara University	Turkey	1			
Art & Design	Falmouth University	United Kindom		4		
Art & Design	J.W. Anderson Ltd.	United Kindom			1	
Art & Design		United Kindom			1	
Art & Design	Chalayan	United Kindom			1	
Art & Design	Design, R	United Kindom			1	
Art & Design	E. Tautz	United Kindom			1	
Art & Design	Michael van der Ham	United Kindom			1	
Art & Design	PLAZA/PLAZA	United Kindom			1	
Art & Design	RGU Gray's school of art	United Kindom	1			
Art & Design	SMFA Boston	United States of Amerika	1			
		Total Art & Design	28	20	41	1

Dance	SEAD Salzburg Experimental Academy of Dance	Austria			1	
Dance	Toneelhuis Antwerpen	Belgium			1	
Dance		Curaçao			1	
Dance		Curaçao			1	
Dance	Badisches Staatstheater Karlsruhe	Germany		1		
Dance	Seminar Hakibbutzim	Israel	2			
Dance		Kenia			1	
Dance	Escola Superior de Dança	Portugal	1			
Dance	Escola Superior de Dança	Portugal	1			
Dance	Theaterschool On Stage	Suriname			1	
Dance		Sweden			1	
Dance	Konzertheater Bern, Tanzcompany	Switzerland			1	
Dance	Movement Research, Barry Oreck & Jessica Nicoll New York	USA			1	
		Total Dance	4	1	9	
Music		Argentina			1	
Music	Mozarteum Salzburg	Austria		1		
Music	Universität für Musik und darstellende Kunst Wien	Austria		3		
Music	Conservatoire Royal Bruxelles	Belgium		1		
Music	Luca School of Arts	Belgium	1			
Music		curaco			1	
Music	JAMK University of Applied Sciences	Finland	1			
Music	Jyväskylä University	Finland		2		
Music	Folkwang University of the Arts	Germany		1		
Music	Folkwang University of the Arts	Germany	1			
Music	Hochschule für Musik Franz Liszt	Germany		1		
Music	Hochschule für Musik und darstellende Kunst	Germany			1	
Music	University of Macedonia	Greece	1			
Music		Israel			1	
Music		Israel			1	
Music	Academy of music Krakow	Poland	1			
Music	Conservatori del Liceu	Spain		2		
Music	Conservatorio Superior de Musica de Aragon	Spain	1			
Music	Conservatorio Superior de Música de Málaga	Spain	1			
Music	Nieuw Nickerie	Suriname			1	
Music	Lund University, Malmö Academy of Music	Sweden		1		
Music	HEMU	Switzerland		1		
Music	School of Music University of Leeds	United Kingdom	2			
Music	afstudeerscriptie in VS (geen uitwisseling)	united States of Amerika			1	
Music	California State University of Northridge	united States of Amerika		1		
Music	Lee Strasberg theatre & film institute , Stella Adler studio of acting	united States of Amerika		1		
		Total Music	9	15	7	
Theatre	Kunstuniversitat Graz	Austria	1			
Theatre	Max Reinhardt Seminar	Austria		1		
Theatre	Het Paleis	Belgium			1	
		Total Theatre	1	1	1	
		total ArtEZ*	42	37	58	1
*studenten die in 2014 een stage en/of studie in het buitenland hebben gevolgd en bekend zijn bij het International Office.						

Gewonnen prijzen 2014

- Marjolein Rothman wint ontwerpwedstrijd Gemeente Amsterdam
Kunstenaar Marjolein Rothman, docent schilderen bij AKI ArtEZ, heeft een ontwerpwedstrijd van de Gemeente Amsterdam gewonnen. Marjolein mag een beeld van Koning Willem Alexander maken voor in de Amsterdamse raadszaal. Dat beeld komt op de sokkel waar eerst een buste van koningin Beatrix stond.. Op de site van het Amsterdamse Fonds Voor de Kunst konden mensen stemmen op drie ontwerpen voor een beeld. Ruim 2500 mensen reageerden. Het ontwerp van Rothman kreeg ruim de helft van de stemmen met haar beeld van het profiel van onze koning.
- Internationale award voor een fietsontwerp van Jurgen Kuipers
Jurgen Kuipers, oud student van AKI ArtEZ Academie voor Art & Design in Enschede, won voor de tweede keer met een van zijn fietsontwerpen een IF award in Taipei (Taiwan). Dit keer viel hij in de prijzen met 'Laidback', zoals Kuipers zijn ontwerp voor een elektrische fiets noemt.
- Deniz Terli wint MUUSE x VOGUE Talents – Young Vision Accessories Award 2014
Deniz Terli studeerde in 2012 af in Shoe Design bij de master Fashion Design van ArtEZ. De Italiaanse Vogue reikt deze prijs uit aan een talentvolle ontwerper van schoenen en/of accessoires voor de meest visionaire ontwerper. Aan deze wedstrijd deden 170 ontwerpers mee uit 50 landen. De jury van Vogue koos 10 finalisten. Terli werd winnaar met haar haar eindexamencollectie genaamd 'Dangerous Liaisons – Thrill seeker'. Zij mag zich nu 'Accessory Designer 2014' noemen.
Deniz Terli was een van de eerste afgestudeerden van de specialisatie Shoe Design van de master.
- Grand Seigneur 2014 voor Jan Taminiau
Oud-student Jan Taminiau ontvangt op 27 maart 2014 de Grand Seigneur, de hoogste modeonderscheiding van Nederland. De Grand Seigneur is in 1984 ingesteld om personen, ondernemingen of instellingen te onderscheiden die door daad, prestatie en persoonlijkheid hebben bijgedragen tot een beter begrip van mode en kleding.
- Neuer Deutscher Jazzpreis 2014 voor Johannes Lemke en Christoph Hillmann
Alumni Jazz & Pop Arnhem: Johannes Lemke en Christoph Hillmann, die deel uitmaken van Tria Lingvo, hebben in Mannheim de gerenommeerde Neuer Deutscher Jazzpreis 2014 in ontvangst mogen nemen. Een commissie, bestaande uit jazzjournalisten, musici en leden van IG Jazz, maakt uit de honderden bands die zich aanmelden een eerste selectie. Een jaarlijks wisselende internationaal bekende jazzmuzikant fungeert als curator en kiest uit de voorselectie drie finalisten. Dit jaar was curator de Poolse trompettist Tomasz Stánko, een van de meest innovatieve en creatieve muzikanten van de Europese jazzscene. Het publiek kiest uiteindelijk de winnaar tijdens de concertavond in 'die Alten Feuerwache' in Mannheim, waarbij de genomineerden elk 40 minuten optreden. Voor het eerst in de geschiedenis van de prijs leverde de publieksstemming twee winnaars op: Tria Lingvo en het duo Sternal und Valk.
- Mediacultuur-prijs 2014 voor Joris Bakhuis en Anne-Marie Meertens
De Mediacultuur-prijs 2014 is gewonnen door Joris Bakhuis en Anne-Marie Meertens, derdejaars studenten aan de Docentenopleiding Beeldende Kunst en Vormgeving van ArtEZ Zwolle. Joris en Anne-Marie maakten een lessenserie over media en macht, met de titel 'Hoe kunst de wereld verandert'. Vier hogescholen deden dit jaar mee aan dit landelijke project. ArtEZ viel goed in de prijzen, want ook twee derdejaars studenten van de opleiding DBKV Arnhem werden genomineerd en ontvingen een aanmoedigingsprijs: Lieneke Hulshof en Yvonne Mak. Zij maakten een lessenserie over media en privacy.
- Irma Boom wint Johannes Vermeer Prijs 2014
De Johannes Vermeer Prijs 2014 is toegekend aan grafisch ontwerper Irma Boom. Ze krijgt de prijs 'vanwege haar ongeëvenaarde verdiensten op het gebied van grafisch ontwerp', liet de jury weten. Boom wordt vooral geprezen voor 'de artistiek opvallende en inhoudelijke manier' waarmee zij boeken ontwerpt. Irma Boom studeerde aan de kunstacademie in Enschede (AKI). De Johannes Vermeer Prijs is de Nederlandse staatsprijs voor de kunsten, door de regering in 2009 ingesteld om uitzonderlijk artistiek talent te eren en verder te stimuleren. De prijs bestaat uit een bedrag van 100.000 euro, dat vooral bestemd is voor de realisatie van een speciaal project.

- Miss Montreal wint de 3FM Award voor beste zangeres
Miss Montreal (Sanne Hans) heeft de 3FM-award voor beste zangeres gewonnen. Ze versloeg daarmee Caro Emerald, Ilse de Lange, Jacqueline Govaert en Krystl. Miss Montreal (echte naam: Sanne Hans) studeerde aan het conservatorium in Enschede.
- Wagner Stipendium Prijs voor Christiaan Kuyvenhoven
Op 22 mei, de geboortedag van componist Richard Wagner, zal oud-student Christiaan Kuyvenhoven de Wagner Stipendium Prijs ontvangen voor zijn voorstelling 'Cosima'. Met deze prijs, door Wagner zelf in het leven geroepen, worden jonge artiesten uitgenodigd als gast van zijn operafestival in Bayreuth. Wagner realiseerde er zijn droom: een eigen theater en festival, exclusief bestemd voor zijn opera's. Tot op vandaag is de Bayreuther Festspiele een van de grootste opera-evenementen ter wereld, waarvoor je 10 jaar op je kaarten moet wachten.
- Lislore Frowijn wint de Chloé-prijs
Lislore Frowijn, in 2013 cum laude afgestudeerd bij Fashion Design, heeft tijdens het International Festival of Fashion & Photography in het Franse Hyères de Prix Chloé van het Franse modehuis Chloé gewonnen. De Prix Chloé staat voor een waarde van 15.000 euro. Lislore won met het ontwerp van een grote oranje jas en witte mantel. Dit ontwerp zal nu door Chloé in ontwerp genomen worden.
- Rosa da Silva winnaar Drentse Talentprijs Cultuur
Rosa da Silva is de winnaar van de Drentse Talentprijs Cultuur. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt door Kunst & Cultuur Drenthe. Rosa ging naar de Academie voor Theater in Zwolle waar ze de opleiding tot Docent Theater volgde. Ze speelt de rol van Anne Frank in de theaterproductie ANNE.
Kandidaten voor de Drentse Talentprijs cultuur worden voorgedragen door de inwoners van Drenthe. De winnaar ontvangt van Kunst & Cultuur Drenthe een geldbedrag van 2500 euro en een sculptuur van beeldend kunstenaar Edith Benedictus.
- Loran Witteveen Quintet wint Sena Dutch Jazz Competition
Loran Witteveen, afgestudeerd in 2012 aan de bachelor ArtEZ Jazz & Pop Zwolle - hoofdvak piano, heeft met zijn quintet de prestigieuze Sena Dutch Jazz Competition 2014 gewonnen. De Sena Dutch Jazz Competition biedt talentvolle Nederlandse jazzmuzikanten en groepen de mogelijkheid zich te presenteren aan het grote publiek, de pers en de muziekindustrie. De Dutch Jazz Competition is een initiatief van het North Sea Jazz Festival, de Nederlandse Toonkunstenaarsbond, de NTR, de NVPI, de Wereldomroep en Buma Cultuur.
- Rana Hamadeh wint Gunther Peill Foundation Stipend voor jonge kunstenaars
Rana Hamadeh, in 2009 cum laude afgestudeerd aan de DAI (master Fine Art) en nu gastdocent, heeft de Gunther Peill Foundation Stipend voor jonge kunstenaars 2014-2016 gewonnen. De prijs wordt om de twee jaar uitgereikt door de Günther-Peill-Stiftung uit Duitsland. Rana ontvangt naast een bedrag € 18000,-, een expositie bij het Leopold-Hoesch-Museum & het Papiermuseum Düren plus de publicatie van een begeleidende catalogus.
- Karin Vlugt wint Frans Molenaar Prijs 2014
Karin Vlugt, afgestudeerd bij ArtEZ Fashion Design, heeft de Frans Molenaar Prijs 2014 gewonnen.
De Nederlandse modeprijs bedraagt € 10.000,- en dit mag ze investeren in een tweede collectie. Van de 6 genomineerde ontwerpers waren er vijf afkomstig van ArtEZ.
- Benjamin Muller wint ITs Norma Dance Award 2014
De ITs NORMA Dance Award gaat naar de beste danser en is dit jaar gewonnen door Benjamin Muller, derdejaars Dans bij ArtEZ Dansacademie.
- Buning Brongers-prijs voor drie Fine Art-studenten
ArtEZ Fine Art kan maar liefst drie keer haar (oud)studenten feliciteren met de belangrijkste particuliere kunstprijs: De Buning Brongers. Uit 64 kandidaten heeft de jury gekozen voor o.a. het werk van Saskia Blokzijl en Jeannoux van Deijck (beiden Fine Art Arnhem) en Sam Samiee (Fine Art Enschede). De Buning Brongers Prijs is de grootste particuliere kunstprijs van Nederland en is sinds 1966 uitgereikt aan 131 kunstenaars. Aan de prijs is een geldbedrag verbonden van € 4.500. Voor de winnaars wordt bij de prijsuitreiking een tentoonstelling georganiseerd in Arti et Amicitiae en een catalogus uitgegeven. De kandidaten voor de prijs worden door kunstopleidingen voorgedragen.
- Ruben Stellingwerf wint Academieprijs en Celyna Demkes Scriptieprijs Zwolle
Ruben Stellingwerf, student Graphic Design Zwolle, heeft de Academieprijs Zwolle 2014 gewonnen. Aan deze prijs is een bedrag van €550,- verbonden. Ruben heeft de prijs gewonnen voor het sterk en overtuigende typografische concept dat hij heeft ontwikkeld.

- Floor Rieder wint Zilveren Penseel voor evolutiekinderboek
In juni 2014 zijn de Zilveren Griffels en Penselen 2013 uitgereikt tijdens de MidzomerKinderboekenBorrel in Amsterdam. Onder de winnaars oud studente Illustration Design Floor Rieder. Zij maakte samen met schrijver Jan Paul Schutten het evolutiekinderboek Het raadsel van alles wat leeft. Schutten won een Zilveren Griffel en Rieder een Zilveren Penseel, respectievelijk voor tekst en illustraties.
- Team van Aoife Wuller en Vivian Hartung wint de Solar Energy Challenge
"Hoe kan je zelfopgewekte zonne-energie in jouw huishouden gebruiken, in plaats van deze terug te geven aan de energiemaatschappij?" De winnende oplossing voor het technische vraagstuk werd aangedragen door een team zonder pure technici, bestaand uit student/designers Aoife Wuller en Vivian Hartung van ArtEZ Product Design en HAN-student Sport Gezondheid en Management Max Middelman. Het winnende team presenteerden een vliegwiel dat overtollige energie opslaat. Het wiel draait op elektriciteit, zodra een huishouden met zonnepanelen meer energie produceert dan de bewoners op dat moment gebruiken. Als een huishouden behoefte heeft aan meer energie dan de zonnepanelen op dat moment opwekken, dan wordt elektriciteit teruggewonnen uit de beweging van het wiel. Het Energy4energyteam presenteerde een aantal artistieke vormen, waarin het concept kan worden toegepast: verstopt in de marmeren voet van een designlamp, of juist open en bloot boven een tafellamp, zodat het wiel schaduwen op het plafond achterlaat.
- Tessa Groenewoud winnaar Design Stipendium 2014
Tessa Groenewoud is de winnaar van het Design Stipendium 2014 van de Grote Sociëteit Arnhem. Zij presenteerde tijdens de Finals 2014 in Arnhem haar projectplan aan een kritische jury die bestond uit alumni van ArtEZ Product Design en leden van de Grote Sociëteit. Andere genomineerden waren Roos Meerman en Anna Boone. Het Design Stipendium biedt haar de kans om haar werk internationaal te gaan ontwikkelen en om, vanuit een onderzoekende mentaliteit, contact te leggen met producenten. In 2013 zijn De Grote Sociëteit en ArtEZ Product Design een vijfjarige samenwerking aangegaan in de vorm van een jaarlijks designstipendium à € 4000,-. Het stipendium is bedoeld om jong talent te ondersteunen. Op deze wijze ondersteunt de Grote Sociëteit ontwerptalent dat inhoud, idealisme en positionering weet te verbinden met praktisch ondernemerschap. Met deze prijs wil zij een betekenisvolle bijdrage leveren binnen de hedendaagse maatschappelijke context.
- Andam Award voor Iris van Herpen
Oud-studente Iris van Herpen (in 2006 afgestudeerd bij ArtEZ Fashion Design) heeft de Franse Andam Fashion Award gewonnen. Ze wint hiermee een geldbedrag van 250.000,- euro, waarmee ze haar modelabel kan uitbreiden. Daarnaast krijgt ze een jaar lang begeleiding van Francois-Henri Pinault, directeur van luxebedrijf Kering, ze krijgt Swarovski kristallen ter waarde van 10.000,- euro en mag ze samenwerken met de luxe webshop The Corner. De Andam Fashion Award wordt gesubsidieerd door de Franse overheid om talent verder te helpen in hun carrière.
- Rosanne van Sandwijk wint GrachtenfestivalPrijs 2014
Mezzosopraan Rosanne van Sandwijk heeft de GrachtenfestivalPrijs 2014 gewonnen. Zij wordt hiermee Artist-in-Residence tijdens Grachtenfestival Amsterdam 2015 en mag een concert verzorgen in de Hermitage Sint-Petersburg. Rosanne van Sandwijk (1983) studeerde klassieke zang aan het ArtEZ Conservatorium van Zwolle en volgde de masteropleiding aan het conservatorium van Rotterdam bij Roberta Alexander waar ze cum laude haar Masterdiploma behaalde. De GrachtenfestivalPrijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een getalenteerd musicus of ensemble aan het begin van een veelbelovende carrière. De genomineerden worden voorgedragen door gerenommeerde Nederlandse klassieke muziekjournalisten.
- Erik Vos Prijs 2014 voor Sarah Moermans
Sarah Moeremans, docent bij ArtEZ Toneelschool, is de winnaar van de Erik Vos Prijs 2014. De prijs wordt eens in de twee jaar uitgereikt en gaat vergezeld van een geldbedrag van vijfduizend euro.
- Louis d'Or voor Jacob Derwig
Jacob Derwig, oud-student van ArtEZ Toneelschool, viel gisteravond in de prijzen tijdens het Gala van het Nederlands Theater. Jacob Derwig won voor de tweede keer de Louis d'Or, de jaarlijkse toneelprijs voor beste Nederlandse acteur. Hij krijgt de prijs voor zijn rol in Who's Afraid of Virginia Woolf, dat door Toneelschuur Producties op de planken is gebracht.
- Jeanne Oosting-Prijs voor Derk Thijs
De Jeanne Oosting Prijzen 2014 zijn toegekend aan de beeldend kunstenaars Derk Thijs (schilderkunst) en Jan van de Pavert (aquarelleerkunst). Derk Thijs is afgestudeerd bij ArtEZ Fine

Art. De Jeanne Oosting Prijs is bedoeld als stimulans voor kunstenaars die ook figuratie in hun werk betrekken.

- De Sieger White Award voor Kim Norren
De Sieger White Award van het Prins Bernhard Cultuurfonds is toegekend aan Kim van Norren. Zij wint een bedrag van 25.000 euro voor een publicatie. Het stipendium is vernoemd naar het kunstenaarsechtpaar Fred Sieger (1902-1999) en Helen Sieger-White (1911-2010). Fred Sieger was van 1951 tot 1967 als docent verbonden aan de kunstacademie in Arnhem.
- Gouden Penseel voor Floor Rieder
Floor Rieder, in 2007 afgestudeerd bij Illustration Design van ArtEZ in Zwolle is de winnaar van de Gouden Penseel, de prijs voor het best geïllustreerde kinderboek van het afgelopen jaar. Floor Rieder krijgt de prijs voor haar illustraties in 'Het raadsel van alles wat leeft', een evolutiekinderboek dat is geschreven door Jan Paul Schutten.
- Johannes Vermeer Prijs 2014 toegekend aan Irma Boom
De Johannes Vermeer Prijs 2014, staatsprijs voor de kunsten, is door minister Bussemaker toegekend aan grafisch ontwerper Irma Boom. De jury, onder voorzitterschap van Ernst Hirsch Ballin, heeft haar unaniem voorgedragen vanwege haar ongeëvenaarde verdiensten op het gebied van grafisch ontwerp. Irma Boom studeerde aan de kunstacademie in Enschede (destijds de AKI, nu AKI ArtEZ).
De Johannes Vermeer Prijs is de Nederlandse staatsprijs voor de kunsten en bestaat uit 100.000 euro. De winnaar mag dat besteden aan een speciaal project op zijn of haar werkterrein. De Nederlandse regering heeft hem in 2009 ingesteld om uitzonderlijk artistiek talent te eren en te stimuleren. De prijs kan worden toegekend aan in Nederland werkende kunstenaars uit alle artistieke disciplines.
- Truzanne Lousberg prijswinnaar Europese Grafiekiënnale
Truzanne Lousberg heeft de 2e prijs gewonnen bij de 14e editie van de Europese Grafiekiënnale in Brugge. Truzanne, oud-student Vrije Kunst, is instructeur technische vaardigheden bij ArtEZ. In 2005 - het jaar dat ze haar diploma behaalde - won ze ook de Allianz Grafiekprijs.
- Lotte Rasva wint PopSecret 2014
Pop Secret 2014 is gewonnen door singer-songwriter Lotta Rasva. De 16-jarige singer-songwriter Lotta Rasva komt uit Almelo en studeert aan de opleiding Docent Muziek van het ArtEZ Conservatorium in Enschede. Ze kwam uit in de categorie "Groene Gasten", voor jong muzikaal talent. Met de winst van Pop Secret 2014 heeft Lotta een plek veroverd in het voorprogramma van een (inter)nationale act in Poppodium Atak of Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede.
Pop Secret. Pop Secret is een samenwerking tussen Poppodium Atak en Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede. Pop Secret presenteert bands en acts van niveau die een stap verder willen in hun muzikale carrière. In aanloop op de finale kregen zij studiotijd en coaching op maat aangeboden. Ze speelden de finale in een voor hun unieke setting: op het toneel van de Holland Casino Zaal.
- Valentijn Goethals bij winnaars Vierjaarlijkse Prijs voor Beeldende Kunst van de Provincie West-Vlaanderen
Valentijn Goethals, die in 2013 afstudeerde bij ArtEZ Werkplaats Typografie in Arnhem is een van de drie prijswinnaars van de Vierjaarlijkse Prijs voor Beeldende Kunst van de Provincie West-Vlaanderen. Valentijn won een geldbedrag van 3.750 EUR. De andere winnaars zijn Lisa Spilliaert en Joachim Coucke. In totaal dienden 203 kunstenaars een dossier in.
- Nieuw knitwear label winnaar grote prijs Cultuurfonds Mode
Mark van Vorstenbos -ontwerper en hoofd van ArtEZ' master Fashion Design - en kunstenaar Twan Jansen hebben een cheque van 50.000 euro van het Cultuurfonds Mode Stipendium in ontvangst mogen nemen voor hun knitwear-label YOUASME MEASYOU, dat is opgezet via crowdfunding. Beiden worden gezien als onderscheidend Nederlands talent met internationaal aanzien.
Het Cultuurfonds Mode Stipendium wordt sinds 2011 jaarlijks uitgereikt door het Prins Bernhard Cultuurfonds in nauwe samenwerking met Dutch Fashion Foundation. Het is de grootste financiële onderscheiding die een modevormgever in Nederland kan ontvangen.
- Alumni Jazz & Pop winnen 3 prijzen bij Deutscher Rock & Pop Preis
De band Hands on Deck won maar liefst 3 prijzen bij de Deutscher Rock & Pop Preis 2014. De band bestaat uit vijf oud-studenten van de opleiding Jazz & Pop in Arnhem. Karo Fruhner (zang) Felix Tersteegen (gitaar/zang) Marius Küppers (gitaar) Jochen Fiedler (bas) en Robert Söhngen (drums) wonnen: Beste Alternative Band / Bester Alternative Song / Beste Alternative Sängerin

Publicaties ArtEZ Press

ArtEZ Press is de uitgeverij van ArtEZ. Door middel van de boeken die zij publiceert, wil ArtEZ Press onderzoek en theorievorming binnen de verschillende disciplines van het kunstonderwijs een impuls geven. De publicaties bieden de mogelijkheid om de aanwezige kennis en kunde in kunst, cultuur en onderwijs te tonen en kunnen het resultaat zijn van een productie, een onderzoek of van samenwerkingsprojecten met andere instellingen en bedrijven. Veel publicaties fungeren als lesmateriaal, ook internationaal. ArtEZ Press staat voor kwaliteit, zowel inhoudelijk als wat betreft vormgeving. De boeken die de uitgeverij publiceert, krijgen hierdoor de uitstraling die past bij ArtEZ. Alle publicaties zijn te vinden op de website van ArtEZ Press. In 2014 zijn de volgende publicaties verschenen:

Ballet, Why and How? On the role of classical ballet in dance education

(auteur: Gaby Allrd, Maaïke Bleeker, Derrick Brown, Matthew Wyon e.a.)

In the 21st century, classical ballet is no longer the sole 'dance stimulus' for today's audiences: Dance lovers are bombarded with dance on television, in film, through social media and on the urban street corners. A fluid fusion of ballet to Bollywood to 'B-Girls' represents how dance is consumed today. How does this affect the study of dance?

Since the 1930's, with the emergence of modern choreographers and consequently new teaching styles, there is a continuing debate on the advantages and disadvantages of classical ballet training for non-classical dancers. Much vocational dance education delivers dancers for contemporary and or commercial dance enterprises. Is ballet still relevant as a foundation technique? Is it crucial for those who aspire to a more diverse and varied professional dance career? If so, why and how?

A collection of distinguished dance professionals, scientists, academics and photographers will illuminate several topics offering in-depth articles for reflection and debate. Broad themes of historical, sociological, psychological and philosophical viewpoints will interlace with pedagogical, educational and artistic perspectives.

Experts invited to contribute include: Maaïke Bleeker, Maurice Causey, Thom Hecht, Sanna Nordin-Bates, Larry Rhodes, Leda Meredith, Matthew Wyon, and many more. The aim of the book is to share thoughts, ideas and experiences from which to create future professionals.

Conditioned by Dress. The relationship between Mind, Fashion, Film & Performance

(auteur: Anna Nicole Ziesche, Lucy Orta, José Teunissen e.a.)

Conditioned by Dress: The Relationship between Mind, Fashion, Film & Performance is the first monograph dedicated to the work of film-maker Anna-Nicole Ziesche. Since graduating as a fashion designer from the Central Saint Martins College of Art and Design, University of the Arts London, UK, Ziesche has created a highly original body of trans-disciplinary work, which marks a fascinating new point of departure for fashion design research. Ziesche employs the dynamic media of performance, film and animation to reveal the continuously evolving designs and shapes of garments on the body, to question the nature of our relationship with fashion and how this shapes self-identity.

Conditioned by Dress: The Relationship between Mind, Fashion, Film & Performance is the first in the series PRACTICES of TRANS-DISCIPLINARITY, a co-publishing collaboration between ArtEZ Institute of the Arts in the Netherlands and the London College of Fashion, University of the Arts London, UK, which will examine research practices that cross the traditional boundaries assigned to the art and design disciplines.

Cognitive Behavioral Music Therapy in Forensic Psychiatry

(auteur: Laurien Hakvoort)

Cognitive Behavioral Music Therapy in Forensic Psychiatry focusses on music therapy as part of multi-modal treatment in forensic psychiatry. Most offenders with a psychiatric or psychological disorder respond positively to music. From music psychology we know that music evokes emotions. Could music, then, be applied to regulate emotions of forensic psychiatric patients? From neurologic research we know that music has influence on cognitive functioning. Could music, then, be applied to train coping skills? Research also shows that music influences the human reward system and influence motivation. Could music, then, be applied therapeutically to motivate these patients to practice or rehearse new, positive behaviors? Building on evidence-based treatment in forensic psychiatry, this dissertation studies how music therapy could reduce risk principles and address need

principles, while tapping into the responsivity of patients in this setting. The study presents theoretical explanations, case vignettes, and the results of explorative empirical research. Theoretical and empirical conditions are discussed under which music, if applied systematically and therapeutically, could influence positive behavioral changes in forensic psychiatric patients.

Kunsteducatie voor families

(auteur: Els Hoogstraat, Moniek Warmer e.a.)

Kunsteducatie voor families is een hedendaags manifest dat is opgebouwd vanuit het statement 'Beeldende kunst wordt intenser beleefd door intergenerationeel spelen'. In de publicatie komen vragen aan de orde als: hoe is deze gedachte ontstaan en hoe is ze getest? Waar vindt het idee van deze manier van kunst beleven zijn oorsprong? En waarom is het van belang om generaties samen kunst te laten beleven?

Het idee is ontstaan vanuit de notie dat mensen ook buiten het onderwijs geconfronteerd moeten worden met en verleid worden door kunst. De nieuwe methodiek van de auteurs is daarnaast ontwikkeld vanuit het belang dat studenten en alumni in het werkveld van de kunsteducatie ook bagage meekrijgen voor de buitenschoolse kunsteducatie. Hierin kan kunsteducatie immers fungeren als een intermediair en zodoende 'bemiddelen' tussen kunst en de kijker. Om dit werkveld zo goed mogelijk in te bedden in hun methode hebben de auteurs interviews met professionals gehouden, waardoor zij inzicht kregen in de competenties die studenten hiervoor nodig hebben. Daarna hebben de auteurs in samenwerking met het werkveld projecten ontwikkeld om de studenten en alumni hierin te bekwamen en hun methodiek in praktijk te brengen.

Beeldend Bijbellezen. Over geloof als verbeeldingen

(auteur: Bert Koetsier)

Dit boek is een voorbeeld van een nieuwe, authentieke vorm van kunst- en cultuureducatie. Bert Koetsier benadert kunst vanuit een godsdienstig/levensbeschouwelijk perspectief. Hij ziet godsdienst als verbeelding, als een taal in metaforen en symbolen. In dit boek laat hij zien hoe de verhalen in de Bijbel op deze nieuwe, beeldende manier gelezen kunnen worden. Aan de hand van een aantal thema's, zoals 'de bron' en 'de wolk', legt hij uit dat we op een eigentijdse manier in gesprek kunnen gaan over Bijbel en geloof, zodat niet verloren gaat wat er in de rijke traditie van het christelijke geloof ligt opgeslagen.

De auteur schreef dit boek voor iedereen die wil ontdekken dat godsdienst een verbeelding van de werkelijkheid is en dat kunst een taal is waarin de mens eigenlijk pas echt mens wordt.

In en uit de mode. 2000 jaar modevormgeving

(auteur: Karin Schacknat)

Mode... voor de een een magisch woord met de belofte van schoonheid en spannende visuele avonturen, voor een ander een tijdverdrijf van ijdele leeghoofden. Soms hebben ze allebei gelijk. Maar mode is vooral onontkoombaar. Iedereen draagt kleren, en dat betekent dat je keuzes moet maken uit een oerwoud van opties, praktische, strategische of irrationele keuzes. Dat is altijd al zo geweest. Geen volk op de wereld dat het lichaam niet in meerdere of mindere mate door kleding bedekt, ter versiering of om andere redenen. Mode is iets menselijks.

In en uit de mode schetst de ontwikkeling van mode en kleedgedrag in Europa vanaf de Griekse oudheid tot aan het begin van de eenentwintigste eeuw. In deze fascinerende ontwikkeling zijn een aantal processen bepalend geweest, zoals de ontwikkeling van de coupe in de middeleeuwen en de opkomst van de burgerlijke idealen in de negentiende eeuw. En steeds weer blijken beelden uit het verleden een bron van inspiratie te zijn voor eigentijdse vormgeving. Veel van wat uit is geraakt, komt ooit weer in de mode.

Draping. Art and craftsmanship in fashion design

(auteur: Annette Duburg, Rixt van der Tol)

Moulage is de techniek om in de ruimte tot een kledingvorm of nieuw ontwerp te komen, door middel van het vormen met stof op een paspop of op het menselijk lichaam. Moulage is, kort samengevat, patronen maken in de driedimensionale ruimte.

De moulagetechniek wordt de laatste jaren opnieuw ontdekt en steeds vaker als ontwerpmethode gebruikt.

Dit boek behandelt de geschiedenis van moulage, het gebruik ervan door hedendaagse modeontwerpers, alle aspecten van de moulagetechniek (met de meest voorkomende kledingvormen en variaties daarop) en toepassing door couturiers vanaf 1920 tot heden.

Kengetallen studenten

INSCHRIJVINGEN

Totaal aantal ingeschreven studenten per 01-10-2014 en het aantal ingeschreven buitenlanders per 01-10-2014.

Croho	Naam	Totaal aantal inschrijvingen	Totaal aantal buitenlandse inschrijvingen	Percentage buitenlandse inschrijvingen
34739	Bachelor Muziek	595	177	29,7
34745	Bachelor Docent Theater	181	1	0,6
34798	Bachelor Dans	74	57	77
34860	Bachelor Theater	35		0
34940	Bachelor Docent Dans	80	15	19
39100	Bachelor Docent Beeldende kunst en vormgeving	434	9	2,1
39110	Bachelor Autonoom beeldende kunst	275	46	16,7
39111	Bachelor Vormgeving	800	67	8,4
39112	Bachelor Docent Muziek	110	1	0,9
39206	Bachelor Muziektherapie	53	19	35,8
44336	Master Architectuur	56		0
44739	Master Muziek	66	36	54,5
44804	Master Fashion Strategy	15	5	33,3
44853	Master Autonoom beeldende kunst	45	35	77,8
49101	Master Typografie	18	18	100
49102	Master Fashion Design	12	6	50
49103	Master Theatre Practices	5	3	60
49117	Master Kunsteducatie	33	3	9,1
49238	Master Interieurarchitectuur	13		0
80021	Associate degree Interieurvormgever	29		0
	ArtEZ totaal	2929	498	17

Definitie:

Het aantal voltijd en deeltijd studenten met een inschrijving (= hoofdinschrijving) bij ArtEZ.

INSTROOM PROPEDEUSE

Totaal Instroom propedeuse, gesplitst naar vooropleiding, per 01-10-2014

Croho	Naam	Instroom totaal	Havo	Mbo	Vwo	Overig	Onbekend (meest buitenl. vooropl.)
34739	Bachelor Muziek	133	33	29	27	8	37
34745	Bachelor Docent Theater	40	17	13	10		
34798	Bachelor Dans	17		2	1	2	12
34860	Bachelor Theater	7	4	1	2		
34940	Bachelor Docent Dans	21	1	12	4	1	3
39100	Bachelor Docent Beeldende kunst en vormgeving	46	21	18	7		
39110	Bachelor Autonoom beeldende kunst	38	7	13	9	2	7
39111	Bachelor Vormgeving	175	70	67	22	6	10
39112	Bachelor Docent Muziek	25	15	8	2		
39206	Bachelor Muziektherapie	12	5	1	2		4
80021	Associate degree Interieurvormgever	9		9			
	ArtEZ totaal	523	173	173	85	19	73

Definitie:

Het aantal studenten dat is ingestroomd in de voltijd bacheloropleidingen en Ad opleiding per 01-10-2014 met een eerste jaar van inschrijving in het HO (= hoofdinschrijving bij ArtEZ) in 2014, tevens gesplitst naar vooropleiding.

UITSTROOM

Basis:

Totaal aantal studenten met een Bindend Afwijzend Studieadvies (BAS) in 2013-2014 +

Totaal aantal studenten dat de studie actief heeft beëindigd in 2013-2014 +

Totaal aantal studenten dat geen herinschrijving heeft gedaan.

Croho	Naam	Uitval (%)
34739	Bachelor Muziek	18,2
34745	Bachelor Docent Theater	26,3
34798	Bachelor Dans	9,1
34860	Bachelor Theater	14,3
34940	Bachelor Docent Dans	14,3
39100	Bachelor Docent Beeldende kunst en vormgeving	26,8
39110	Bachelor Autonoom beeldende kunst	9,8
39111	Bachelor Vormgeving	28
39112	Bachelor Docent Muziek	15,4
39206	Bachelor Muziektherapie	22,2
80021	Associate degree Interieurvormgever	6,7
	ArtEZ totaal	22

Definitie:

Uitval:

Het aandeel van het totaal aantal 1^e jaars voltijd bachelorstudenten met een eerste jaar HO inschrijving (=hoofdinschrijving bij ArtEZ) in 2013 dat in het inschrijvingsjaar 2013-2014 de studie heeft beëindigd bij ArtEZ.

SWITCH

Het percentage studenten dat na 1 studiejaar heeft gekozen voor een andere opleiding

Croho	Naam	Switch (%)
34739	Bachelor Muziek	0
34745	Bachelor Docent Theater	0
34798	Bachelor Dans	0
34860	Bachelor Theater	0
34940	Bachelor Docent Dans	4,8
39100	Bachelor Docent Beeldende kunst en vormgeving	0
39110	Bachelor Autonoom beeldende kunst	0
39111	Bachelor Vormgeving	0,5
39112	Bachelor Docent Muziek	0
39206	Bachelor Muziektherapie	0
80021	Associate degree Interieurvormgever	0
	ArtEZ totaal	0,4

Definitie:

Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten met een eerste jaar HO inschrijving (= hoofdinschrijving bij ArtEZ) in 2013 dat na 1 jaar studie staat ingeschreven bij een andere studie (= andere Croho-opleiding) bij ArtEZ

BACHELORRENDEMENT

Het percentage bachelorgetuigschriften van 2013-2014

Croho	Naam	Rendement (%)
34739	Bachelor Muziek	56,5
34745	Bachelor Docent Theater	69,2
34798	Bachelor Dans	88,9
34860	Bachelor Theater	88,9
34940	Bachelor Docent Dans	100
39100	Bachelor Docent Beeldende kunst en vormgeving	74,1
39110	Bachelor Autonoom beeldende kunst	80,4
39111	Bachelor Vormgeving	73
39112	Bachelor Docent Muziek	75
39206	Bachelor Muziektherapie	91,7
	ArtEZ totaal	72,3

Definitie:

Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten dat zich na het eerste studiejaar opnieuw inschrijft bij ArtEZ (herinschrijvers) dat in nominale studietijd + één jaar (C+1) het diploma heeft behaald. Instroomcohort 2009.

Kengetallen personeel

Personeelsaantallen - mensen	2014				2013				2012			
	OP	OOP	AOP	TOTAAL	OP	OOP	AOP	TOTAAL	OP	OOP	AOP	TOTAAL
Architectuur	36	1	3	40	29	1	2	32	31	1	2	34
Art & Design	215	51	28	294	222	51	30	303	223	51	30	304
Muziek	247	7	25	279	241	6	26	273	252	6	28	286
Theater	95	13	14	122	84	14	13	111	92	14	14	120
Expertisecentrum Kunsteducatie	11	0	1	12	13	0	3	16	12	0	5	17
Ondersteunende diensten	4	0	142	146	13	3	149	165	16	0	157	173
Kenniscluster	12	0	8	20								
ArtEZ totaal	620	72	221	913	602	75	223	900	626	72	236	934
Personeelsaantallen in FTE												
	OP	OOP	AOP	TOTAAL	OP	OOP	AOP	TOTAAL	OP	OOP	AOP	TOTAAL
Architectuur	8	0	2	11	7	0	2	9	8	1	2	10
Art & Design	84	34	21	139	81	34	23	138	75	32	23	130
Muziek	80	3	16	99	77	3	17	97	79	3	18	101
Theater	41	9	10	60	36	10	10	56	40	10	11	61
Expertisecentrum Kunsteducatie	6	0	1	6	6	0	1	7	5	0	2	7
Ondersteunende diensten	2	0	110	112	11	0	115	127	13	0	121	134
Kenniscluster	6	0	6	12								
ArtEZ totaal	225,87	46,68	166,04	439	218	48	168	434	221	46	177	444

Opbouw soort dienstverband	mensen		percentage		mensen		percentage		mensen		percentage	
OP vast		349		38%		340		38%		346		37
OP tijdelijk		271		30%		262		29%		280		30
OOP vast		61		7%		62		7%		60		6
OOP tijdelijk		11		1%		13		1%		12		1
AOP vast		180		20%		180		20%		172		18
AOP tijdelijk		41		4%		43		5%		64		7
ArtEZ totaal		913		100%		900		100%		934		100

Opbouw leeftijd geslacht	man			vrouw			totaal			man			vrouw			totaal		
< 25		1		5		6		4		1		5		4		3		7
25 - 34		56		63		119		55		69		124		48		77		125
35 - 44		78		100		178		82		97		179		100		104		204
45 - 54		171		144		315		169		133		302		179		136		315
55 - 59		99		55		154		103		56		159		99		58		157
> 60		100		41		141		95		36		131		95		31		126
totaal		505		408		913		508		392		900		525		409		934

Opbouw faculteit geslacht	man		vrouw		man		vrouw		man		vrouw	
Architectuur		27		13		24		8		24		10
Art & Design		169		125		177		126		177		127
Muziek		186		93		188		85		199		87
Theater		51		71		48		63		50		70
Expertisecentrum Kunsteducatie		3		9		3		13		2		15
Ondersteunende diensten		60		86		68		97		73		100
Kenniscluster		9		11								
ArtEZ totaal		505		408		508		392		525		409

Opbouw schaal													
t/m 5		70				71				76			
6 - 8		142				142				142			
9 - 11		329				308				328			
12 - 13		351				361				365			
14 - 15		18				18				22			
Docenten met een beroepspraktijk													
		mensen	percentage			mensen	percentage			mensen	percentage		
beroepspraktijk		354	57%			334	55%			336	54%		
geen beroepspraktijk		266	43%			268	45%			290	46%		
totaal		620	100%			602	100%			626	100%		
Ratio OP / OOP-AOP													
	OP*	OOP	AOP		OP	OOP	AOP		OP	OOP	AOP	totaal	
totaal fte		260	13	166		218	48	168	434	221	46	177	444
mensen		673	22	221									
gemiddelde fte-omvang		0,39	0,57	0,75		0,36	0,64	0,75	0,48	0,35	0,64	0,75	0,47
verhouding OP / OOP-AOP		1,45				1,01				0,99			
<i>* ikv Prestatieafspraken is OP incl. instructeurs technische vaardigheden en werkplaatsassistenten</i>													
Ziekteverzuim													
verzuimpercentage			4,57%			4,22%				4,08%			
meldingsfrequentie			0,6			0,76				0,86			
BHV-ers			81			81				84			
Medewerkers met een arbeidsmarkttoelage			18			19				17			
Verloop													
in dienst			181			114				116			
uit dienst			154			150				115			
Ouderschapsverlof			11			13				14			
Medewerkers die van de Senioren-regeling Onderwijspersoneel (SOP) gebruik maken			57			51				57			
Functioneringsgesprekken*		261				287				351			
Beoordelingen**		525	onvoldoende	2		419	onvoldoende	1		621	onvoldoende	6	
			goed	513			goed	402			goed	605	
			uitmuntend	10			uitmuntend	16			uitmuntend	10	
* met medewerkers die korter dan een jaar in dienst zijn, worden in principe geen functioneringsgesprekken gevoerd													
* met docenten met een dienstverband van 0,4 fte of minder worden in principe eens per 2 jaar functioneringsgesprekken gevoerd (wel jaarlijkse beoordeling)													
** medewerkers met een tijdelijke aanstelling zonder uitzicht op verlenging worden niet beoordeeld													